
QUÈ S'AMAGA DARRERE ELS PRESSUPOSTOS?

ESTUDI COMPARATIU DELS
PRESSUPOSTOS GENERALS DE
L'ESTAT DELS ANYS 2007-2008 I
2016-2017

AGRAÏMENTS

Aquest treball de recerca no hauria estat possible sense l'ajut de la meva tutora, Rosa González, que ha fet un seguiment continu del projecte i que, en tot moment, s'ha mostrat disposada a resoldre els meus dubtes així com a indicar-me els punts a seguir tant en el marc teòric com en el marc pràctic del treball, degut a la dificultat d'analitzar un document tan complex com són els Pressupostos Generals de l'Estat.

També m'agradaria agrair la col·laboració del meu oncle, Ricardo Escibano, economista i advocat que m'ha ajudat a trobar informació fiable per a la realització de la part teòrica del meu treball, i l'ajut del meu cosí, Marc Blanch, que com a ex-estudiant de batxillerat al centre m'ha prestat el seu treball per a que em servís de guia.

Per últim, voldria fer referència al suport moral dels meus pares al llarg de tot el curs i a la motivació que m'han transmès contínuament, la qual ha estat fonamental per a poder arribar a presentar avui aquest treball de recerca.

ÍNDEX

1. <u>INTRODUCCIÓ</u>	Pàg. 5-7
2. <u>MARC TEÒRIC</u>	Pàg. 8-39
1. Els Pressupostos Generals de l'Estat Espanyol	Pàg. 9-18
1.1. Introducció al sistema pressupostari espanyol	Pàg. 9
1.2. Què són els Pressupostos Generals de l'Estat?	Pàg. 9-10
1.3. Marc jurídic	Pàg. 10-11
1.3.1. La Llei General Pressupostària	Pàg. 11
1.3.2. La Llei Orgànica d'Estabilitat Pressupostària i Sostenibilitat Financera	Pàg. 11
1.4. El cicle pressupostari	Pàg. 12-15
1.4.1. Elaboració	Pàg. 12-13
1.4.1.1. La Direcció General dels Pressupostos	Pàg. 12-13
1.4.2. Aprovació, gestió i sanció	Pàg. 13-14
1.4.3. Execució del pressupost	Pàg. 14-15
1.4.4. Control de la despesa pública	Pàg. 15-16
1.5. Estabilitat pressupostària	Pàg. 16-18
2. Les partides pressupostàries que comprenen els Pressupostos Generals de l'Estat	Pàg. 19-33
2.1. L'àmbit institucional dels Pressupostos Generals de l'Estat	Pàg. 19-20
2.1.1. Pressupostos amb caràcter limitatiu	Pàg. 19
2.1.2. Pressupostos amb caràcter estimatiu	Pàg. 20
2.2. Estructura del pressupost	Pàg. 20-21
2.3. Els ingressos públics	Pàg. 21-25
2.3.1. Estructura general del pressupost d'ingressos públics.....	Pàg. 22-25
2.3.1.1. Estructura orgànica dels ingressos públics	Pàg. 22-23

2.3.1.2. Estructura econòmica dels ingressos públics	Pàg. 23-25
2.4. La despesa pública	Pàg. 25-33
2.4.1. Estructura general del pressupost de la despesa pública	Pàg. 25-33
2.4.1.1. Estructura orgànica de la despesa pública	Pàg. 25
2.4.1.2. Estructura econòmica de la despesa pública	Pàg. 26-27
2.4.1.3. Estructura funcional o per programes de la despesa pública	Pàg. 28-33
3. Tipus de polítiques econòmiques existents en relació amb els Pressupostos Generals de l'Estat	Pàg. 34-39
3.1. Què és la política pressupostària	Pàg. 34
3.2. Els principals objectius de la política pressupostària	Pàg. 34
3.3. Les eines de la política pressupostària	Pàg. 35
3.4. El saldo pressupostari	Pàg. 35
3.5. Els tipus de polítiques pressupostàries	Pàg. 36-37
3.5.1. La política pressupostària neoliberal	Pàg. 36
3.5.2. La política pressupostària keynesiana o Keynesianisme	Pàg. 36-37
3.6. La política pressupostària a l'Estat Espanyol	Pàg. 37-39
3. <u>MARC PRÀCTIC</u>	Pàg. 40-79
1. Introducció al marc pràctic	Pàg. 41-42
2. Títols que comprenen els Pressupostos Generals de l'Estat	Pàg. 43-48
3. Estudi comparatiu dels Pressupostos Generals de l'Estat dels anys 2007-2008 i 2016-2017	Pàg. 49-79

3.1. Anàlisi econòmic de les variacions produïdes en els crèdits pressupostaris inicials i finançament dels mateixos	Pàg. 51-60
3.1.1. Crèdits pressupostaris inicials	Pàg.51-57
3.1.2. Finançament dels crèdits pressupostaris inicials	Pàg. 57-60
3.2. Anàlisi econòmic de les variacions produïdes en les pensions	Pàg. 61-64
3.3. Anàlisi econòmic de les variacions produïdes en el Quadre de Comptes de l'Annex I de la Llei de Pressupostos	Pàg. 64-79
4. <u>CONCLUSIONS</u>	Pàg. 80-83
5. <u>BIBLIOGRAFIA</u>	Pàg. 84-86
6. <u>ANNEXOS</u>	Pàg. 87-110

INTRODUCCIÓ

El dia 1 de juny de l'any 2018 Mariano Rajoy era destituït com a president del govern espanyol per mitjà d'una moció de censura, després que l'Audiència Nacional sentenciés que el seu partit, el Partit Popular, comptava amb una estructura de comptabilitat i finançament il·legal relacionada amb el cas Gürtel¹.

Units Podem, Esquerra Republicana de Catalunya, el Partit Demòcrata Europeu Català, Compromís i Nova Canàries es posicionarien immediatament a favor de la moció de censura instigada pel Partit Socialista Obrer Espanyol. Ciutadans, alhora, deixaria de donar suport al Govern del Partit Popular exigint la convocatòria d'eleccions anticipades.

El secretari general del Partit Socialista Obrer Espanyol, Pedro Sánchez, passaria a ocupar el càrrec de president del Govern espanyol declarant la seva intenció d'establir un govern de transició i administrar l'estat d'acord amb els pressupostos presentats per l'anterior executiu: «Me comprometo a gobernar con los Presupuestos ya aprobados. Es una decisión desde la responsabilidad para garantizar la gobernabilidad de nuestro país. Este no es nuestro Presupuesto pero no lo vamos a retirar por responsabilidad de Estado.»².

---

¹. Cas Gürtel és el criptònim que va rebre la investigació instruïda pel jutge de l'Audiència Nacional Baltasar Garzón, iniciada el febrer de 2009. La policia va donar el criptònim *Gürtel* a l'operació secreta en traduir a l'alemany «*correa*», mot castellà que significa «cinturó» o «corretja» i cognom del principal investigat.

La investigació volia desmuntar una presumpta xarxa de corrupció vinculada a la direcció nacional del Partit Popular a l'època de José María Aznar i a alts càrrecs de diferents comunitats autònomes governades pel PP. Aquesta xarxa seria encapçalada per l'empresari Francisco Correa i dos dels seus homes de confiança, Pablo Crespo i Antonio Sánchez, que haurien establert un suposat conglomerat de negocis per nodrir-se de fons d'entitats públiques, en particular d'alguns ajuntaments i comunitats autònomes, com ara la Madrid i la València. La finalitat d'aquest grup, segons les investigacions, era d'obtenir beneficis utilitzant com a norma comuna i freqüent les donacions i suborns a funcionaris i autoritats públiques.

Després de vuit anys d'instrucció la fiscalia considerà demostrats els delictes i l'existència d'una caixa B al PP. El cas fou vist per sentència la tardor de 2017, i la sentència en ferm es va publicar el maig del 2018.

². https://www.abc.es/espana/abci-sanchez-llega-poder-sin-concretar-cuando-convocara-elecciones-201806010320_noticia.html

El 28 de juny del mateix any, el Congrés dels Diputats aprovaria els Pressupostos Generals de l'Estat espanyol amb trenta-dos emendes del Senat, gairebé 7 mesos més tard de l'aprovació normativa i amb la polèmica servida: per primera vegada en la història un govern, el de Pedro Sánchez, s'havia encarregat de defensar i aprovar els comptes elaborats per un executiu anterior, els de Mariano Rajoy. A més, el canvi de president com a conseqüència de la moció de censura havia provocat que els partits polítics canviessin d'opinió durant la tramitació dels pressupostos i que el mateix Partit Popular presentés 41 esmenes a unes comptes que eren seves. Per rematar la situació d'excepcionalitat, tots els membres del govern s'absentarien del ple definitiu de la votació i només la ministra d'Hisenda, María Jesús Montero, hi seria present.

El PSOE reconeixeria que aquests no eren els seus pressupostos, però que eren menys dolents que la pròrroga dels comptes del 2017 que es trobava en vigor, "Han arribat nous temps i noves polítiques"³, va explicar el portaveu del PSOE a la Comissió de Pressupostos del Congrés, Javier Lasarte, "és hora de mirar cap endavant"⁴.

Lo inusual de la situació em va portar a centrar la meua recerca en el contingut dels Pressupostos Generals de l'Estat. No oblidem que mitjançant el pressupost, la política fiscal expressa els plans de despesa i les previsions d'ingressos que farà la Hisenda pública durant l'any corresponent, i que ha d'estar d'acord amb el pla econòmic de l'Estat, en el qual es detallen els objectius econòmics i les previsions sobre l'evolució del conjunt de l'economia.

Eren similars els plans econòmics del PSOE i del PP? Els pressupostos tenen uns capítols de despesa i ingressos tan tancats que permeten introduir escasses modificacions als diferents executius?

Per donar resposta a aquestes preguntes em vaig plantejar en el meu treball de recerca l'anàlisi dels Pressupostos Generals de l'Estat en dos moments diferents: 2007-2008 i 2016-2017, anys de govern del PSOE, els dos primers, i anys de govern del Partit Popular els dos segons, per tal de determinar si hi ha o no hi ha diferències en algunes de les partides pressupostàries que s'hi computen.

---

³. https://www.elconfidencial.com/economia/2018-06-28/congreso-aprueba-presupuestos-generales-estado-montero_1585261/

⁴. https://www.elconfidencial.com/economia/2018-06-28/congreso-aprueba-presupuestos-generales-estado-montero_1585261/

L'estudi està precedit d'una part teòrica que gira a l'entorn de les següents qüestions:

- Què són els pressupostos generals de l'Estat?
- Quines partides pressupostàries comprenen?
- Quins tipus de polítiques econòmiques existeixen en relació amb els Pressupostos Generals de l'Estat?

En ella s'introdueixen alguns conceptes que posteriorment s'utilitzaran en l'anàlisi pressupostària.

La part pràctica es troba a la vegada dividida en dos capítols: el primer és una descripció dels diferents títols de la Llei de Pressupostos , mentre que el segon és l'anàlisi comparativa dels quatre documents estudiats.

Finalment, a la conclusió del treball intentem donar resposta als interrogants amb els quals iniciàvem la recerca; al marge de les declaracions sempre grandiloqüents dels nostres líders polítics:

- Hi ha diferències en la política econòmica de l'executiu popular i de l'executiu socialista?
- Quantitativament, què suposen aquestes diferències?
- Es possible per tan governar amb unes comptes que hagin presentat els opositors?

Per tal de tenir una imatge fidel de la realitat hem d'apuntar que els primers documents analitzats són anteriors a l'esclat de la crisi econòmica, i els segons són posteriors al rescat bancari i a la supervisió pressupostària per part de la UE. No obstant, aquests fets s'han intentat minimitzar en la comparativa.

MARC TEÒRIC

1. Els Pressupostos Generals de l'Estat Espanyol

Tal com s'indicava en la introducció, iniciem la part teòrica del treball amb uns esquemàtics apunts sobre el marc jurídic i el cicle pressupostari per tal de fer palesa la normalització d'aquest document; normalització que han d'atendre els diferents executius en el moment de la seva presentació; a tall d'exemple, cap govern pot decidir no incorporar els crèdits pendents de cobrament als pressupostos, tal com posteriorment comentarem.

1.1. Introducció al sistema pressupostari espanyol

Espanya és un Estat descentralitzat amb tres nivells de govern: central, regional o autonòmic i local.

L'Estat espanyol participa en l'economia per tal de corregir les desigualtats que poden aparèixer tant a nivell social com a nivell econòmic. La seva intervenció, però, requereix una realització de despeses i una previsió d'ingressos. Aquesta ha de ser aprovada pel poder legislatiu mitjançant una llei parlamentària per tal que la representació popular pugui controlar l'activitat econòmica de l'Estat.

Tanmateix, les comunitats autònomes i les corporacions locals disposen de plena autonomia financera per a decidir i aprovar el seu propi pressupost, de manera que els seus pressupostos no queden en mans del govern central.

1.2. Què són els Pressupostos Generals de l'Estat?

Els Pressupostos Generals de l'Estat és el nom que rep el pressupost públic Espanyol. Aquest és un acte legislatiu mitjançant el qual s'autoritza el muntant màxim de les despeses a realitzar durant un exercici econòmic determinat, i en el qual es preveuen els ingressos necessaris per finançar-les. Suposen la llei més important que un govern promulga i determinen la seva política en la majoria dels àmbits.

A més, els pressupostos han d'estar d'acord amb el pla econòmic de l'Estat, on es detallen els objectius econòmics i els pronòstics sobre el conjunt de l'economia. D'aquesta manera funcionen com la base sobre la qual es mou l'economia de l'Estat durant l'exercici econòmic.

Els Pressupostos Generals de l'Estat es caracteritzen per ser un instrument polític, econòmic i jurídic:

- ➔ A nivell polític, són la traducció del programa d'actuació d'un govern per un any determinat, alhora que permeten que el poder legislatiu controli al poder executiu.
- ➔ A nivell econòmic, són l'eina mitjançant la qual el Govern intervé en l'economia.
- ➔ A nivell jurídic, els Pressupostos Generals de l'Estat tenen rang de llei obligatòria, ja que només s'invertiran diners en allò que aquests determinen.

Els aspectes bàsics dels Pressupostos Generals de l'Estat queden definits per l'article 134 de la constitució espanyola de 1978:

“Los Presupuestos Generales del Estado tienen carácter anual, incluyen la totalidad de los gastos e ingresos del sector público estatal y en ellos se consigna el importe de los beneficios fiscales que afecten a los tributos del Estado. España fue pionera en términos de transparencia en 1978 por la introducción de esta obligación respecto a los beneficios fiscales. Dado que estos son equivalentes a una subvención indirecta, se pueden considerar gasto y por tanto deben estar recogidos en el presupuesto.”.

1.3. Marc jurídic

El marc jurídic dels Pressupostos Generals de l'Estat es fonamenta en tres normes:

- L'article 134 de la Constitució Espanyola que regula els Pressupostos Generals de l'Estat que anteriorment hem esmentat-
- La Llei General Pressupostaria (Llei 47/2003, de 26 de novembre) que comentem a continuació.
- La Llei Orgànica 2/2012, de 27 d'abril, d'Estabilitat Pressupostària i Sostenibilitat Financer a la que més tard ens referirem.

Aquest marc jurídic es complementa amb l'Ordre Anual del Ministeri d'Hisenda i Funció Pública, per la qual es dicten les normes per a l'elaboració dels Pressupostos Generals de l'Estat.

1.3.1. La Llei General Pressupostària

Els Pressupostos Generals de l'Estat s'aproven anualment mitjançant una llei que, a més d'incloure les despeses de l'Estat, inclou una sèrie de normes materials que regulen diversos aspectes relacionats amb l'activitat econòmica del sector públic com per exemple les despeses de personal o el còmput de les pensions de jubilació.

Aquesta llei va acompanyada per una Llei d'Acompanyament de mesures fiscals, administratives i d'ordre social que la fan més eficient.

1.3.2. La Llei Orgànica d'Estabilitat Pressupostària i Sostenibilitat Financera

Entenent com a llei orgànica aquella que constitucionalment és necessària per a regular certes matèries, la LOEPSF té com a objectius:

- Garantir la sostenibilitat financera de les administracions públiques espanyoles.
- Millorar la confiança en l'estabilitat de l'economia espanyola.
- Reforçar el compromís de l'Estat Espanyol amb la Unió Europea en matèria d'estabilitat pressupostària.

Segons els principis que recull aquesta llei, els crèdits per a pagar el deute públic sempre apareixen al pressupost i són de prioritat absoluta. És a dir, encara que al pressupost no s'hi incloguin previsions de despesa en pagament de deutes, en el cas de deute el crèdit per al seu cobriment queda automàticament introduït dins del pressupost, tal com havíem ressenyat.

1.4. El cicle pressupostari

El cicle pressupostari té lloc en els quatre següents períodes:

1.4.1. Elaboració

Aquesta fase correspon al poder executiu. Per a l'elaboració dels Pressupostos, cada departament ministerial elabora el seu avantprojecte en funció dels objectius i programes que tingui definits, i que en molts dels casos tenen una perspectiva plurianual.

En aquesta etapa poden distingir-se dues grans fases:

- 1) Elaboració d'una memòria que descriu les línies d'acció de cada programa.
- 2) Quantificació de les despeses que comportaran.

L'elaboració del projecte conjunt la realitza la Direcció General dels Pressupostos, un òrgan de gestió del Ministeri d'Economia i Hisenda, el qual depèn de la Secretaria d'Estat de Pressupostos i Despeses.

1.4.1.1 La Direcció General dels Pressupostos

La Direcció General dels Pressupostos és la principal encarregada dins l'Estat d'elaborar anualment els Pressupostos Generals de l'Estat. Les seves atribucions i les instruccions que orientaran la formulació anual dels Pressupostos Generals de l'Estat són:

- Formular la proposta dels objectius d'estabilitat pressupostària i el límit de despesa no financera de l'Estat.
- Elaborar els estudis que informen de les decisions de la Comissió de Polítiques de Despesa.
- Determinar els límits quantitius i les directrius que han de respectar les propostes de despesa dels centres gestors, d'acord amb les decisions de la Comissió de Polítiques de Despesa.

- Preparar els estats de despeses i ingressos a partir de les previsions d'ingressos i de les dotacions proposades pels centres gestors.
- Coordinar i elaborar la documentació que ha d'acompanyar al projecte de Llei dels Pressupostos Generals de l'Estat.
- Analitzar la distribució territorial dels projectes d'inversió que s'hagin d'incloure o de finançar en els Pressupostos Generals de l'Estat.

1.4.2. Aprovació, gestió i sanció

Una vegada elaborat el projecte conjunt, aquest es presenta davant el Consell de Ministres, per tal de que aquest, després d'haver fet les modificacions considerades necessàries, el presenti a les Corts Generals abans del dia 1 d'octubre de cada any.

Els tràmits que es segueixen per a la seva aprovació són els següents:

A) Al Congrés dels Diputats:

1. Publicació del projecte de llei al Butlletí Oficial de les Corts Generals.
2. Presentació d'esmenes per part dels grups parlamentaris a la totalitat (sol·licitant la seva devolució al Govern) o a una part del text. Les esmenes no poden suposar un augment o una disminució de la despesa pública.
3. Debat de totalitat al Ple quan existeixin esmenes a la totalitat. Si aquestes són rebutjades es remet a la Comissió de Pressupostos.
4. Debat a la Comissió de Pressupostos, on intervenen els demandants i els membres de la comissió. S'elabora un dictamen que es remet al president del Congrés.
5. Debat de projecte al ple: intervenen els grups parlamentaris per tal de defensar el seu vot.
6. Votació i aprovació del text i remissió al Senat: el Congrés dels Diputats serà qui voti la seva admissió amb l'objectiu d'aprovar-los abans del 31 de desembre de cada exercici econòmic.

B) Al Senat:

1. Publicació i distribució del projecte enviat.
2. Presentació d'esmenes.
3. Debat de les esmenes a la Comissió i al Ple: si s'aproven les esmenes, el projecte ha de remetre's de nou al Congrés.
4. Votació i aprovació del projecte.
5. Comunicació al Govern i al Congrés dels Diputats.

Una vegada ambdues cambres aprovin la Llei de Pressupostos, aquesta llei és sancionada pel Rei i publicada al Butlletí Oficial de l'Estat. La seva vigència comença alhora que comença el nou exercici econòmic.

En el cas que la Llei dels Pressupostos no s'aprovi abans del primer dia del nou exercici econòmic, es preveu la pròrroga del pressupost de l'any anterior fins a l'aprovació del nou. De manera excepcional, aquesta pròrroga no afecta als crèdits aprovats per activitats finalitzades en l'exercici el pressupost del qual es prolonga.

Quan un govern no obté el recolzament parlamentari per a l'aprovació del pressupost, el més habitual és que se celebrin eleccions anticipades, ja que és molt complicat governar i prendre decisions sobre política econòmica amb un pressupost prorrogat. D'altra banda, si es supera aquesta tramitació, els possibles canvis en els pressupostos queden subjectes a la no alteració de l'equilibri pressupostari.

1.4.3. Execució del pressupost

El procés administratiu per a l'execució de la Despesa Pública està condicionat per la seva vinculació amb els crèdits recollits als PGE per a la seva cobertura. D'aquesta manera, s'aconsegueix que la Despesa Pública quedi limitada en el temps, la quantitat i el destí específic.

Les fases d'execució són les següents:

1. Autorització: Posada en marxa del procés administratiu.
  - a. Proposta de despesa:
    - i. Finalitat de la despesa.
    - ii. Import de la despesa.
    - iii. Aplicació pressupostaria a al qual s'aplica la despesa.
    - iv. Disposicions legals que l'emparen.
    - v. Certificat d'existència del crèdit.
    - vi. Manera d'efectuar el pagament.
  - b. Fiscalització de la despesa: consisteix en el control intern del PGE per part d'òrgans delegats de l'Estat.
2. Disposició o compromís: Acte administratiu en el qual s'acorda contractar amb un tercer la realització d'obres, prestació de serveis o adquisició de béns.
3. Reconeixement de l'obligació: Acte administratiu on l'autoritat competent accepta formalment un deute a favor d'un tercer.
4. Proposta de pagament: Acte en el qual el representant d'un centre gestor, com a ordenador general de pagaments, ordena el pagament d'una determinada obligació.
5. Ordre de pagament: Pactada entre el director general del Tresor i la Política Financera del Ministeri d'Economia i Hisenda.
6. Pagament: Ja sigui mitjançant un xec o una transferència.

1.4.4. Control de la despesa pública

Podem distingir fins a cinc tipus de control:

- Control intern: Realitzat pels interventors, amb plena autonomia.
- Control extern: El realitza el tribunal de comptes, que fiscalitza els comptes i la gestió econòmica del sector públic en general.

- Control polític: Realitzat pel Parlament.
- Control social: És la reacció social respecte l'assignació de recursos públic.
- Control jurisdiccional: Garanteix la submissió de l'Estat a la llei.

1.5. Estabilitat pressupostària

Els principis d'estabilitat i sostenibilitat pressupostària queden recollits a l'article 135 de la constitució espanyola introduït l'any 2011, i que per tant no afecta els pressupostos elaborats pel Partit Socialista Obrer Espanyol els anys 2007 i 2008.

Aquest article 135, no obstant, no fa més que incorporar a la carta magna els acords del Pacte d'Estabilitat i Creixement de la UE (1997). que imposà als països signants:

- Respectar l'objectiu pressupostari a mitjà termini, arribant a situacions pròximes a l'equilibri o al superàvit.
- Adoptar mesures correctores que estimin necessàries per arribar als objectius que estableixin els seus programes d'estabilitat o convergència.
- Corregir els dèficit excessiu, fixat en el 3% del PIB.

“1. Todas las Administraciones Públicas adecuarán sus actuaciones al principio de estabilidad presupuestaria.

2. El Estado y las Comunidades Autónomas no podrán incurrir en un déficit estructural que supere los márgenes establecidos, en su caso, por la Unión Europea para sus Estados Miembros.

Una ley orgánica fijará el déficit estructural máximo permitido al Estado y a las Comunidades Autónomas, en relación con su producto interior bruto. Las Entidades Locales deberán presentar equilibrio presupuestario.

3. El Estado y las Comunidades Autónomas habrán de estar autorizados por ley para emitir deuda pública o contraer crédito.

Los créditos para satisfacer los intereses y el capital de la deuda pública de las Administraciones se entenderán siempre incluidos en el estado de gastos de sus presupuestos y su pago gozará de prioridad absoluta. Estos créditos no podrán ser objeto de enmienda o modificación, mientras se ajusten a las condiciones de la ley de emisión.

El volumen de deuda pública del conjunto de las Administraciones Públicas en relación con el producto interior bruto del Estado no podrá superar el valor de referencia establecido en el Tratado de Funcionamiento de la Unión Europea.

4. Los límites de déficit estructural y de volumen de deuda pública sólo podrán superarse en caso de catástrofes naturales, recesión económica o situaciones de emergencia extraordinaria que escapen al control del Estado y perjudiquen considerablemente la situación financiera o la sostenibilidad económica o social del Estado, apreciadas por la mayoría absoluta de los miembros del Congreso de los Diputados.

5. Una ley orgánica desarrollará los principios a que se refiere este artículo, así como la participación, en los procedimientos respectivos, de los órganos de coordinación institucional entre las Administraciones Públicas en materia de política fiscal y financiera. En todo caso, regulará:

a) La distribución de los límites de déficit y de deuda entre las distintas Administraciones Públicas, los supuestos excepcionales de superación de los mismos y la forma y plazo de corrección de las desviaciones que sobre uno y otro pudieran producirse.

b) La metodología y el procedimiento para el cálculo del déficit estructural.

c) La responsabilidad de cada Administración Pública en caso de incumplimiento de los objetivos de estabilidad presupuestaria.

6. Las Comunidades Autónomas, de acuerdo con sus respectivos Estatutos y dentro de los límites a que se refiere este artículo, adoptarán las disposiciones que procedan para la aplicación efectiva del principio de estabilidad en sus normas y decisiones presupuestarias.”

Principis després pormenoritzats en el Tractat d'Estabilitat, Coordinació i Governança a la Unió Econòmica i Monetària o Tractat d'Estabilitat Fiscal¹, acord signat el 2 de març 2012 per 25 estats membres de la Unió Europea (UE).

---

¹ . Els principals punts continguts als 16 articles del Tractat són:

- El compromís de tenir un dèficit públic estructural que no excedeixi del 0,5% del PIB, i per als països que el deute públic dels quals és inferior al 60% del PIB, l'1%;
- L'obligació dels països amb un deute públic superior al 60% del PIB a caure dintre d'aquest límit en 20 anys, a una taxa equivalent a la vintena part de l'excés en cada anualitat;
- L'obligació per a cada Estat de garantir les correccions automàtiques de les dates de venciment quan no sigui capaç d'assolir els objectius fiscals de l'acord aconseguit;
- El compromís d'inserir les noves normes en el reglament constitucional o en la legislació nacional, i això serà verificat pel Tribunal de Justícia Europea;
- L'obligació de mantenir el dèficit públic, sempre per sota el 3% del PIB, com exigeix el Pacte d'Estabilitat i Creixement, altrament donarà lloc a les sancions semiautomàtiques.

2. Les partides pressupostàries que comprenen els Pressupostos Generals de l'Estat

2.1. L'àmbit institucional dels Pressupostos Generals de l'Estat

Per a poder descriure l'estructura dels pressupostos del sector públic estatal cal tenir en compte les característiques dels agents que l'integren, així com la naturalesa de la seva activitat. A partir d'aquí, podem distingir dos tipus de pressupostos:

2.1.1. Pressupostos amb caràcter limitatiu²

Inclou els pressupostos amb caràcter limitatiu de les següents entitats:

- Estat
- Organismes autònoms
- Integrants del sistema de la Seguretat Social
- Altres entitats del sector públic estatal amb pressupostos de despesa de caràcter limitatiu.

Totes aquestes entitats elaboren pressupostos amb caràcter limitatiu i conformen el sector públic administratiu amb pressupost limitatiu.

El seu pressupost es caracteritza perquè fa referència a la despesa màxima en la qual els diferents agents poden incórrer. Aquests pressupostos s'agreguen per formar els Pressupostos Generals de l'Estat consolidats, els quals reflecteixen l'activitat financera global que desenvolupa el sector públic administratiu amb pressupost limitatiu.

Un exemple de pressupost amb caràcter limitatiu seria el destinat a les pensions contributives de la Seguretat Social.

---

² Caràcter limitatiu: Que conté crèdits per a atendre a les obligacions econòmiques que com a màxim poden reconèixer-se pels diferents agents integrants dels mateixos.

2.1.2. Pressupostos amb caràcter estimatiu³

Inclou els pressupostos amb caràcter estimatiu de les següents entitats:

- Entitats públiques empresarials, societats mercantils estatals, fundacions del sector públic estatal i altres entitats del sector públic estatal que apliquin les normes de comptabilitat recollides al Codi de Comerç.
- Consorcis, universitats públiques no transferides, fons sense personalitat jurídica i entitats restants de dret públic del sector públic estatal amb pressupost estimatiu.

Aquestes entitats conformen el sector públic empresarial i fundacional i el sector públic administratiu amb pressupost estimatiu.

Són les que s'integren en els Pressupostos Generals de l'Estat sense formar part del pressupost consolidat. Presenten pressupostos de caràcter estimatiu degut a la naturalesa de la seva activitat.

2.2. Estructura del Pressupost

El Pressupost és presentat en forma comptable, per la qual cosa el total d'ingressos iguala el total de despeses. No obstant, es tracta d'un equilibri totalment formal. Les diferències es cobreixen recorrent a l'endeutament.

La presentació dels estats de despeses i ingressos al Pressupost es fa atenent a 3 classificacions diferents:

- **ORGÀNICA:** Agrupa les despeses i els ingressos dels centres gestors.
- **ECONÒMICA:** Ordena les despeses i els ingressos d'acord amb conceptes econòmics relatius al seu origen (ingressos) o a la seva aplicació (despeses). Utilitza un sistema de classificació amb diferents nivells i amb un ordre descendent: capítol, article, concepte i subconcepte.

---

³ Caràcter estimatiu: Que conté crèdits aproximats per a atendre a les obligacions econòmiques.

- **FUNCIONAL O PER PROGRAMES:** Consisteix a ordenar les despeses segons la seva finalitat.

En l'estudi comparatiu realitzat en la part pràctica del treball compararem despeses atenent a la classificació orgànica i a la funcional.

2.3. Els ingressos públics

Els ingressos públics provenen de diverses fonts. Els ingressos més habituals són els següents:

- **TRIBUTS:**
  - **Impostos:** Són la principal font d'ingressos de l'Estat. Es divideixen en:
    - **Impostos directes:** Graven la renda o la riquesa de les persones físiques y jurídiques de forma personal. Solen ser impostos amb tipus creixents en proporció a la renda o riquesa. Es diu que són impostos progressius.
      - Impost sobre la Renda de les Persones Físiques (IRPF)
      - Impost sobre el Patrimoni
      - Impost sobre societats
      - Altres impostos directes (sobre Successions i Donacions).
    - **Impostos indirectes:** Graven fets concrets, independentment de les persones i les seves circumstàncies. Es diu que són impostos proporcionals ja que solen tenir uns tipus impositius definits prèviament.
      - Impost sobre el Valor Afegit (IVA)
      - Impost sobre Transmissions Patrimonials i Actes Jurídics Documentats.

- Taxes: Tributs que les diferents administracions públiques exigeixen dels particulars (contribuents o subjectes passius) per l'ús que aquests fan d'un servei o d'un bé públic en proporció a la utilitat que reben del mateix. En són exemples les taxes acadèmiques o les taxes municipals per la recollida d'escombraries.
- Contribucions especials: Tributs el fet imposable dels quals consisteix en l'obtenció per l'obligat tributari d'un benefici o d'un augment del valor dels seus béns com a conseqüència de la realització d'obres públiques o de l'establiment o ampliació de serveis públics.
- COTITZACIONS SOCIALS: Comprenen les cotitzacions dels treballadors i de les empreses a la Seguretat Social i a l'assegurança per desocupació.
  - Cotitzacions a la Seguretat Social:
    - Cotitzacions dels treballadors i empresaris al Règim General.
    - Cotitzacions dels diferents Règims Especials: Entre aquestes es troben les cotitzacions del règim especial de treballadors autònoms, les del règim especial de treballadors del mar, les del règim especial de la mineria del carbó o les del règim especial de representants de comerç.
- ALTRES INGRESSOS: Es recullen els ingressos produïts pel patrimoni de l'Estat, com per exemple, els beneficis que generen les empreses públiques.

2.3.1. Estructura general del pressupost d'ingressos públics

2.3.1.1. Estructura orgànica dels ingressos públics

Aquest criteri classifica els recursos en funció del centre gestor encarregat de recaptar l'ingrés, de tal manera que permet observar la imputació de cada ingrés als diferents subsectors dels Pressupostos.

La classificació orgànica distingeix els ingressos corresponents a:

- L'Estat
- Els organismes autònoms, agrupats segons el ministeri al qual estan adscrits.
- La Seguretat Social.
- Les agències estatals.
- La resta d'entitats que integren el sector públic administratiu estatal, amb pressupostos de despesa de caràcter limitatiu.

2.3.1.2. Estructura econòmica dels ingressos públics

Segons aquesta estructura els ingressos són classificats tenint en compte el seu origen. Aquesta estructura està formada per 9 nivells, els quals reben el nom de capítols.

Els capítols quedaran agrupats en 3 tres grans blocs segons el tipus d'operació a realitzar:

Tipus d'operacions	Capítols
Ingressos corrents	<p>I Impostos directes i cotitzacions socials: Recursos exigits sense contraprestació que provenen de negocis, actes o fets de naturalesa jurídica o econòmica, que posin de manifest la capacitat contributiva del subjecte passiu, com a conseqüència de posseir un patrimoni o d'obtenir una renda.</p> <p>II Impostos indirectes: Recursos exigits sense contraprestació que provenen de negocis, actes o fets de naturalesa jurídica o econòmica, que posin de manifest la capacitat contributiva del subjecte passiu, com a conseqüència de la circulació dels béns o la despesa de la renda.</p> <p>III Taxes, preus públics i altres ingressos: S'inclouen ingressos de caràcter tributari com les recàrregues fiscals.</p>

	<p>IV Transferències corrents: Fons que l'Estat, els organismes autònoms i altres organismes públics reben d'altres òrgans, sense contrapartida directa, els quals s'aplicaran a operacions corrents (de funcionament ordinari).</p> <p>S'hi detallen els següents articles, d'acord amb la naturalesa de l'agent del qual prové la transferència:</p> <ul style="list-style-type: none"> - De l'administració de l'Estat. - D'organismes autònoms. - De la Seguretat Social. - D'agències estatals i altres organismes públics. - De societats, entitats públiques empresarials, fundacions, i la resta d'entitats del sector públic. - De comunitats autònomes. - D'entitats locals. - D'empreses privades. - De famílies i institucions sense ànim de lucre. <p>V Ingressos patrimonials: Ingressos procedents de les propietats o del patrimoni de l'Estat, organismes autònoms, agències estatals i altres organismes públics, així com els derivats d'activitats realitzades en règim de dret privat.</p>
Ingressos de capital	<p>VI Transmissió d'inversions reals: Ingressos derivats de la venda de béns de capital, propietat dels diferents agents. Concretament, els procedents de la venda de solars, finques i altres terrenys, així com qualsevol altre inversió real.</p> <p>VII Transferències de capital: Fons rebuts per l'Administració de l'Estat i organismes públics, sense contrapartida directa, els quals s'aplicaran a operacions de capital (inversions en béns duradors).</p>

Ingressos financers	<p>VIII Actius financers: Recursos procedents de la transmissió d'actius financers i ingressos procedents del reintegrament de préstecs concedits i de dipòsits i fiances constituïts.</p> <p>IX Passius financers: Ingressos obtinguts per l'Estat, organismes autònoms i organismes públics procedents de l'emissió de deute i l'obtenció de préstecs tant en moneda nacional com en moneda estrangera.</p>
---------------------	---

2.4. La despesa pública

La despesa pública és el desembors econòmic de l'Estat amb l'objectiu de satisfer les necessitats públiques, amb les limitacions que s'estableixen a la Llei de Pressupostos Generals de l'Estat.

La despesa pública la realitza l'Administració Pública i el seu objectiu queda determinat a l'ús públic. La despesa pública queda limitada quantitativament i temporalment pels Pressupostos Generals de l'Estat.

2.4.1. Estructura general del pressupost de despesa pública

2.4.1.1. Estructura orgànica de la despesa pública

Les despeses es classifiquen en funció dels grans centres gestors als quals se'ls ha encarregat la gestió de programes. Dins d'aquesta classificació també s'agrupen segons el Subsector al qual pertanyen: Estat, organismes autònoms, agències estatals, altres organismes públics i Seguretat Social.

El Pressupost de l'Estat es configura en Seccions, que desagreguen alhora Serveis, mentre que els organismes i les agències presenten el seu pressupost de forma individualitzada i s'agrupen segons el departament al qual estan adscrites.

2.4.1.2. Estructura econòmica de la despesa pública

Segons aquesta estructura les despeses són classificades tenint en compte el seu destinatari. Aquesta estructura està formada per 9 capítols, agrupats en 3 tres grans blocs segons el tipus d'operació a realitzar:

Tipus d'operacions	Capítols
Despeses corrents	<p>I Despeses de personal: Retribucions als treballadors públics i prestacions socials.</p> <p>II Despeses corrents en béns i serveis: Adquisició de béns i serveis necessaris per al funcionament normal de l'Estat, organismes autònoms i organismes públics, que no generin un augment de capital o del patrimoni públic.</p> <p>III Despeses financeres: Interessos per a tot tipus de deutes contrets.</p> <p>IV Transferències corrents: Pagaments efectuats a altres organismes, per a finançar operacions corrents.</p> <p>S'hi detallen els següents articles, d'acord amb l'agent econòmic que rep la transferència:</p> <ul style="list-style-type: none"> - A l'administració de l'Estat. - A organismes autònoms. - A la Seguretat Social. - A agències estatals i altres organismes públics. - A societats, entitats públiques empresarials, fundacions, i la resta d'entitats del sector públic. - A comunitats autònomes.

	<ul style="list-style-type: none"> - A entitats locals. - A empreses privades. - A famílies i institucions sense ànim de lucre. - A l'exterior. <p>V Fons de contingència i altres imprevists: Recullen ajustaments de consolidació al pressupost de la Seguretat Social.</p>
Despeses de capital	<p>VI Inversions reals: Despeses destinades a l'adquisició de béns de capital per part de l'Estat, organismes autònoms i altres organismes públics.</p> <p>VII Transferències de capital: Pagaments efectuats, sense contrapartida directa, a altres organismes per tal de finançar operacions de capital.</p>
Despeses financeres	<p>VIII Actius financers: Crèdits destinats a l'adquisició d'actius financers, que poden estar representats en títols valor, anotacions en compte, contractes de préstec o qualsevol altre document que inicialment els reconegui.</p> <p>IX Passius financers: Amortització de deutes contrets per l'Estat (deute públic, préstecs...) i devolució de dipòsits i fiances constituïts per tercers.</p>

2.4.1.3. Estructura funcional o per programes de la despesa pública

Aquesta estructura té com a finalitat informar al ciutadà i al Parlament sobre els plans d'acció del Govern. La despesa queda agrupada en grups funcionals, en els quals es mostren els objectius polítics que es persegueixen. Posteriorment estudiarem de forma comparativa algun d'ells.

En aquesta estructura es poden distingir programes de despesa de caràcter finalista i programes instrumentals i de gestió. Els programes instrumentals i de gestió són els que tenen com a objectiu alguna de les següents tasques: l'administració dels recursos necessaris per a l'execució d'activitats generals d'ordenació, la regulació i planificació, l'execució d'una activitat que es perfecciona per la seva pròpia realització, o el suport a un programa finalista.

Aquesta diferència s'estableix en el quart caràcter del codi de programes: les lletres de la "A" a la "L" identifiquen als programes finalistes, mentre que les lletres de la "M" a la "Z" als instrumentals i de gestió.

L'estructura de programes, doncs, es desenvolupa de la següent manera:

- ÀREA DE DESPESA 1: Serveis públics bàsics.

11. Justícia.

111 Administració General de Justícia.

112 Administració de Justícia.

113 Registres.

12. Defensa.

121 Administració General de Defensa.

122 Forces Armades.

13. Seguretat Ciutadana i Institucions Penitenciàries.

131 Administració General de Seguretat i Protecció Civil.

132 Seguretat i Ordre Públic.

133 Institucions Penitenciàries.

134 Protecció Civil.

135 Protecció de Dades.

14. Política Exterior.

141 Administració General de Relaciones Exteriors.

142 Acció Diplomàtica i Consular.

143 Cooperació pel desenvolupament.

144 Cooperació, Promoció i Difusió Cultural a l'Exterior.

- ÀREA DE DESPESA 2: Actuacions de protecció i promoció social.

21. Pensions.

211 Pensions contributives.

212 Pensions no contributives.

219 Gestió de Pensions.

22. Altres prestacions econòmiques.

221 Prestacions econòmiques de la Seguretat Social.

222 Prestacions econòmiques del Mutualisme Administratiu.

223 Prestacions de garantia salarial.

224 Altres prestacions econòmiques.

23. Serveis Socials i Promoció Social.

231 Acció Social.

232 Promoció Social.

239 Gestió de serveis socials.

24. Foment de l'ocupació.

241 Promoció de l'ocupació i de la inserció laboral.

242 Formació professional no reglada.

25. Desocupació.

251 Assistència a la desocupació.

26. Accés a l'habitatge i foment de la edificació.

261 Accés a l'habitatge i foment de la edificació.

29. Gestió i administració de la Seguretat Social.

291 Gestió, inspecció, control de la Seguretat Social i protecció social.

- ÀREA DE DESPESA 3: Producció de béns públics de caràcter preferent.

31. Sanitat.

311 Administració General de Sanitat.

312 Hospitals, serveis assistencials i centres de salut.

313 Accions públiques relatives a la salut.

32. Educació.

321 Administració General d'Educació.

322 Ensenyament.

323 Promoció educativa.

324 Serveis complementaris de l'ensenyament.

33. Cultura.

331 Administració General de Cultura.

332 Biblioteca i arxius.

333 Museus i arts plàstiques.

334 Promoció cultural.

335 Artes escèniques.

336 Esports i educació física.

337 Arqueologia i protecció del Patrimoni Històric-Artístic.

- ÀREA DE DESPESA 4: Actuacions de caràcter econòmic.

41. Agricultura, Pesca i Alimentació.

412 Milliores de les estructures agràries i dels sistemes productius.

413 Competitivitat de la indústria agroalimentària i qualitat alimentària.

414 Desenvolupament rural.

415 Protecció i desenvolupament dels recursos pesquers i millora de les estructures.

416 Previsió de riscos en les produccions agràries i pesqueres.

42. Indústria i Energia.

421 Actuacions administratives sobre la indústria.

422 Reconversió i desenvolupament industrial.

423 Foment de la mineria i de les comarques mineres.

424 Protecció i Seguretat Nuclear.

425 Ordenació i eficiència energètica.

43. Comerç, Turisme i Pimes.

431 Comerç.

432 Ordenació i promoció turística.

433 Desenvolupament empresarial.

44. Subvencions al transport.

441 Subvencions al transport.

45. Infraestructures.

451 Administració General d'Infraestructures.

452 Recursos hidràulics.

453 Infraestructures del transport terrestre.

454 Infraestructures del transport marítim.

455 Infraestructures del transportes aeri.

456 Actuacions mediambientals.

457 Actuacions en comarques mineres del carbó.

46. Investigació, desenvolupament i innovació.

462 Investigació i estudis relacionats amb els serveis públics generals.

463 Investigació bàsica.

464 Investigació i desenvolupament relacionats amb la defensa.

465 Investigació i desenvolupament relacionats amb la salut.

466 Investigació i desenvolupament relacionats amb l'educació.

467 Investigació i desenvolupament en altres sectors.

49. Altres actuacions de caràcter econòmic.

491 Comunicacions

492 Defensa de la competència.

493 Ordenació del sector Financer.

494 Relacions laborals.

495 Cartografia, meteorologia i metrologia.

496 Ordenació del sector del joc.

497 Serveis marítims.

- ÀREA DE DESPESA 9: Actuacions de caràcter general.

91. Alta Direcció.

911 Alta Direcció de l'Estat.

912 Alta Direcció del Govern.

92. Serveis de caràcter general.

921 Administració General.

922 Coordinació i organització territorial de l'Estat.

923 Administració General d'Economia i Hisenda.

924 Participació ciutadana.

929 Imprevistos, situacions transitòries i contingències d'execució.

93. Administració Financera i Tributària.

931 Política Econòmica i Fiscal.

932 Gestió del Sistema Tributari.

94. Transferències a altres Administracions Públiques.

941 Transferències a Comunitats Autònomes.

942 Transferències a Entitats Locals.

943 Relacions financeres amb la Unió Europea.

95. Deute Públic.

951 Deute Públic.

3. Tipus de polítiques econòmiques existents en relació amb els Pressupostos Generals de l'Estat

3.1. Què és la política pressupostària?

La política pressupostària és el tipus de política econòmica que l'Estat fa servir per a administrar els ingressos, les despeses i, en general, per a finançar-se. Aquesta política la comprenen el conjunt de mesures i estratègies que el sector públic adopta no només per a generar ingressos (els quals obté mitjançant la política fiscal), sinó també per a gestionar de forma correcta els seus recursos (a través de polítiques de despesa i d'inversió). A més, la política pressupostària comprèn la política de finançament, la qual emet deute públic.

3.2. Els principals objectius de la política pressupostària

Els principals objectius que la política pressupostària persegueix són:

- **Aconseguir l'estabilitat de preus:** L'Estat intenta controlar la inflació dels preus dels diversos béns i serveis que s'ofereixen ja que, si aquests augmentessin de manera desproporcionada, el poder adquisitiu dels consumidors disminuiria i, amb ell, el consum. És per aquest motiu que existeix l'IPC (Índex de Preus al Consum), un indicador que expressa la mitjana de preus del cistell de compra d'un conjunt de famílies que representen a la població.
- **Arribar a un creixement econòmic sostenible:** L'Estat intervé en l'economia amb la finalitat de que l'increment de la producció de béns i serveis es mantingui. És per això que intenta suavitzar les fluctuacions dels cicles econòmics i minimitzar els impactes negatius d'aquestes. El PIB (Producte Interior Brut) i el PNB (Producte Nacional Brut) són indicadors econòmics d'un país.
- **Afavorir l'ocupació:** L'Estat intenta aconseguir la plena ocupació. Donada la dificultat d'aconseguir que tota la població activa estigui ocupada, es considera que hi ha plena ocupació encara que hi hagi un determinat baix percentatge de desocupació (2%). Les taxes d'activitat, d'ocupació i d'atur són els indicadors que mesuren el nivell d'ocupació d'un país.

3.3. Les eines de la política pressupostària

La política pressupostària disposa d'unes eines que permeten que l'Estat assoleixi els seus objectius, totalment relacionats amb els ingressos i la despesa pública.

En primer lloc i en relació amb els ingressos públics, a través de la política fiscal l'Estat controla a qui són cobrats els impostos, de quina manera i en quina quantitat, alhora que aplica mecanismes que garanteixen el seu cobrament.

En segon lloc i en relació amb la despesa pública, l'Estat té plena influència sobre els salaris dels funcionaris públics, les transferències mitjançant ajuts, els pressupost que es transfereix a altres entitats i també sobre la inversió en tot tipus de béns públics.

3.4. El saldo pressupostari

Un dels factors més rellevants dels Pressupostos Generals de l'Estat és la seva quantia, ja que és la que revela els objectius reals del Govern d'un Estat en matèria pressupostària

Els efectes d'aquestes polítiques sobre l'economia varien segons si:

- a) El pressupost està equilibrat: En aquest cas els ingressos igualen a les despeses.
- b) El pressupost presenta dèficit: Les despeses superen als ingressos. En economia poden produir-se dos tipus de dèficit: el cíclic i l'estructural. El dèficit cíclic es produeix quan sorgeixen les inevitables fases de recessió del cicle econòmic. Té un caràcter transitori, ja que dura el temps que triga a reactivar-se l'economia i recuperar la confiança dels agents econòmics. El dèficit estructural és permanent i es manté fins i tot en situacions pròximes a la plena ocupació.

Quan els ingressos no són suficients per cobrir les despeses, l'Estat pot dur a terme retallades pressupostàries o bé endeutar-se duent a terme despeses útils que, a curt o a llarg termini, assentint les bases d'una recuperació.

- c) El pressupost presenta superàvit: Els ingressos superen a les despeses.

3.5. Els tipus de polítiques pressupostàries

3.5.1. La política pressupostària neoliberal

El Neoliberalisme és un corrent politicoeconòmic que sorgeix a principis dels anys vuitanta, moment en que Europa surt d'una greu crisi econòmica. És en aquest moment quan el liberalisme es torna a considerar l'única manera apte per a governar i es deixa de banda parcialment el capitalisme pur dels anys anteriors.

El Neoliberalisme ha donat lloc a un tipus de política que s'assenta principalment sobre el lliure mercat però que accepta una certa intervenció de l'Estat en l'economia. Aquest també propugna l'obertura comercial a nivell internacional, la reducció de les restriccions a les decisions de les empreses, la conveniència de l'estat del benestar i l'accés a la propietat privada.

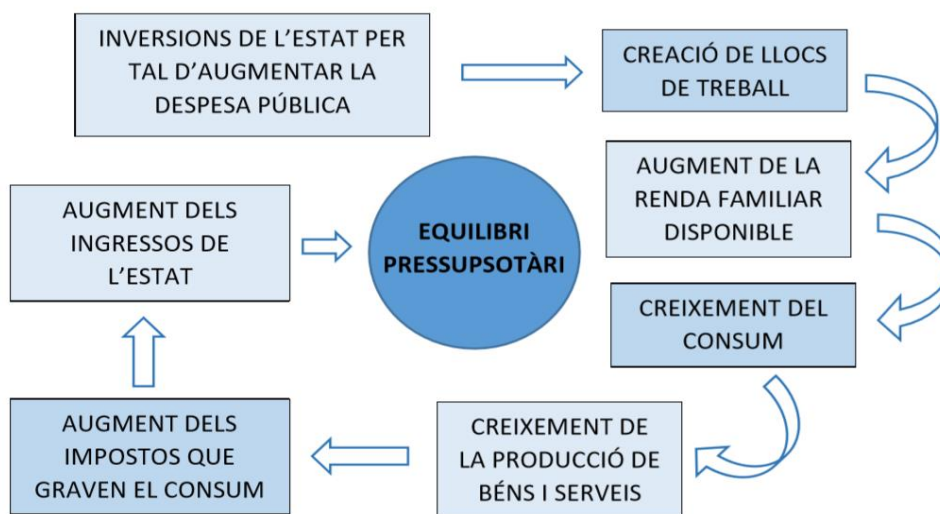
Seguint les teories neoliberals, el dèficit públic és considerat perjudicial per a l'economia ja que absorbeix l'estalvi privat i disminueix la inversió privada en augmentar els tipus impositius. És per aquest motiu que el Neoliberalisme sosté que la desigualtat, quan no és extrema, afavoreix el creixement econòmic i l'interès individual.

3.5.2. La política pressupostària keynesiana o Keynesianisme

La política pressupostària keynesiana o Keynesianisme és una teoria econòmica que té com a base les idees de l'economista britànic John Maynard Keynes, recollides al seu llibre *Teoria general de l'ocupació, l'interès i el diner*, publicat l'any 1936 com a resposta de la Gran Depressió de la dècada dels anys 30.

El Keynesianisme es basa principalment en la intervenció de l'Estat mitjançant polítiques expansives per tal d'estabilitzar l'economia i augmentar els nivells de producció i ocupació. Aquesta intervenció del Sector Públic consisteix, bàsicament, en l'increment del dèficit públic amb inversions en períodes de recessió econòmica i de desocupació que permetran generar activitat econòmica addicional.

El funcionament de la teoria keynesiana queda recollit en l'esquema següent:

3.6. La política pressupostària a l'Estat Espanyol

Des que va entrar en vigor la tercera etapa de la UE, els països de la zona euro han consensuat uns criteris comuns en matèria pressupostària coneguts amb el nom de Pacte d'Estabilitat i Creixement (1997), que tenen com a objectiu bàsic facilitar i mantenir la Unió econòmica i monetària.

El Consell de la Unió Europea s'encarrega d'assegurar el compliment d'aquest pacte supervisant els programes econòmics dels països membres. Aquesta actuació rep el nom de supervisió multilateral i segueix tres criteris als que hem fet referència en anteriors apartats:

Respectar l'objectiu pressupostari a mig termini, que busca aconseguir una situació pressupostària pròxima a l'equilibri, o bé de superàvit.

Adoptar les mesures correctores necessàries per assolir els objectius establerts en els programes d'estabilitat o convergència.

Corregir els dèficits excessius. En l'actualitat el límit està fixat en el 3% del PIB. El no compliment de l'objectiu de dèficit pot suposar sancions per a l'Estat en qüestió.

Com es fàcil imaginar, el compliment d'aquest conjunt de mesures queda reflectit en el primers pressupostos que analitzarem a la part pràctica del treball relatiu als anys 2007 i 2008.

Més mediatitzats, encara, seran els dos darrers pressupostos examinats relatiu als anys 2016 i 2017 afectats pel Tractat d'Estabilitat, Coordinació i Governança en la Unió Econòmica i Monetària signat el 2012 per gairebé la totalitat dels països membres de la UE.

Aquest estableix una disciplina fiscal reforçada amb la introducció de l'anomenada "regla d'or" (límit d'un dèficit estructural anual (sense incloure les despeses i ingressos de caràcter cíclic) del 0,5% del PIB i de l'1% en aquells països en què el deute és inferior al 60% del PIB) i una vigilància molt més estricta en el si de la zona euro. Aquests són els seus punts bàsics:

- Obligació per part dels països amb un deute superior al 60% del PIB de reduir-la un 20% anual.
- Obligació de mantenir el dèficit públic per sota del 3% del PIB, tal com ho exigia el Pacte d'Estabilitat i Creixement.
- Implantació de mecanismes automàtics per corregir els desviaments dels objectius de dèficit, mecanismes que tindran en compte l'impacte acumulatiu del deute
- Sancions per incompliments de fins al 0,1% del PIB.

Al marge del ja comentat control de les autoritats europees, la política pressupostària espanyola segueix la ideologia dels dos únics partits amb responsabilitats de govern des de l'establiment de la democràcia, el Partit Popular i el Partit Socialista Obrer Espanyol.

El Partit Popular és descrit com el principal partit conservador-liberal d'Espanya, Vit Hloušek i Lubomír Kopeček a *Origin, Ideology and Transformation of Political Parties: East-Central and Western Europe Compared* (2010) apunten que durant el lideratge de José María Aznar el PP va evolucionar fins a convertir-se en un partit conservador, amb elements de la democràcia cristiana i, sobretot, elements liberals en la política econòmica. Fet també contrastat per

l'economista Vicenç Navarro, qui a *El subdesarrollo social de España: causas y consecuencias* (2006) titlla el PP de coalició conservadora-neoliberal , amb una política econòmica neoliberal.

El PSOE es va fundar amb el propòsit de representar i defensar els interessos de la classe obrera sorgida amb la revolució industrial del segle XIX. Seguint el corrent filosòfic i la política marxista, pretenia la presa del poder polític per la classe treballadora i la socialització dels mitjans de producció per a establir la dictadura del proletariat com a període de transició cap a la societat socialista.

L'any 1979 el partit va abandonar definitivament les tesis marxistes, de la mà del seu llavors secretari general Felipe González, no sense abans superar grans tensions.

La política dels períodes de govern de Felipe González ha estat definida com socioliberal i propera a la neoliberal per José María Martín Arce a *Los socialistas en el poder (1982-1996)* (2008), mentre que la política econòmica actual del PSOE és qualificada com neoliberal per Vicenç Navarro a *El subdesarrollo social de España: causas y consecuencias* (2006).

Ambdós partits consideren perjudicial el dèficit públic ja que absorbeix l'estalvi privat i disminueix la inversió privada en augmentar els tipus impositius i accepten una desigualtat no extrema com a impulsora del creixement econòmic.

MARC PRÀCTIC

1. Introducció al marc pràctic

Aquest marc pràctic té com a finalitat analitzar algunes de les partides pressupostàries dels Pressupostos Generals de l'Estat i determinar les diferències entre les dels anys 2007 i 2008, i les dels anys 2016 i 2017, tot tenint en compte que aquests pressupostos s'engloben en legislatures de partits polítics diferents, així com que els dos primers són aprovats de manera prèvia a la gran crisi econòmica espanyola, i que els dos segons comprenen dos exercicis econòmics fora d'aquesta crisi.

Les partides pressupostàries a interpretar han estat prèviament seleccionades prenent com a base la seva influència a l'hora de determinar les diferències entre la política econòmica popular i la política econòmica socialista.

Per a la realització d'aquest estudi pràctic recorrerem a l'ús de taules comparatives, de variacions absolutes i de variacions relatives (percentatges).

Les variacions absolutes són expressades en valors absoluts (equivalents a euros), mentre que les variacions relatives s'expressen en tant per cent. Aquestes segueixen les fórmules següents:

- Variació absoluta: Expressa el canvi produït en una quantitat d'un període a un altre.

$$Va = P1 - P2$$

- Variació relativa: És el canvi expressat en percentatges que una quantitat presenta en dos períodes diferents. El primer període s'utilitza com a base i el segon com a període d'estudi.

$$Vr = \frac{P2 - P1}{P1} \cdot 100$$

De manera posterior a l'anàlisi econòmic, hi ha realitzat un comentari en el qual s'hi contrasten els resultats obtinguts i que ens permetrà respondre les preguntes inicialment plantejades sobre la similitud de les polítiques del PSOE i el PP:

- Hi ha diferències en la política econòmica de l'executiu popular i de l'executiu socialista?
- Quantitativament, què suposen aquestes diferències?
- Es possible per tan governar amb unes comptes que hagin presentat els opositors?

Abans de començar amb l'anàlisi esmentat anteriorment, però, procedirem al comentari dels diversos títols de la Llei dels Pressupostos, els quals es repeteixen en els quatre documents examinats, punt que facilita la seva comparació. Indicarem, a més, quins seran objecte del posterior estudi.

2. Títols que comprenen els Pressupostos Generals de l'Estat

TÍTOL I. De l'aprovació dels Pressupostos i les seves modificacions

És la part essencial dels Pressupostos Generals de l'Estat. Aquest títol es divideix en tres capítols:

- CAPÍTOL I. Crèdits inicials i finançament dels mateixos.

Recull l'àmbit subjectiu dels Pressupostos Generals de l'Estat així com les normatives que aproven la totalitat dels estats d'ingressos i de despeses del sector públic. També determina l'import dels beneficis fiscals que afecten als tributs de l'Estat. Es objecte d'estudi en el següent apartat.

- CAPÍTOL II. Normes de modificació i execució de crèdits pressupostaris.

Inclou normes concretes de vigència anual sobre la modificació i l'execució dels crèdits pressupostaris, les seves limitacions i els crèdits vinculants que han d'operar durant l'exercici econòmic.

- CAPÍTOL III. De la Seguretat Social.

Regula diversos aspectes del pressupost de la Seguretat Social: el finançament de l'assistència sanitària, a través del Pressupost de l'Institut Nacional de Gestió Sanitària; així com les aportacions de l'Estat a l'Institut de Majors i Serveis Socials i a l'Institut Social de la Marina, i aquelles que es destinen a la Seguretat Social.

TÍTOL II. De la gestió pressupostària

Aquest títol conté normes sobre la gestió dels pressupostos docents, la gestió pressupostària de la sanitat i dels serveis socials, l'àmbit de l'Institut de Gestió Sanitària i del Institut de majors i Serveis Socials i altres normes de gestió pressupostària.

Aquest títol es divideix en tres capítols:

- CAPÍTOL I. De la gestió dels pressupostos docents.
Fixa el mòdul econòmic de distribució de fons públics per al sosteniment de Centres concertats i l'import de l'autorització dels costos de personal de la Universitat Nacional d'Educació a Distància (UNED).
- CAPÍTOL II. De la gestió pressupostària de la Sanitat i dels Serveis Socials.
Recull competències específiques en matèria de modificacions pressupostàries en l'àmbit de l'Institut Nacional de Gestió Sanitària i de l'Institut de Majors i Serveis Socials.
- CAPÍTOL III. Altres normes sobre gestió pressupostària.
Estableix el percentatge de participació de l'Agència Estatal d'Administració Tributària en la recaptació bruta obtinguda per la seva pròpia activitat.

TÍTOL III. De les despeses de personal

Aquest títol conté normatives que regulen les despeses del personal al servei del sector públic. Recull la modificació de retribucions, l'autorització de la oferta d'ocupació pública per a cada exercici, el règim retributiu dels alts càrrecs del Govern, dels seus òrgans consultius i del personal al servei del sector públic estatal, i normes especials d'aplicació a col·lectius concrets (guàrdia civil, policia nacional, jutges i fiscals, forces armades, etc.).

Aquest títol es divideix en tres capítols:

- CAPÍTOL I. Del increment de les despeses del personal al servei del sector públic.
Reflexa la repercussió que l'estabilitat i el creixement sostenible de l'economia tenen sobre el personal al servei del sector públic. Estableix les retribucions del personal al servei del sector públic.
- CAPÍTOL II. Dels règims retributius.
Inclou les retribucions dels alts càrrecs del Govern de la Nació i de l'Administració General de l'Estat, les corresponents als alts càrrecs del Consell d'Estat, al Consell

Econòmic i Social, al Tribunal de Comptes, al Tribunal Constitucional, al Defensor del Poble i al Consell General del Poder Judicial.

També recull les retribucions dels funcionaris de l'Estat, personal de les Forces Armades, Guardia Civil, Cos Nacional de Policia i de la Seguretat Social.

Objecte d'estudi posterior.

- CAPÍTOL III. Altres disposicions en matèria de règim del personal actiu.

Conté una normativa de tancament que és aplicable al personal el sistema retributiu del qual no encaixi correctament en les normes recollides al Capítol II.

Recull també altres disposicions comunes en matèria de règim de personal actiu, com la prohibició d'ingressos atípics o l'increment de les quanties a percebre per recompenses.

TÍTOL IV. De les pensions públiques

Aquest títol conté la normativa relativa a les pensions públiques, tant de la Seguretat Social com del Règim de Classes Passives de l'Estat: determinació inicial de la quantia de les pensions, limitacions a la seva revalorització i modificació, regulació dels complements per a mínims, etc.

Aquest títol es divideix en cinc capítols:

- CAPÍTOL I. Determinació inicial de les pensions del Règim de Classes Passives de l'Estat, especials de guerra i no contributives de la Seguretat Social.

Regula la determinació inicial de les pensions del Règim de Classes Passives de l'Estat, especials de guerra i no contributives de la Seguretat Social actualitzant les seves quanties.

Objecte de posterior estudi

- CAPÍTOL II. Limitacions en el senyalament inicial de les pensions públiques.

Conté les limitacions del senyalament inicial de les pensions públiques, creant un sistema de limitació màxima on s'altera, únicament, l'import màxim.

- CAPÍTOL III. Revalorització i modificació dels valors de les pensions públiques per a l'any X.

S'estableix un increment o una disminució dels valors de les pensions públiques. Aquesta regulació és completa amb l'establiment de limitacions de la quantia màxima de les pensions, així com amb la determinació de les pensions no revaloritzables.

- CAPÍTOL IV. Complementos per a mínims.

Recull el sistema de complementos per a mínims, que regula en dos articles les pensions de Classes Passives i les pensions del sistema de la Seguretat Social.

- CAPÍTOL V. Altres disposicions en matèria de pensions públiques.

Recull en un únic article la fixació de la quantia de les pensions no concurrents del extingida Assegurança Obligatòria de Bellesa i Invalidesa.

TÍTOL V. De les operacions financeres

Autoritza la quantia fins la qual l'Estat i els organismes públics poden realitzar operacions d'endeutament.

Aquest títol es divideix en tres capítols:

- CAPÍTOL I. Deute públic.

Regula fins a quina quantia l'Estat i els Organismes Públics poden endeutar-se. També determina la informació que els Organismes Públics i en Govern han de proporcionar respecte l'evolució del Deute Públic i els comptes oberts pel Banc d'Espanya i altres entitats financeres.

- CAPÍTOL II. Avals Públics i Altres Garanties.

Fixa el límit total dels avals que l'Estat i els Organismes Públics poden prestar.

- CAPÍTOL III. Relacions de l'Estat amb l'Institut de Crèdit Oficial.

Recull les relacions que manté l'Estat amb l'Institut de Crèdit Oficial i regula els reemborsaments de l'Estat a aquest, la informació a proporcionar a les Corts Generals i el proveïment del Fons d'Ajuda al Desenvolupament.

TÍTOL VI. Normes tributàries

Inclou les disposicions de vigència anual a les quals s'ajusten les lleis substantives dels diferents tributs.

Aquest títol es divideix en tres capítols:

- CAPÍTOL I. Impostos directes.

Es fixen les quanties de l'Impost sobre la Renta de les Persones Físiques, de l'Impost sobre Societats, de l'Impost sobre la Renta de no Residents i dels Impostos Locals.

- CAPÍTOL II. Impostos indirectes.

Es determinen l'Impost sobre Transmissions Patrimonials i Actes Jurídics documentats, així com els Impostos Especials.

- CAPÍTOL III. Altres tributs.

S'hi recullen diverses taxes.

TÍTOL VII. Dels ens territorials

Conté normes relatives al finançament de les entitats locals i comunitats autònomes.

Aquest títol es divideix en tres capítols:

- CAPÍTOL I. Corporacions Locals.

Conté normes relacionades amb el finançament de les corporacions locals: municipis, províncies, cabildos, consells insulars i comunitats autònomes uniprovincials.

- CAPÍTOL II. Comunitats autònomes.

Regula determinats aspectes del finançament de les comunitats autònomes.

TÍTOL VIII. Cotitzacions Socials

Recull la normativa en relació amb les bases i els tipus de cotitzacions dels diferents règims de la Seguretat Social.

A més tots els documents examinats presenten annexos on es comptabilitzen les despeses per programes, es a dir agrupades per obtenir una finalitat concreta (programa), independentment de quin és el centre gestor que la realitza i fins i tot sense considerar la seva naturalesa

Aquesta classificació per programes també serà objecte d'un estudi pormenoritzat per tal de copsar les possibles diferències entre les polítiques pressupostàries dels executius socialistes i populars.

3. Estudi comparatiu dels Pressupostos Generals de l'Estat dels anys 2007-2008 i 2016-2017

Els Pressupostos Generals de l'Estat de l'any 2006 van ser aprovats pel Ple del Congrés dels Diputats el 21 de desembre de 2005, eren les segones comptes públiques del Govern de José Luis Rodríguez Zapatero, i van comptar amb un suport parlamentari més ampli que les primeres comptes socialistes. En concret, els Pressupostos de 2006 van obtenir el suport dels socis habituals del Govern, ERC, IU-ICV i CC, i van sumar també el suport de PNB, CiU i BNG, formacions que l'any anterior havien rebutjat els comptes públics. Eusko Alkartasuna va canviar la seva posició contrària durant tot el tràmit del projecte i, finalment, es va abstenir, igual que l'única diputada de Nafarroa Bai.

Els comptes de l'any contemplaven un increment de la despesa del 7,6%, fins a 133.947.000 d'euros.

Els de l'any 2007, aprovats el desembre de 2006, van comptar amb un ampli suport parlamentari i van estar marcats per les inversions que havia de rebre Catalunya i per la reforma fiscal, que tornava als contribuents més de 4.000 milions d'euros. L'augment de la despesa va ser del 6,7%.

En concret, els Pressupostos de 2007 van obtenir el suport del PNB, CC, BNG i CHA, i van sumar també el suport d'IU-ICV, ERC i CIU que, no obstant això, es va abstenir en la votació d'algunes de les esmenes del PSOE pactades al Senat.

Els PGE per a 2007 dedicava el 50,5% de la despesa a polítiques socials, un 8,4% més que l'any anterior, i incrementava considerablement les partides destinades a la despesa productiva com la millora del capital humà i tecnològic, educació i investigació que augmentà el 31%, fins a acostar-se a 9.000 milions d'euros.

Entre les esmenes introduïdes al Senat destacaria una aprovada per unanimitat, que equipararia la pensió mínima de viduitat en els casos en què el beneficiari suportés càrregues familiars o patís discapacitat, independentment de la seva edat, amb l'establerta de manera general per als majors de 65 anys, que ascendiria a 6.864 euros anuals.

L'aprovació de les comptes de l'any 2016 va ser especialment polèmica, marcada per la imminent convocatòria d'eleccions generals i per les crítiques d'Europa per no complir els objectius de dèficit. Resenyem de forma breu la seva cronologia:

- 31 de juliol: Aprovació dels Pressupostos al consell de ministres.
- 4 d'agost: El ministre d'Hisenda, Cristóbal Montoro, lliura al president del Congrés dels Diputats, Jesús Posada, el projecte de Llei de Pressupostos Generals de l'Estat (PGE) de 2016.
- 18, 19 i 20 d'agost: El governador del Banc d'Espanya, Luis María Linde, obre les compareixences al Congrés d'alts càrrecs per detallar el projecte de Llei de Pressupostos.
- 25 i 26 d'agost: Es produeix el debat de la totalitat sobre el destí de les partides a la Comissió. El Ple del Congrés rebutja, amb els vots dels 185 diputats del PP i el d'Unió del Poble Navarrès (UPN), el seu soci electoral, les esmenes de totalitat que la resta dels partits de l'oposició havien presentat al projecte de Llei.
- 15 i 16 de setembre: La cambra baixa vota totes les esmenes i aprova el text. Finalitza el seu primer tràmit al Congrés després de ser debatut durant tres dies i ser aprovat per la majoria del PP.
- 5 d'octubre: El comissari europeu d'Afers Econòmics, Pierre Moscovici, revela que Espanya no complirà l'objectiu de dèficit aquest any ni el del vinent.
- 12 d'octubre: Brussel·les denuncia a Espanya per incomplir el dèficit estimat l'any 2015 amb un 4,5% en lloc d'un 4,2%, i pel 2016 amb un 3,5% del PIB en comptes d'un 2,8%. Demana fer nous ajuntaments (retallades).
- 13 d'octubre: S'aproven al Senat els PGE i es retornen al Congrés dels Diputats per a la seva aprovació definitiva.
- Setmana del 19 d'octubre: Es produirà, a priori, l'aprovació definitiva del text dels PGE de 2016, abans que es dissolguin les Corts per la convocatòria d'eleccions generals.

Per últim, els comptes del 2017 varen ser aprovades pel Congrés dels Diputats el maig del 2018 amb gairebé mig any de retard, després d'obtenir el suport de 176 diputats de set formacions diferents: PP, Ciudadanos, PNV, Foro Asturias, UPN, Coalicion Canària i Nueva Canària.

A causa del retard amb què s'havien debatut aquests Pressupostos, el Govern va actuar via decret a primers d'any, aprovant algunes de les mesures que habitualment es troben en la llei pressupostària.

Aquests pressupostos contemplen un 'sostre de despesa' de 118.337.000 d'euros, la mateixa quantia que en els comptes públics de l'any 2016, i d'acord amb l'objectiu de dèficit del 3,1% de les administracions públiques per a l'any 2017.

3.1. Anàlisi econòmic de les variacions produïdes en els crèdits pressupostaris inicials i finançament dels mateixos

3.1.1. Crèdits pressupostaris inicials

A continuació, mostrem la taula comparativa que reflecteix els valors, expressats en euros, dels crèdits pressupostaris inicials relatius als exercicis 2007 i 2008 (Partit Socialista Obrer Espanyol) i 2016 i 2017 (Partit Popular):

Nº	Polítiques	ANY 2007	ANY 2008	ANY 2016	ANY 2017
11	Justícia	1.451.479,22	1.564.029,53	1.604.311,79	1.726.190,93
12	Defensa	7.696.385,63	8.149.354,42	5.734.291,91	7.575.592,87
13	Seguretat ciutadana i institucions penitenciàries	8.138.416,89	8.874.377,17	7.903.617,60	7.912.330,49
14	Política exterior	2.287.742,86	3.468.485,31	1.477.939,85	1.521.698,50
21	Pensions	91.458.177,16	98.011.776,73	135.448.925,79	139.646.723,08
22	Altres prestacions econòmiques	12.797.422,61	14.085.292,38	11.685.709,21	13.511.898,23
23	Serveis socials i promoció social	1.832.557,83	2.087.902,11	2.296.222,52	2.408.293,27
24	Foment de l'ocupació	7.286.954,07	7.683.831,77	5.214.915,94	5.499.254,75
25	Desocupació	14.470.660,64	15.777.076,66	19.620.938,90	18.318.312,65

26	Accés a l'habitatge i foment de l'edificació	1.247.555,93	1.378.397,14	587.109,09	474.242,03
29	Gestió i administració de la Seguretat Social	10.453.334,10	11.232.721,48	5.990.123,50	14.287.731,22
31	Sanitat	4.200.302,24	4.433.817,23	4.000.117,65	4.093.477,83
32	Educació	2.485.480,12	2.932.624,67	2.484.280,81	2.523.816,20
33	Cultura	1.128.299,32	1.220.434,53	806.759,34	802.592,03
41	Agricultura, pesca i alimentació	8.536.302,69	8.998.640,60	7.403.252,30	7.412.500,29
42	Indústria i energia	2.117.280,93	2.313.355,34	5.457.019,46	5.432.171,09
43	Comerç, turisme i PYMES	1.168.821,04	1.120.598,14	982.618,81	875.387,05
44	Subvencions al transport	1.685.138,93	1.816.997,02	1.424.067,76	1.421.025,89
45	Infraestructures	14.237.096,35	15.169.728,48	6.048.971,96	5.453.144,31
46	Investigació, desenvolupament i innovació	8.122.756,61	9.427.939,55	6.425.162,27	6.502.620,63
49	Altres actuacions de caràcter econòmic	643.684,94	690.650,99	665.352,64	555.556,67
91	Alta direcció	715.299,56	769.199,85	633.570,89	652.414,92
92	Serveis de caràcter general	8.553.328,89	9.029.351,65	33.998.157,19	24.728.302,83
93	Administració financera i tributària	1.558.381,35	1.627.057,69	1.656.815,13	1.382.390,38
94	Transferències a altres administracions públiques	60.993.306,39	65.849.626,47	48.816.042,45	48.222.511,07
95	Deute públic	15.925.000,00	16.609.000,00	33.490.000,00	32.171.000,00
	TOTAL	291.191.166,30	308.558.998,84	351.856.294,76	292.090.862,03

Seguidament, s'analitzen i, posteriorment, es comenten les variacions produïdes en els crèdits pressupostaris inicials de la Llei dels Pressupostos Generals de l'Estat:

Polítiques	Va (2007-2008)	Vr (2007-2008)	Va (2008-2016)	Vr (2008-2016)	Va (2016-2017)	Vr (2016-2017)
Justícia	112.550,31	7,75%	40.282,26	2,57%	121.879,14	7,59%
Defensa	-1.547.031,21	-20,1%	-2.415.062,51	-29,63%	1.841.300,96	32,11%
Seguretat ciutadana i institucions penitenciàries	735.960,28	9,04%	-970.759,57	-10,93%	8.712,89	0,11%
Política exterior	1.180.742,45	51,61%	-1.990.545,46	-57,38%	43.758,65	2,96%

Pensions	6.553.599,57	7,16%	37.437.149,06	38,19%	4.197.797,29	3,09%
Altres prestacions econòmiques	1.287.869,77	10,06%	-2.399.258,17	-17,03%	1.826.189,02	15,62%
Serveis socials i promoció social	255.344,28	13,93%	208.320,41	9,97%	112.070,75	4,88%
Foment de l'ocupació	396.877,7	5,44%	-2.468.915,83	-32,13%	284.338,81	5,45%
Desocupació	1.306.416,02	9,02%	3.843.862,24	24,36%	-1.302.626,25	-6,63%
Accés a l'habitatge i foment de l'edificació	130.841,21	10,48%	-791.200,05	-57,40%	-112.867,06	-19,22%
Gestió i administració de la Seguretat Social	779.387,38	7,45%	-5.242.597,98	-46,67%	8.297.607,72	138,52%
Sanitat	233.514,99	5,55%	-433.699,58	-9,78%	93.360,18	2,33%
Educació	447.144,55	17,99%	-448.343,86	-15,28%	39.535,39	1,59%
Cultura	92.135,21	8,16%	-413.675,19	-33,89%	-4.167,31	-0,51%
Agricultura, pesca i alimentació	462.337,91	5,41%	-1.595.388,3	-17,72%	9.247,99	0,12%
Indústria i energia	196.074,41	9,26%	3.143.664,12	135,89%	-24.848,37	-0,45%
Comerç, turisme i PYMES	-48.222,9	-4,12%	-137.979,33	-12,31%	-107.231,76	-10,91%
Subvencions al transport	131.858,09	7,82%	-392.929,26	-21,62%	-3.041,87	-0,21%
Infraestructures	932.632,13	6,55%	-9.120.756,52	-60,12%	-595.827,65	-9,85%
Investigació, desenvolupament i innovació	1.305.182,94	16,06%	-3.002.777,28	-31,84%	77.458,36	1,20%
Altres actuacions de caràcter econòmic	46.966,05	7,29%	-25.298,35	-3,66%	-109.795,97	-16,50%
Alta direcció	53.900,29	7,53%	-135.628,96	-17,63%	18.844,03	2,97%
Serveis de caràcter general	476.022,76	5,56%	24.968.805,54	276,52%	-9.269.854,36	-27,26%
Administració financera i tributària	68.676,34	4,4%	29.757,44	1,82%	-274.424,75	-16,56%
Transferències a altres administracions públiques	4.856.320,08	7,96%	-17.033.584,02	-25,86%	-593.531,38	-1,21%
Deute públic	684.000,00	4,29%	16.881.000,00	101,63%	-1.319.000,00	-3,93%
TOTAL	17.367.832,54	5,96%	43.297.295,92	14,03%	-59.765.432,73	-16,98%

Pel que fa als resultats reflectits a la taula anterior per a cada crèdit econòmic, doncs, s'observa el següent:

JUSTÍCIA: No hi ha una variació significativa en la política de justícia. Ambdós executius incrementen la despesa entorn el 7,6% (7,75% el PSOE/7,59% PP).

DEFENSA: Variació significativa entre el 2016 i el 2017, en xifres absolutes 1.841.300,96€ més i representant, així, una variació relativa positiva d'un 32,11% davant d'una política de desinversió propugnada pel partit socialista que va retallar la despesa en defensa en un 20,1 % durant el bienni estudiat.

SEGURETAT CIUTADANA I INSTITUCIONS PENITENCIÀRIES: Novament, es contraposen les xifres: mentre que els executius socialistes opten per un increment dels crèdits (9,04%), el Partit Popular opta pel manteniment de la quantia a gastar després de vuit anys de retallades continuades (-10,93% en el període 2008-2016).

POLÍTICA EXTERIOR: Observem que entre els anys 2007 i 2008 la quantia creix considerablement (1.180.742,45€ més) i representa una variació relativa positiva d'un 51,61%, mentre que al bienni 2016-17 només ho fa en un 2,96%.

PENSIONS: Tot i que la despesa en pensions no fa més que augmentar durant tot el període, fins i tot en el moment més cru de la crisi econòmica (2008 i 2016) incrementa 37.437.149,06€ i representa, d'aquesta manera, una variació relativa d'un 38,19% més; pot observar-se un canvi de tendència entre els dos executius: mentre que els governs socialistes lliguen l'increment de les pensions a la puja de l'IPC, els governs populars ho fan a l'índex de revalorització de les pensions (+0,25%), el que comporta que l'increment de l'assignació sigui menor (un 33,9% davant un 7,16% en el govern de Rodríguez Zapatero).

ALTRES PRESTACIONS ECONÒMIQUES: Es tracta del subsidi per incapacitat laboral i altres prestacions de la Seguretat Socials a favor dels treballadors i mutualistes. L'increment més important es produeix els anys de govern de Mariano Rajoy.

SERVEIS SOCIALS I PROMOCIÓ SOCIAL: La variació més significativa es produeix entre els anys 2007 i 2008, tractant-se d'un augment de la quantia de 255.344,28€ i representant, així, una variació relativa d'un 13,93% l'any 2007. Després de mantenir un increment mitjà d'inversió d'un 9,97% en el període 2008-2016, cau l'any 2017 fins el 4,88 %.

FOMENT DE L'OCUPACIÓ: No hi ha una variació significativa en la política de foment de l'ocupació. Ambdós executius incrementen la despesa entorn el 5,4% (5,44% el PSOE/5,45% PP).

DESOCUPACIÓ: La variació més significativa es dona entre els anys 2008 i 2016, ja que el 2016 la quantia destinada a la desocupació augmenta 3.843.862,24€ respecte la de l'any 2008. La variació relativa produïda és d'un 24,36% més. El pressupost del 2017 preveu una reducció en el pagament de subsidis d'un 6,63 %. Cal recordar que, oficialment, eren uns pressupostos ja emmarcats en la recuperació econòmica.

ACCÉS A L'HABITATGE I FOMENT DE L'EDIFICACIÓ: La variació més considerable té lloc entre els anys 2008 i 2016 amb diferència, tractant-se d'una disminució de la quantia de -791.200,05€, és a dir, un 57,40% menys respecte l'any 2008.

GESTIÓ I ADMINISTRACIÓ DE LA SEGURETAT SOCIAL: La variació més significativa es produeix, aquesta vegada, entre els anys 2016 i 2017, ja que la quantia augmenta 8.297.607,72€ respecte l'any 2016. Això representa una variació relativa per sobre de 100, d'un 138,52%.

SANITAT: S'observa un major increment de la despesa sanitària durant els governs socialistes (5,55%). També són remarcables les importants retallades durant la crisi (-9,78%).

EDUCACIÓ: La variació més significativa té lloc entre els anys 2007 i 2008, on la quantia destinada a aquest crèdit augmenta un 17,99%, tractant-se d'una diferència respecte l'any 2007 de 447.144,55€. Amb l'arribada al poder del Partit Popular es produeix una reculada de les inversions (-15,28%) justificada per la greu crisi econòmica. L'any 2017 no es recupera el valor de la inversió i es registra un minse 1,59% d'increment respecte l'any 2016.

CULTURA: Capítol que pateix importants retallades. Si en el bienni socialista s'incrementava la partida assignada en un 8,16%, en el bienni popular decreix un 0,51% després de la contracció d'un 33,89% en el període 2008-2016.

AGRICULTURA, PESCA I ALIMENTACIÓ: La variació més considerable també es produeix entre els anys 2008 i 2016, on la quantia disminueix -1.595.388,3€ respecte el primer any (2008). Aquesta variació absoluta representa una variació relativa negativa d'un -17,72%.

INDÚSTRIA I ENERGIA: S'observa una desinversió. No oblidem que l'any 2011 el govern del Partit Popular va retirar les primes per a la instal·lacions d'energies renovables al considerar que era una despesa impossible d'assumir en moments de contracció econòmica.

COMERÇ, TURISME I PYMES: Ambdós executius tendeixen a una disminució de la despesa.

SUBVENCIONS AL TRANSPORT: Incentivades pels governs presidits per José Luis Rodríguez amb un increment de la despesa d'un 7,82%, són menystenides pels governs de Mariano Rajoy (-0,21%) després de patir greus retallades en els primers mandats dels populars (21,31%).

INFRAESTRUCTURES: La variació més rellevant té lloc entre els anys 2008 i 2016, ja que la quantitat de diners en euros disminueix 9.120.756,52€, tractant-se així d'un 60,12% menys (variació relativa negativa). El tarannà neoliberal del Partit Popular explica el fet que en un moment de contracció econòmica no s'invertís en infraestructures per tal de reactivar l'economia; ans el contrari, el capítol pateix greus retallades que s'arrosseguen en els inicis de la recuperació, ja que el pressupost de l'any 2017 és un 9,85% més petit que el del 2016.

INVESTIGACIÓ, DESENVOLUPAMENT I INNOVACIÓ: La variació més significativa es dona també entre els anys 2008 i 2016, on la quantia disminueix 3.002.777,28€, una variació absoluta negativa d'un -31,84%. Ens trobem amb una de les nombroses partides que va patir importants retallades des que comença a recuperar-se l'any 2017 amb un increment pressupostari del 1,2%.

ALTRES ACTUACIONS DE CARÀCTER ECONÒMIC: Compren Comunicacions, Defensa de la Competència, Ordenació del sector financer, Relacions Laborals, Cartografia, Meteorologia i Metrologia, Ordenació del Sector del Joc i Serveis Marítims. S'observa una contracció de la despesa els anys de govern popular (-16,5%).

ALTA DIRECCIÓ: La variació més considerable es dona entre els anys 2008 i 2016, entre els quals la quantia disminueix 135.628,96€, representant d'aquesta manera un 17,63% menys respecte l'any 2008.

SERVEIS DE CARÀCTER GENERAL: Compren Administració General, Coordinació i Organització Territorial de l'Estat, Administració General d'Economia i Hisenda, Participació Ciutadana i Imprevistos i Situacions Transitòries i Contingències d'Execució. Programes que, tots ells, suporten importants retallades en els governs del PP (-27,26% el 2017).

ADMINISTRACIÓ FINANCERA I TRIBUTÀRIA: La variació més significativa s'observa entre els anys 2016 i 2017, on la quantia per a l'any 2017 disminueix 274.424,75€, un 16,56% menys respecte l'any 2016.

TRANSFERÈNCIES A ALTRES ADMINISTRACIONS PÚBLIQUES: Compren transferències a comunitats autònomes, transferències a entitats locals i relacions financeres amb la Unió Europea. S'observa una reducció important de les mateixes (-25,86% en el període 2008-2016, -1,21% l'any 2017) el que es correlaciona amb el procés de recentralització viscut en els darrers anys per l'Estat espanyol.

DEUTE PÚBLIC: La variació que es produeix en aquest crèdit, el qual representa el deute que contrau l'Estat per tal d'invertir posteriorment, augmenta molt significativament entre els anys 2008 i 2016. Més concretament, augmenta 16.881.000,00€ d'un any respecte a l'altre. Això representa una variació relativa superior a 100, d'un 101,63%.

No oblidem que l'endeutament públic espanyol va emergir per dues vies diferenciades. La primera, a través de la caiguda d'ingressos públics i l'augment de despeses via estabilitzadors automàtics (prestacions d'atur) que van obrir els enormes dèficits públics que es van anar acumulant en deute públic. La segona, amb els fons creats pel Govern espanyol fora de la comptabilitat nacional (és a dir, no computable per dèficit), com el fons AAF per comprar actius financers a les caixes, el FLA per proporcionar liquiditat a les CCAA o les ajudes a la banca. Aquests són uns exemples però no els únics.

TOTAL: Finalment, la quantitat de diners en euros destinada a cobrir el total dels crèdits experimenta, entre els anys 2007 i 2008, un augment de 17.367.832,54€ (un 5,96%), entre els anys 2008 i 2016 també un augment de 43.297.295,92€ (un 14,03%), i entre els anys 2016 i 2017 una disminució de 59.765.432,73€ (un -16,98%), sent aquesta la variació més considerable de totes.

3.1.2. Finançament dels crèdits pressupostaris inicials

Per tal d'estudiar aquest capítol analitzarem el total d'ingressos, el total de transferències i el total de despeses realitzades durant els anys 2007, 2008, 2016 i 2017:

	ANY 2007	ANY 2008	ANY 2016	ANY 2017
TOTAL INGRESSOS	283.730.530,50	308.558.998,84	299.032.344,96	292.090.862,03
TOTAL TRANSFERÈNCIES	16.954.642,42	18.052.948,73	30.741.856,51	28.473.754,60
TOTAL DESPESES	308.145.808,72	332.375.215,64	382.598.151,27	383.584.933,81

	Va (2007-2008)	Vr (2007- 2008)	Va (2008-2016)	Vr (2008- 2016)	Va (2016-2017)	Vr (2016- 2017)
TOTAL INGRESSOS	24.828.468,34	8,75%	-9.526.653,88	-3,08%	-6.941.482,93	-2,32%
TOTAL TRANSFERÈNCIES	1.098.306,31	6,47%	12.688.907,78	70,28%	-2.268.101,91	-7,37%
TOTAL DESPESES	24.229.406,92	7,86%	50.222.935,63	15,11%	986.782,54	0,25%

Pel que fa al total d'ingressos, la variació més important és la que té lloc entre els anys 2007 i 2008, on la quantia augmenta l'any 2008 24.828.468,34€, un 8,75% més respecte la de l'any 2007. No obstant, la variació produïda entre els anys 2008 i 2016 també és rellevant ja que es tracta d'una disminució d'un 3,08%. Després d'aquesta, la variació entre els anys 2016 i 2017 també decreix, aquesta vegada un 2,32%. No oblidem que en la fase descendent del cicle econòmic (quan les expectatives sobre el creixement de les vendes i els preus no es veuen confirmades a causa d'una certa saturació de la demanda) es produeix un descens del consum familiar, les inversions empresarials deixen de ser rendibles, disminueixen els nivells de producció i d'ocupació i, per tant, la recaptació de l'Estat per via impositiva.

En relació amb el total de transferències, la variació més considerable es dona entre el 2008 i el 2016, on la quantitat de diners en euros augmenta, l'any 2016, 12.688.907,78€ (un 70,28%). No obstant, la variació entre els anys 2016 i 2017 és negativa (-7,37%), ja que s'inicia la recuperació econòmica.

Per últim, el total de despeses varia, sobretot, entre els anys 2008 i 2016, on difereix 50.222.935,63€, tractant-se així d'una variació relativa positiva d'un 15,11%. És important el fet que entre els 4 períodes estudiats el total de despeses sempre ha augmentat. Caldria aclarir en aquest punt que el total de la despesa no coincideix amb el total dels crèdits pressupostaris inicials, ja que dins de la despesa es comptabilitzen diversos pagaments que no es poden

adscriure a cap dels apartats ressenyats, com per exemple el manteniment de la Casa Reial o el pagament dels alts càrrecs del govern la retribució dels quals passem a avaluar posteriorment.

El capítol III del Títol II de la llei de pressupostos inclou les retribucions dels alts càrrecs del Govern de la Nació i de l'Administració General de l'Estat, les corresponents als alts càrrecs del Consell d'Estat, al Consell Econòmic i Social, al Tribunal de Comptes, al Tribunal Constitucional, al Defensor del Poble i al Consell General del Poder Judicial. També recull les retribucions dels funcionaris de l'Estat, del personal de les Forces Armades, de la Guardia Civil i del Cos Nacional de Policia i de la Seguretat Social.

Per tal d'estudiar aquest capítol analitzarem els salaris anuals nets a percebre pels alts càrrecs del govern (President del Govern, Vicepresident del Govern, Ministre del Govern, President del Consell de l'Estat i President del Consell Econòmic i Social), així com pels alts càrrecs del poder judicial (President del Tribunal Suprem i President del Tribunal Constitucional) per tal de copsar possibles diferències en les polítiques del Partit Popular i el Partit Socialista Obrer Espanyol:

	ANY 2007	ANY 2008	ANY 2016	ANY 2017
President del Govern	89.303,28	91.982,40	78.966,96	79.756,68
Vicepresident del Govern	83.936,16	86.454,36	74.221,20	74.963,52
Ministre del Govern	78.791,28	81.155,04	69.671,76	70.368,48
President del Consell d'Estat	83.936,16	86.454,36	78.587,16	79.373,04
President del Consell Econòmic i Social	91.698,12	94.449,12	85.854,36	86.712,96
President del Tribunal Suprem	142.080,06	146.342,58	131.454,38	132.769,12
President del Tribunal Constitucional	142.077,66	146.342,58	130.564,38	131.870,12

	Va (2007-2008)	Vr (2007- 2008)	Va (2008-2016)	Vr (2008- 2016)	Va (2016-2017)	Vr (2016- 2017)
President del Govern	2679,12	3,00%	-13.015,44	-14,14%	789,72	1,00%
Vicepresident del Govern	2518,20	3,00%	-12.233,16	-14,14%	742,32	1,00%
Ministre del Govern	2363,76	3,00%	-11.483,28	-14,14%	696,72	1,00%
President del Consell d'Estat	2518,20	3,00%	-7.867,2	-9,09%	785,88	1,00%
President del Consell Econòmic i Social	2751,00	3,00%	-8.594,76	-9,09%	858,60	1,00%
President del Tribunal Suprem	4.262,52	3,00%	-14.888,2	-10,17%	1.314,74	1,00%
President del Tribunal Constitucional	4.264,92	3,00%	-15.778,20	-10,78%	1.305,74	1,00%

Les variacions que es produeixen amb les retribucions a percebre per següents càrrecs són bastant uniformes:

En primer lloc, la variació produïda entre els anys 2007 i 2008 és positiva i augmenta en tots els casos un 3,00%, lleugerament per sobre de la inflació prevista per aquell any estimada en un 2,3%.

En segon lloc, la variació que es dona entre els anys 2008 i 2016 és, en tots i cadascun dels casos, negativa. Aquesta fluctua entre un -9,00% i un -15,00% (no és igual en tots els casos).

Finalment, entre els anys 2016 i 2017 totes les retribucions dels càrrecs augmenten un 1,00%, lleugerament per sota de la inflació.

Per tant, hem de concloure que les diferències entre partits no són en aquests apartats massa significatives.

3.2. Anàlisi econòmic de les variacions produïdes en les pensions

El capítol I del Títol IV de la llei de pressupostos regula la determinació inicial de les pensions del Règim de Classes Passives de l'Estat, especials de guerra i no contributives de la Seguretat Social actualitzant les seves quanties.

a) Treballadors de les administracions públiques

Els valors expressats en la taula següent equivalen a euros/any:

Grups	ANY 2007	ANY 2008	ANY 2016	ANY 2017
A	35.799,24	36.730,03	40.359,27	40.460,17
A2	-	28.907,44	31.763,76	31.843,17
B	28.174,90	25.313,17	27.814,32	27.883,86
C1	21.638,82	22.201,43	24.395,11	24.456,10
C2	17.199,89	17.565,01	19.300,58	19.348,83
E	14.596,06	14.975,55	16.455,28	16.496,42

Grups	Va (2007-2008)	Vr (2007-2008)	Va (2008-2016)	Vr (2008-2016)	Va (2016-2017)	Vr (2016-2017)
A	930,79	2,60%	3.629,24	9,88%	100,9	0,25%
A2	-	-	2.856,32	9,88%	79,41	0,25%
B	-2.861,73	-10,15%	2.501,15	9,88%	69,54	0,25%
C1	562,61	2,60%	2.193,68	9,88%	60,99	0,25%
C2	365,12	2,12%	1.735,57	9,88%	48,25	0,25%
E	379,49	2,59%	1.479,73	9,88%	41,17	0,25%

La variació que es dona en aquestes quanties és força regular:

En primer lloc, entre els anys 2007 i 2008 augmenta entre un 2,00% i un 3,00% en tots els casos excepte en el cas del grup B, en el qual l'any 2007 la quantitat de diners disminueix un 10,15% respecte la de l'any 2008. L'increment de les pensions intenta

ajustar-se a l'increment dels preus per tal que els pensionistes no perdin poder adquisitiu.

Entre els anys 2016 i 2017 la variació relativa es manté constant en tots el grups, tractant-se d'un augment de les quanties d'un 0,25%. El Partit Popular aplica l'índex de revalorització de les pensions.

b) Treballadors ordinaris

Els valors expressats en la taula següent equivalen a euros/any:

Índex	ANY 2007	ANY 2008	ANY 2016	ANY 2017
10	35.799,24	36.730,03	40.359,27	40.460,17
8	28.174,90	28.907,44	31.763,76	31.843,17
6	21.638,82	22.201,43	24.395,11	24.456,10
4	17.119,89	17.565,01	19.300,58	19.348,83
3	14.596,06	14.975,55	16.455,28	16.496,42

Índex	Va (2007-2008)	Vr (2007-2008)	Va (2008-2016)	Vr (2008-2016)	Va (2016-2017)	Vr (2016-2017)
10	930,79	2,60	3.629,24	9,88	100,90	0,25
8	732,54	2,59	2.856,32	9,88	79,41	0,25
6	562,61	2,60	2.193,68	9,88	60,99	0,25
4	445,12	2,60	1.735,57	9,88	48,25	0,25
3	379,49	2,59	1.479,73	9,88	41,14	0,25

Les variacions produïdes en les quanties a percebre per cada índex també són uniformes:

En primer lloc, entre els anys 2007 i 2008 es produeix un augment en tots els casos la variació relativa del qual és positiva i gira al voltant d'un 2,60%. L'increment de les

pensions intenta ajustar-se a l'increment dels preus per tal que els pensionistes no perdin poder adquisitiu.

Finalment, entre els anys 2016 i 2017 la variació relativa que hi té lloc segueix la mateixa tendència uniforme que les dels anys anteriors i gira al voltant d'un 0,25%. El Partit Popular aplica l'índex de revalorització de les pensions. Donat que aquest índex no correlaciona amb la inflació del període, els pensionistes perden poder adquisitiu.

Analitzarem també dins d'aquest capítol l'article 40 "Determinació inicial de les pensions no contributives de la Seguretat Social" per als pressupostos dels anys 2007 i 2008.

Els valors expressats en la taula següent equivalen a euros/any:

	ANY 2007	ANY 2008
Pensions de jubilació i invalidesa de la Seguretat Social	4.348,40	4.505,34
Complement de pensió	350	357

	Va (2007-2008)	Vr (2007-2008)
Pensions de jubilació i invalidesa de la Seguretat Social	156,94	3,60%
Complement de pensió	7,00	2%

Pel que fa a les quanties de les pensions de jubilació i invalidesa, aquestes augmenten un 3,60% de l'any 2007 a l'any 2008. En relació amb el complement de pensió, aquest puja un 2% l'any 2008 respecte el de l'any 2007.

Aquest article no consta als pressupostos dels anys 2016 i 2017, amb la qual cosa no apareix la determinació exacte de la quantia de les pensions no contributives de la Seguretat Social per a aquests dos exercicis econòmics.

Per aquest motiu l'anàlisi només s'ha realitzat sobre els dos primers anys a estudiar (2007 i 2008), ja que tot i considerar que s'engloben dins la legislatura del mateix partit polític, aquest és, en l'actualitat, un dels temes que més preocupa a la ciutadania i la seva evolució dins la Llei de Pressupostos mereix ser estudiada.

3.3. Anàlisi econòmic de les variacions produïdes en el Quadre de Comptes de l'Annex I de la Llei de Pressupostos

El quadre de comptes següent fa referència als valors, expressats en milers d'euros, d'alguns dels crèdits pressupostaris per als anys 2007, 2008, 2016 i 2017, seleccionats com a més rellevants tenint en compte les competències que presenten. La resta de crèdits es troben als annexos del treball.

Aquests crèdits es troben en l'Annex I de la Llei dels Pressupostos Generals de l'Estat:

Comptes anuals	2007	2008	2016	2017
Modernització de les Forces Armades	1.374.892,90	815.438,61	202.053,66	146.052,85
Despeses operatives de les Forces Armades	2.226.488,87	2.446.903,67	2.197.422,95	2.155.188,46
Cooperació per al desenvolupament	1.490.341,93	2.618.001,51	517.715,34	512.582,97
Pensions contributives de la Seguretat Social	80.263.146,85	86.208.578,49	111.691.309,56	115.757.032,38
Pensions de classes passives	8.225.550,98	8.789.122,86	13.419.284,71	13.782.850,49
Pensions no contributives i prestacions assistencials	2.033.395,90	2.049.415,47	2.301.391,14	2.329.688,00
Subsidis incapac. temporal i altres prest. econ. de Seg. Soc.	11.218.658,19	12.217.504,61	10.208.026,38	12.020.627,91
Prestacions de garantia salarial	1.056.220,73	1.317.281,76	1.087.118,47	1.072.118,47
Serveis Socials Seg. Social a persones amb discapacitat	179.218,84	184.872,78	55.675,53	53.278,52

Serveis Socials de la Seguretat Social a gent gran	196.922,86	233.998,97	117.489,44	117.512,58
Atenció a la infància i a les famílies	52.916,70	63.080,95	11.970,49	12.129,14
Promoció i serveis a la joventut	37.018,86	38.194,37	28.953,16	30.937,13
Igualtat d'oportunitats entre dones i homes	42.235,42	43.240,96	19.741,84	19.741,84
Prestacions als desocupats	14.470.660,64	15.777.076,66	19.620.938,90	18.318.312,65
Promoció, adm. i ajudes per a rehabil. i accés a habitatge	1.155.245,83	1.274.929,82	553.084,21	453.369,89
Educació infantil i primària	460.487,78	692.557,35	161.689,91	159.234,73
Educ. secundària, FP i escoles oficials d'idiomes	192.289,94	224.018,80	454.464,78	429.367,55
Ensenyaments universitaris	267.275,66	311.857,31	119.117,45	124.413,00
Educació especial	11.855,40	12.966,13	2.491,02	2.615,11
Ensenyaments artístics	4.824,79	5.439,99	3.372,18	3.372,55
Beques i ajudes a estudiants	1.227.046,90	1.334.703,48	1.472.397,88	1.523.352,88
Biblioteques	100.471,55	106.013,46	43.551,47	43.682,14
Museus	249.120,45	259.870,37	151.421,94	151.587,13
Exposicions	5.972,17	6.410,39	2.202,32	2.022,65
Música i dansa	104.205,68	116.145,74	94.282,03	99.660,26
Teatre	43.031,34	48.787,28	53.476,73	50.597,21
Cinematografia	85.249,32	108.140,13	74.539,15	84.862,66
Foment i suport de les activitats esportives	157.424,73	165.611,62	170.318,86	171.464,68
Desenvolupament industrial	44.550,16	84.583,04	63.828,57	25.399,67
Qualitat de l'aigua	612.895,07	556.812,56	218.397,36	188.212,68
Protecció i millora del medi ambient	57.363,69	61.632,87	18.481,99	16.533,74
Protecció i millora del medi natural	346.981,52	373.538,30	197.349,97	171.854,16
Act. per a la preven. de la contaminació i el canvi climàtic	9.486,44	163.808,61	50.851,82	27.641,50
Recerca científica	726.753,60	769.281,29	722.218,08	714.995,57
Recerca sanitària	333.804,84	417.246,84	272.128,90	269.957,38
Recerca i experim. d'obres públiques i de transp.	14.303,99	98.573,46	960	960

Recerca i desenvolupament tecnològic industrial	2.146.979,86	2.553.932,31	2.114.649,54	760.700,60
Recerca i experimentació agrària	71.160,41	83.156,69	79.867,51	53.995,11
Recerca oceanogràfica i pesquera	52.118,32	68.048,91	65.021,34	60.490,06
Recerca geològica i mediambiental	66.523,14	76.330,55	24.617,17	23.592,17
Recerca i desenvolupament de la societat de la informació	687.750,86	845.676,92	126.255,47	130.958,39
Recerca energètica, mediambiental i tecnològica	123.869,72	111.060,01	89.759,54	87.304,68
Innovació tecnològica de les telecomunicacions	819.070,00	800.453,89	670.168,83	535.760,45
Eleccions i partits polítics	235.122,36	271.596,10	123.121,23	72.149,33
Transferències a comunitats autònomes per participació en ingressos Estat	33.411.669,59	36.472.306,83	17.388.239,40	17.548.423,01
Transferències a comunitats autònomes pels Fons de Compens. Intert.	1.237.600,00	1.337.981,60	582.430,00	582.430,00
Altres transferències a comunitats autònomes	815.340,00	821.309,00	444.300,00	429.550,00
Transferències a entitats locals per participació en ingressos Estat	13.481.557,38	14.398.282,60	16.408.483,45	16.149.435,66
Altres aportacions a entitats locals	202.329,55	210.486,38	228.351,57	226.898,17
Transferències al pressupost general de les Comunitats Europees	11.474.150,05	12.208.100,00	13.446.100,00	12.924.704,00

A continuació, s'analitzen i, posteriorment, es comenten les variacions produïdes en el quadre de comptes de l'Annex I de la Llei dels Pressupostos Generals de l'Estat:

Comptes anuals	Va (2007-2008)	Vr (2007-2008)	Va (2008-2016)	Vr (2008-2016)	Va (2016-2017)	Vr (2016-2017)
Modernització de les Forces Armades	-559.454,29	-40,69%	-613.384,95	-75,22%	-56.000,81	-27,71%
Despeses operatives de les Forces Armades	220.414,80	9,89%	-249.480,72	-10,19%	-42.234,49	-1,92%
Cooperació per al desenvolupament	1.127.659,58	75,66%	-2.100.286,17	-80,22%	-5.132,37	-0,99%
Pensions contributives de la Seguretat Social	5.945.431,64	7,40%	25.482.731,07	29,55%	4.065.722,82	3,64%
Pensions de classes passives	563.571,88	6,85%	4.630.161,85	52,68%	363.565,78	2,70%
Pensions no contributives i prestacions assistencials	16.019,57	0,78%	251.975,67	12,29%	28.296,86	1,22%
Subsidis incapac. temporal i altres prest. econ. de Seg. Soc.	998.846,42	8,90%	-2.009.478,23	-16,44%	1.812.601,53	17,75%
Prestacions de garantia salarial	261.061,03	24,71%	-230.163,29	-17,47%	-15.000,00	-1,37%
Serveis Socials Seg. Social a persones amb discapacitat	5.653,94	3,15%	-129.197,25	-69,88%	-2.397,01	-4,30%
Serveis Socials de la Seguretat Social a gent gran	37.076,11	18,82%	-116.509,53	-49,79%	23,14	0,01%
Atenció a la infància i a les famílies	10.164,25	19,20%	-51.110,46	-81,02%	158,65	1,32%
Promoció i serveis a la joventut	1.175,51	3,17%	-9.241,21	-24,19%	1.983,97	6,85%
Igualtat d'oportunitats entre dones i homes	1.005,54	2,38%	-23.499,12	-54,34%	0,00	0
Prestacions als desocupats	1.306.416,02	9,02%	3.843.862,24	24,36%	-1.302.626,25	-6,63%
Promoció, adm. i ajudes per a rehabilit. i accés a habitatge	119.683,99	10,36%	-721.845,61	-56,61%	-99.714,32	-18,02%

Educació infantil i primària	232.069,57	50,39%	-530.867,44	-76,65%	-2.455,18	-1,51%
Educ. secundària, FP i escoles oficials d'idiomes	31.728,86	16,50%	230.445,98	102,86%	-25.097,23	-5,52%
Ensenyaments universitaris	44.581,65	16,68%	-192.739,86	-61,80%	5.295,55	4,44%
Educació especial	1.110,73	9,36%	-10.475,11	-80,78%	124,09	4,98%
Ensenyaments artístics	615,20	12,75%	-2.067,81	-38,01%	0,37	0,01%
Beques i ajudes a estudiants	107.656,58	8,77%	137.694,40	10,31%	50.955,00	3,46%
Biblioteques	5.541,91	5,51%	-62.461,99	-58,91%	130,67	0,30%
Museus	10.749,92	4,31%	-108.448,43	-41,73%	165,19	0,10%
Exposicions	438,22	7,33%	-4.208,07	-65,64%	-179,67	-8,15%
Música i dansa	11.940,06	11,45%	-21.863,71	-18,82%	5.378,23	5,70%
Teatre	5.755,94	13,37%	4.689,45	9,61%	-2.879,52	-5,38%
Cinematografia	22.890,81	26,85%	-33.600,98	-31,07%	10.323,51	13,84%
Foment i suport de les activitats esportives	8.186,89	5,20%	4.707,24	2,84%	1.145,82	0,67%
Desenvolupament industrial	40.032,88	89,86%	-20.754,47	-24,53%	-38.428,90	-60,20%
Qualitat de l'aigua	-56.082,51	-9,15%	-338.415,20	-60,77%	-30.184,68	-13,82%
Protecció i millora del medi ambient	4.269,18	7,44%	-43.150,88	-70,01%	-1.948,25	-10,54%
Protecció i millora del medi natural	26.556,78	7,65%	-176.188,33	-47,16%	-25.495,81	-12,91%
Act. per a la preven. de la contaminació i el canvi climàtic	154.322,17	1.626,76%	-112.956,79	-68,95%	-23.210,32	-45,64%
Recerca científica	42.527,69	5,85%	-47.063,21	-6,11%	-7.222,51	-1,00%
Recerca sanitària	83.442,00	24,99%	-145.117,94	-34,77%	-2.171,52	-0,79%
Recerca i experimentació d'obres públiques i de transp.	84.269,47	589,13%	-97.613,46	-99,02%	0,00	0
Recerca i desenvolupament tecnològic industrial	406.952,45	18,95%	-439.282,77	-17,20%	-1.353.948,94	-64,02%
Recerca i experimentació agrària	11.996,28	16,85%	-3.289,18	-3,95%	-25.872,40	-32,39%
Recerca oceanogràfica i pesquera	15.930,59	30,56%	-3.027,57	-4,44%	-4.531,28	-6,96%
Recerca geològicominera i mediambiental	9.807,41	14,74%	-51.713,38	-67,74%	-1.025,00	-4,16%

Recerca i desenvolupament de la societat de la informació	157.926,06	22,96%	-719.421,45	-85,07%	4.702,92	3,72%
Recerca energètica, mediambiental i tecnològica	-12.809,71	-10,34%	-21.300,47	-19,17%	-2.454,86	-2,73%
Innovació tecnològica de les telecomunicacions	-18.616,11	-2,27%	-130.285,06	-16,27%	-134.408,38	-20,05%
Eleccions i partits polítics	36.473,74	15,51%	-148.474,87	-54,66%	-50.971,90	-41,39%
Transferències a comunitats autònomes per participació en ingressos Estat	3.060.637,24	9,16%	-19.084.067,43	-52,32%	160.183,61	0,92121811
Transferències a comunitats autònomes pels Fons de Compens. Intert.	100.381,60	8,11%	-755.551,60	-56,46%	0,00	0
Altres transferències a comunitats autònomes	5.969,00	0,73%	-377.009,00	-45,90%	-14.750,00	-3,31%
Transferències a entitats locals per participació en ingressos Estat	916.725,22	6,79%	2.010.200,85	13,96%	-259.047,79	-1,57%
Altres aportacions a entitats locals	8.156,83	4,03%	17.865,19	8,48%	-1.453,40	-0,63%
Transferències al pressupost general de les Comunitats Europees	733.949,95	6,39%	1.238.000,00	10,14%	-521.396,00	-3,87%

MODERNITZACIÓ DE LES FORCES ARMADES: La variació més significativa es produeix entre els anys 2008 i 2016, on la quantia disminueix 613.384,95€ l'any 2016 respecte l'any 2008, donant lloc a una variació relativa negativa (-75,22%). Cal ressaltar el fet que totes les variacions produïdes en els quatre anys estudiats són negatives, amb la qual cosa la quantitat de diners en euros destinada a la Modernització de les Forces Armades sempre decreix.

DESPESES OPERATIVES DE LES FORCES ARMADAS: La variació més considerable es dona entre els anys 2008 i 2016, on la variació absoluta és de -249.480,72€ (el que equival a una variació relativa negativa d'un -10,19%). Entre els anys 2007 i 2008, però, aquesta creix gairebé un 10%, mentre que entre els anys 2016 i 2017 manté un valor negatiu.

COOPERACIÓ PER AL DESENVOLUPAMENT: Tot i que la variació produïda entre els anys 2007 i 2008 és rellevant a causa d'un augment d'un 75,66%, la més significativa té lloc entre els anys 2008 i 2016, on la quantitat de diners en euros disminueix un 80,22% (-2.100.286,17€). Segueix disminuint en el període 2016-17 (-1%).

En l'àmbit de la Cooperació al Desenvolupament, la Direcció de Relacions Internacionals té tres grans objectius:

- Impulsar polítiques locals de cooperació al desenvolupament, i acompanyar als ajuntaments en la concepció, seguiment i avaluació de les seves iniciatives.
- Donar suport a les entitats sense ànim de lucre amb l'objectiu de treballar de forma coordinada en el foment de projectes de cooperació al desenvolupament a països tercers i de sensibilització a la ciutadania dels municipis de Barcelona.
- Cooperar amb els governs locals de països en desenvolupament i fomentar la cooperació i la solidaritat internacional com a marc idoni per a l'intercanvi d'experiències i la realització conjunta de projectes.

Aquests objectius que no sembla preocupin massa als govern populars.

PENSIONS CONTRIBUTIVES DE LA SEGURETAT SOCIAL: Inclou la incapacitat permanent, la jubilació, la viduïtat i l'orfenesa. S'observa un creixement sostingut. En els pressupostos presentats pel executiu de Rodríguez Zapatero veiem un increment de la quantia destinada al programa (+7,4%) que disminueix en el bienni d'executiu popular (+3,64%). Donat que el nombre de pensionistes no ha fet més que augmentar en els últims temps i que la inflació anual es troba entorn del 2%, resulta impossible aquesta disminució percentual en l'increment de les pensions sense parlar d'un empitjorament de les condicions de vida dels pensionistes.

PENSIONS DE CLASSES PASSIVES: Inclou les pensions per incapacitat permanent, viduïtat, orfenesa i jubilació del personal inclòs en el règim de classes passives de l'Estat:

- Funcionaris de carrera i en pràctiques de l'Administració General de l'Estat, de l'Administració de Justícia, de les Corts Generals, d'altres òrgans constitucionals o estatals que ho prevegin i funcionaris transferits a les comunitats autònomes.
- Militars de carrera, de les escales de complement, de tropa i marineria professional i dels cavallers cadets i alumnes i aspirants de les escoles i acadèmies Militars.

Igual que en els casos anteriors, en els pressupostos presentats per l'executiu Rodríguez Zapatero veiem un increment de la quantia destinada al programa (+6,85%) que disminueix en el bienni d'executiu popular (+2,70%). Donat que el nombre de pensionistes no ha fet més que augmentar en els últims temps i que la inflació anual es troba entorn del 2%, resulta impossible aquesta disminució percentual en l'increment de les pensions sense parlar d'un empitjorament de les condicions de vida dels pensionistes.

PENSIONS NO CONTRIBUTIVES I PRESTACIONS ASSISTENCIALS: Les pensions no contributives són uns ingressos econòmics mensuals que l'Estat garanteix a aquelles persones que no tenen recursos suficients per a la seva subsistència i no poden acollir-se -per manca de cotització a la Seguretat Social (a les pensions contributives).

Les pensions no contributives van entrar en vigor l'any 1990 i són de caràcter universal. És a dir, totes les persones que compleixen uns determinats requisits tenen garantida legalment aquest tipus de pensió.

Els beneficiaris d'aquestes pensions gaudeixen de la condició de pensionistes de la Seguretat Social. El reconeixement del dret d'accés a una pensió no contributiva comporta l'accés a l'assistència mèdica i farmacèutica de la Seguretat Social.

Les pensions no contributives atenen dos col·lectius: persones grans i persones amb discapacitat.

Les prestacions assistencials, en canvi, són el conjunt de mesures que posa en funcionament la Seguretat Social per preveure, reparar o superar determinades situacions d'infortuni o estats de necessitat concrets, que acostumen a originar una pèrdua d'ingressos o un excés de despeses en les persones que els pateixen.

La variació més important per aquests conceptes té lloc entre els anys 2008 i 2016, on la quantitat de diners en euros augmenta un 12,29% d'un any respecte l'altre. Això equival a un increment de 251.975,67€. És rellevant el fet que totes les variacions realitzades pels 4 exercicis econòmics són positives, és a dir, la quantia augmenta en tots els casos.

SUBSIDIS INCAPACITAT TEMPORAL I ALTRES PRESTACIONS ECONÒMIQUES DE LA SEGURETAT

SOCIAL: La variació més gran aquesta vegada es produeix entre els anys 2007 i 2008, on és d'un 24,71% (998.846,42€ més l'any 2008 que l'any 2007). No obstant, aquesta quantitat de diners disminueix entre els anys 2008 i 2016 2.009.478,23€ i dona lloc a una variació relativa negativa d'un 16,44%, que es veurà compensada l'any següent (2017) per un augment d'un 17,75%. El nivell de despesa de l'any 2007 es recupera el 2017. Novament, hem de referir-nos a un empitjorament en aquest capítol ja que la quantitat de diners destinada hauria d'haver augmentat en reflectir l'efecte inflació.

PRESTACIONS DE GARANTIA SALARIAL: Entre els anys 2007 i 2008 és produeix la variació més important, la qual és d'un 24,71% (261.061,03€). No obstant, la quantitat de diners en euros decreix entre els anys 2008 i 2016 230.163,29€, donant lloc a una variació relativa negativa també força significativa (-17,47%).

SERVEIS SOCIALS DE LA SEGURETAT SOCIAL A PERSONES AMB DISCAPACITAT: Entre els anys 2008 i 2016 és produeix una forta disminució de la quantitat de diners en euros que es destina a aquest compte. Aquesta és de -129.197,25€, la qual equival a una variació relativa negativa d'un -69,88%. A partir d'aquest moment, la variació produïda entre l'any 2016 i l'any següent (2017), també és negativa.

SERVEIS SOCIALS DE LA SEGURETAT SOCIAL A LA GENT GRAN: La variació més considerable es dona entre els anys 2008 i 2016, on la quantia disminueix 116.509,53€ (un -49,79%). El 2017 no es recupera la quantitat invertida el 2007.

ATENCIÓ A LA INFÀNCIA I A LES FAMÍLIES: La variació que més ressalta, en aquest cas, és la que té lloc entre els anys 2008 i 2016, la qual és d'un -81,02%, el que equival a -51.110,46€ menys d'un any respecte l'altre. El 2017 la quantitat destinada es 5 vegades més petita que la invertida el 2007.

PROMOCIÓ I SERVEIS A LA JOVENTUT: Entre els anys 2008 i 2016 es produeix la variació més significativa, la qual és de -9.241,21€ (un -24,19%). La inversió del 2017 es pràcticament la mateixa que la del 2007.

IGUALTAT D'OPORTUNITATS ENTRE HOMES I DONES: La variació més important es dona entre els anys 2008 i 2016, on aquesta decreix un 54,34%. La variació absoluta (quantitat de diners en euros), en aquest cas, és de -23.499,12€. Cal destacar el fet que aquesta es manté constant entre els anys 2016 i 2017. La despesa total el 2017 és inferior a la meitat de la del 2007.

PRESTACIONS ALS DESOCUPATS: Se'n poden beneficiar els treballadors per compte d'altri que compleixen els requisits següents:

- Estar afiliats i d'alta en la Seguretat Social.
- No tenir l'edat de jubilació. En cas contrari, s'atorgaria la jubilació i no l'atur.
- Haver cotitzat, com a mínim, 12 mesos durant els 6 anys anteriors a la situació legal d'atur.
- Subscriure el compromís d'activitat pel qual el treballador es compromet a buscar feina activament, a acceptar una col·locació adequada i a participar en activitats d'orientació, formació, reconversió o inserció professionals.
- Trobar-se en situació legal d'atur. Es troben en aquesta situació els treballadors que hagin cessat la seva activitat laboral per alguna de les causes següents:
  1. Extinció de la relació laboral.
  2. La suspensió autoritzada de la relació laboral.
  3. La reducció temporal i autoritzada de la jornada de treball.
  4. El retorn a Espanya dels treballadors espanyols que finalitzin la seva relació laboral a l'estranger.
  5. L'alliberament de presó per compliment de la condemna o llibertat condicional.
  6. El cessament voluntari en el càrrec dels membres de corporacions locals, càrrecs representatius dels sindicats i alts càrrecs de les administracions públiques.

L'augment més significatiu té lloc entre els anys 2008 i 2016 i aquest és d'un 24,36%, el que equival a 3.843.862,24€ més l'any 2016 respecte l'any 2008. Es tracta dels anys de la crisi, moments en que el nombre de treballadors que perden la seva feina creix de forma exponencial. La única variació negativa es produeix entre els anys 2016 i 2017 (-6,63%) i anuncia la recuperació econòmica.

PROMOCIÓ, ADMINISTRACIÓ I AJUDES PER A REHABIL·LITACIÓ I ACCÉS A L'HABITATGE: Aquest és un programa que pràcticament desapareix en les comptes dels executius de Mariano Rajoy, la quantitat assignada el 2017 no arriba a la tercera part de l'assignada el 2007.

EDUCACIÓ INFANTIL I PRIMÀRIA: La quantitat de diners en euros augmenta un 50,39% l'any 2008 respecte l'any 2007. Tot i així, la variació més important es produeix entre els anys 2008 i 2016, on aquesta disminueix un 76,65%. L'any 2017 continua amb aquesta tendència, encara que molt menys considerable (-1,51%). En xifres absolutes, l'any 2017 s'inverteix una quarta part del que es va invertir l'any 2007.

EDUCACIÓ SECUNDÀRIA, FP I ESCOLES OFICIALS D'IDIOMES: La variació més significativa té lloc entre els anys 2008 i 2016, on la quantia augmenta 230.445,98€, el que representa una variació relativa positiva per sobre d'un 100% (un 102,86%). Aquesta, però, l'any 2017 disminueix un -5,52%.

ENSENYAMENTS UNIVERSITARIS: Entre els anys 2008 i 2016 es produeix una forta disminució en la quantia (-192.739,86€). Això equival a una variació relativa negativa d'un -61,80% d'un any respecte l'altre. La inversió neta el 2017 és un 50% més petita que la del 2007.

EDUCACIÓ ESPECIAL: La variació més destacable, amb diferència, és també la que es dona entre els anys 2008 i 2016. L'any 2016 la quantitat de diners en euros disminueix un 80,78%, el que equival a 10.475,11€ menys respecte la de l'any 2008. La inversió neta el 2017 és 10 vegades més petita que la del 2007.

ENSENYAMENTS ARTÍSTICS: Entre els anys 2008 i 2016 es produeix la variació més important, la qual és d'un -38,01%, el que equival a 2.067,81€ menys d'un any respecte l'altre.

BEQUES I AJUDES A ESTUDIANTS: La partida de beques creix durant tot el període.

BIBLIOTEQUES: La variació més considerable es produeix entre els anys 2008 i 2016, on la quantia disminueix un 58,91% (-62.461,99€). L'any 2017 la inversió neta és inferior a la del 2007.

MUSEUS: Entre els anys 2008 i 2016 té lloc una disminució molt significativa, la qual equival a una variació relativa negativa d'un -41,73% (-108.448,43€). L'any 2017 la inversió neta és inferior a la del 2007.

EXPOSICIONS: La variació més important es dona, també, entre els anys 2008 i 2016, on la quantia disminueix un 65,64%. Això equival a 4.208,07€ menys d'un any respecte l'altre. Aquesta variació també és negativa pel que fa a les dades de la comparativa dels anys 2016 i 2017.

MÚSICA I DANSA: Entre els anys 2008 i 2016 es produeix una disminució d'un 18,82%, el que equival a -21.863,71€. Tot i així, la variació produïda entre els anys 2016 i 2017 és positiva (d'un 5,70%). L'any 2017 la inversió neta és inferior a la del 2007.

TEATRE: La variació més important es dona entre els anys 2007 i 2008, on aquesta és d'un 13,37% (5.755,94€). Entre els anys 2008 i 2016 també augmenta (un 9,61%), però entre els anys 2016 i 2017 disminueix (un 5,38%). La inversió neta l'any 2017 és pràcticament la mateixa que la de l'any 2007.

CINEMATOGRAFIA: Entre els anys 2008 i 2016 es produeix la variació més considerable, la qual és negativa (-31,07%) i equival a una diferència de -33.600,98€. No obstant, la variació entre els anys 2016 i 2017 esdevé positiva (13,84%). La inversió neta l'any 2017 és pràcticament la mateixa que l'any 2007.

FOMENT I SUPORT DE LES ACTIVITATS ESPORTIVES: La variació més important té lloc entre els anys 2007 i 2008, i aquesta és d'un 5,20% (8.186,89€).

DESENVOLUPAMENT INDUSTRIAL: Entre els anys 2007 i 2008 es produeix una variació relativa molt significativa d'un 89,86%. Entre els anys 2016 i 2017 la variació relativa continua essent negativa, aquesta vegada més considerable (-60,20%). Sembla que els executius populars no contempen masses ajudes en aquest sentit.

QUALITAT DE L'AIGUA: Totes les variacions produïdes en els 4 exercicis econòmics estudiats són negatives. La més important, si més no, es dona entre els anys 2008 i 2016 i és d'un -60,77% (-338.415,20). Correlacionen, per tant, les polítiques econòmiques socialistes i populars en aquest programa.

PROTECCIÓ I MILLORA DEL MEDI AMBIENT: Cal destacar el fet que, entre els anys 2008 i 2016 i 2016 i 2017 les variacions relatives són negatives. Tot i així, la disminució més important es produeix entre els anys 2008 i 2016, i és d'un -70,01% (-43.150,88€).

PROTECCIÓ I MILLORA DEL MEDI NATURAL: En aquest cas, també és important el fet que en els anys 2008 i 2016, així com en els anys 2016 i 2017 les variacions relatives són negatives. No obstant, la més rellevant es dona entre els anys 2008 i 2016 (un 47,16%). L'any 2017 la inversió neta és inferior a la del 2007.

ACTUACIÓ PER A LA PREVENCIÓ DE LA CONTAMINACIÓ I EL CANVI CLIMÀTIC: La variació més important, amb diferència, és la que té lloc entre els anys 2007 i 2008. Aquesta, en aquest cas, és d'un 1.626,76%, el que equival a una variació absoluta de 154.322,17€. Entre els anys 2008 i 2016, així com entre els anys 2016 i 2017, la variació que es produeix és negativa. Tot i que la inversió neta l'any 2017 és superior a la de l'any 2007, queda molt lluny dels 163.808,29 milers d'euros que es van pressupostar l'any 2008.

RECERCA CIENTÍFICA: La quantitat de diners en euros destinada a finançar aquest compte experimenta una variació relativa negativa entre els anys 2008 i 2016, i també entre els anys 2016 i 2017. La més important, però, és la que es dona entre els anys 2008 i 2016, la qual és d'un -6,11%. L'any 2017 la inversió neta és inferior a la del 2007.

RECERCA SANITÀRIA: Entre els anys 2007 i 2008 la quantia experimenta un augment d'un 24,99%, tot i que entre els anys 2008 i 2016 aquesta quantitat de diners disminueix un 34,77% (sent la variació més considerable). Entre els anys 2016 i 2017 decreix discretament (-0,79%). L'any 2017 la inversió neta és inferior a la del 2007.

RECERCA I EXPERIMENTACIÓ D'OBRES PÚBLIQUES I DE TRANSPORTS: En aquest compte, la variació més important té lloc entre els anys 2007 i 2008, on la quantia augmenta en un percentatge superior a 100 (589,13%). En contrast, aquesta disminueix entre els anys 2008 i

2016 un 99,02% (-97.613,46€ d'un any respecte l'altre). Entre els anys 2016 i 2017, tant la variació relativa com la variació absoluta són zero. L'any 2017 la inversió neta és inferior a la del 2007 passant de 14.303,99 a 960 milers d'euros.

RECERCA I DESENVOLUPAMENT TECNOLÒGICOINDUSTRIAL: Entre els anys 2007 i 2008 es produeix una variació relativa positiva, mentre que entre els anys 2008 i 2016, i entre els anys 2016 i 2017 es produeix una variació relativa negativa. L'any 2017 la inversió neta és inferior a la del 2007, passant de 2.146.979 ,86 a 760.700, 60 milers d'euros.

RECERCA I EXPERIMENTACIÓ AGRÀRIA: La variació entre els anys 2007 i 2008 és positiva, mentre que la que té lloc entre els anys 2008 i 2016, i entre els anys 2016 i 2017 és negativa. Aquesta última (2016-2017) és la més destacable. Es tracta d'una disminució de 25.872,40€ (un -32,39%). L'any 2017 la inversió neta és inferior a la del 2007.

RECERCA OCEANOGRÀFICA I PESQUERA: La variació més important es produeix entre els anys 2007 i 2008, i es tracta d'un augment d'un 30,56% (15.930,59€ més d'un any respecte l'altre). És important el fet que, igual que a la gran majoria de comptes, les variacions entre els anys 2008 i 2016, i els anys 2016 i 2017 són negatives.

RECERCA GEOLOGICOMINERA I MEDIAMBIENTAL: La variació més significativa es dona entre els anys 2008 i 2016, on la quantitat de diners en euros disminueix un 67,74% (-51.713,38€). L'any 2017 la inversió neta és inferior a la del 2007.

RECERCA I DESENVOLUPAMENT DE LA SOCIETAT DE LA INFORMACIÓ: Entre els anys 2008 i 2016 és quan es dona la variació més destacable. Aquesta és d'un -85,07%, el qual equival a una quantitat de diners de -719.421,45€. L'any 2017 la inversió neta és inferior a la del 2007.

RECERCA ENERGÈTICA, MEDIAMBIENTAL I TECNOLÒGICA: La variació més important es produeix entre els anys 2008 i 2016, on la quantitat de diners en euros decreix un 19,17%, el que equival a una variació absoluta de -21.300,47€. L'any 2017 la inversió neta és inferior a la del 2007.

INNOVACIÓ TECNOLÒGICA DE LES TELECOMUNICACIONS: En aquest cas, les variacions dels 4 exercicis econòmics analitzats són negatives. La més significativa, però, és la que es produeix entre els anys 2016 i 2017 (-20,05%), la qual equival a una variació absoluta de -134.408,38€. L'any 2017 la inversió neta és inferior a la del 2007.

ELECCIONS I PARTITS POLÍTICS: La variació més considerable té lloc entre els anys 2008 i 2016, on disminueix la quantia un 54,66%, el que equival a una variació absoluta de -148.474,87€.

TRANSFERÈNCIES A COMUNITATS AUTÒNOMES PER PARTICIPACIÓ EN INGRESSOS DE L'ESTAT: La variació que més ressalta, amb diferència, és la que es dona entre els anys 2008 i 2016, en la qual la quantitat de diners en euros disminueix 19.084.067,43€ d'un any respecte a l'altre. Això equival a una variació relativa negativa d'un -52,32%. L'any 2017 la inversió neta és inferior a la del 2007.

TRANSFERÈNCIES A COMUNITATS AUTÒNOMES PELS FONS DE COMPENSACIÓ INTERTERRITORIALS: La variació més important es produeix entre els anys 2008 i 2016, en els quals la variació relativa és d'un -56,46%, amb la qual cosa la quantitat de diners en euros és 755.551,60€ menor l'any 2016 que l'any 2008. Cal destacar el fet que la variació entre els anys 2016 i 2017 és zero. L'any 2017 la inversió neta és inferior a la del 2007.

ALTRES TRANSFERÈNCIES A COMUNITATS AUTÒNOMES: Entre els anys 2008 i 2016 es produeix la variació més significativa, en la qual la quantia disminueix un 45,90% (el que es correspon amb una quantitat de -377.009,00€). L'any 2017 la inversió neta és inferior a la del 2007.

TRANSFERÈNCIES A ENTITATS LOCALS PER PARTICIPACIÓ EN INGRESSOS DE L'ESTAT: La variació més considerable es dona entre els anys 2008 i 2016, on augmenta la quantitat de diners que es destinen a aquest compte en un 13,96%, el que equival a 2.010.200,85€ més.

ALTRES APORTACIONS A ENTITATS LOCALS: Entre els anys 2008 i 2016 es produeix la variació més important. Es tracta d'un augment d'un 8,48%, el que es correspon a una variació absoluta de 17.865,19€ d'un any respecte un altre.

TRANSFERÈNCIES AL PRESSUPOST GENERAL DE LES COMUNITATS EUROPEES: L'augment més significatiu es produeix, també, entre els anys 2008 i 2016, en els quals la quantitat de diners en euros destinada a aquest compte augmenta un 10,14%. Això es correspon amb una variació absoluta d'1.238.000€. En contrast, entre els anys 2016 i 2017 té lloc una variació negativa (-3,87%).

CONCLUSIONS

Tal com s'explica a la introducció del treball, amb l'arribada al govern el juny del 2018 del líder socialista Pedro Sánchez van aprovar-se els Pressupostos Generals de l'Estat, els quals havien estat elaborats prèviament pel Partit Popular. Per aquest motiu, l'executiu del PSOE va veure's obligat a governar amb els que no eren els seus pressupostos.

Aquest fet em va motivar a tirar endavant amb un treball de recerca que anés encaminat a donar resposta a les següents qüestions:

- Hi ha diferències en la política econòmica de l'executiu popular i de l'executiu socialista?
- Quantitativament, què suposen aquestes diferències?
- Es possible, per tant, governar amb unes comptes que hagin presentat els opositors?

A partir de la informació plasmada al marc teòric d'aquest treball de recerca, la qual pretenia establir les bases per a poder realitzar, de manera posterior, un anàlisi el més detallat possible de la Llei de Pressupostos de l'Estat Espanyol, s'ha pogut efectuar un estudi pràctic per tal de determinar les diferències entre la política econòmica duta a terme per l'executiu socialista José Luís Rodríguez Zapatero (anys 2007 i 2008), i la que ha realitzat l'executiu Mariano Rajoy en els anys 2016 i 2017. Mitjançant aquest anàlisi s'ha pogut donar resposta a les qüestions plantejades a l'inici del treball.

Pel que fa als resultats obtinguts, hauríem de concloure dient que les diferències en la política econòmica d'un executiu i de l'altre són molt poc significatives, doncs ambdues forces polítiques són partidàries del neoliberalisme, tot i que això no és del tot cert.

Hem de precisar, però, que els primers documents analitzats són anteriors a l'esclat de la crisi econòmica, mentre que els segons són posteriors al rescat bancari per part de la Unió Europea. Això ens portaria a observar una contracció de la despesa que no es dona: la despesa neta de l'any 2017 es superior a la de l'any 2007. No obstant, la despesa neta de molts programes es inferior l'any 2017 de la observada l'any 2007.

Per tant, no és que els executius presidits per Mariano Rajoy apliquessin retallades per pal·liar la caiguda d'ingressos tal com sovint han argumentat els mitjans de comunicació¹, sinó que es produïren retallades en determinades partides perquè els populars no les consideraven prioritàries.

És observable una caiguda en la despesa neta en els crèdits pressupostaris inicials següents: Política exterior, Accés a l'habitatge i foment de l'edificació, Cultura, Infraestructures, Foment de l'ocupació, Agricultura, pesca i alimentació, Comerç, turisme i PIMES, Investigació, desenvolupament i innovació i Transferències a altres administracions públiques.

També cal destacar un més que considerable increment dels diners destinats a Pensions, Gestió i administració de la Seguretat Social, Serveis de caràcter general (Administració general, Coordinació i organització territorial de l'Estat, Administració general d'Economia i Hisenda, Participació ciutadana i imprevistos, Situacions transitòries i Contingències d'execució) i Deute públic.

A més, són observables discrepàncies pel que fa a la revalorització de les pensions, ajustada a la inflació en el cas del PSOE i a l'índex de revalorització de les pensions (+0,25%) en el cas del PP, així com en el diferents programes ressenyats en l'Annex I de la Llei de Pressupostos. En el bienni 2016-17 desapareixen, pràcticament, els crèdits destinats a Cooperació i desenvolupament, Atenció a la infància i a les famílies, Igualtat d'oportunitats entre homes i dones, Recerca i innovació en tots els seus àmbits i apareixen molt minvats els crèdits relatius a Ensenyament, Cultura i Protecció del medi ambient.

Podem afirmar, doncs, que la política econòmica del Partit Popular es recolza en tres pilars:

- El compliment de les obligacions derivades de l'emissió de deute públic.
- L'increment de l'administració.
- El pagament de pensions.

Tanmateix, la política econòmica del Partit Socialista Obrer Espanyol ve marcada pel manteniment de l'estat del benestar i podria ser qualificada de liberal humanista, donant lloc, així, a l'existència de significatives diferències entre ambdues forces polítiques.

---

¹. https://www.elconfidencial.com/economia/2017-04-04/presupuestos2017-graficos-cuentas-estado-crisis-montoro_1361018/

La quantificació d'aquestes diferències resulta més difícil. Els crèdits pressupostaris inicials on podem constatar les discrepàncies més importants a les que anteriorment ens hem referit suposen aproximadament un 40% del total pressupostat, el que ens deixa un marge de coincidència d'un 60% que no permet determinar amb certesa si el govern de Pedro Sánchez podria aplicar les seves polítiques amb uns pressupostos plantejats per l'executiu de Mariano Rajoy.

Aquestes dificultats es poden veure augmentades quan examinem la despesa dels programes ressenyats en l'Annex I de la Llei de Pressupostos i les propostes que van portar a Pedro Sánchez a la Moncloa:

1. PENSIONS: Derogar la contrareforma del sistema públic de pensions que condemna, com han denunciat organismes internacionals, els pensionistes a pèrdues mitjanes del seu poder adquisitiu d'entre el 30-40%.
2. EDUCACIÓ: Suficiència pressupostària, reduir la ràtio alumne-professor i lluitar contra el fracàs escolar.
3. INVESTIGACIÓ I DESENVOLUPAMENT: Incrementar la inversió; promoure mesures de retorn i incorporació d'investigadors joves i reforçar la governança del sistema d' R + D + I. En indústria, l'objectiu és situar la seva aportació en el 20% del PIB de l'economia espanyola en el termini de deu anys.
4. MEDI AMBIENT: Transició ecològica de l'economia, és a dir, apostar decididament per les energies renovables. Acord per l'aigua, el clima i l'energia.
5. IGUALTAT DE GÈNERE: Modificació pressupostària per destinar a la lluita contra la violència de gènere 200 milions d'euros.

Davant d'aquestes prioritats:

- La despesa neta dedicada a pensions augmenta, però només un 0,25%.
- La despesa neta destinada a Educació infantil i primària, Ensenyaments universitaris, Educació especial i Ensenyaments artístics és inferior el 2017 que el 2007.
- Els programes de Desenvolupament industrial, Recerca científica, Recerca sanitària, Recerca i experimentació d'obres públiques i transport, Recerca i desenvolupament tecnològic industrial, Recerca i experimentació agrària, Recerca geològicominera i

mediambiental, Recerca i desenvolupament de la societat de la informació, Recerca energètica, mediambiental i tecnològica i Innovació tecnològica de les telecomunicacions reben menys diners el 2017 que el 2007.

- Es redueixen també les partides destinades a Qualitat de l'aire, Protecció i millora del medi ambient i Protecció i millora del medi natural.
- Per últim, també es destinen menys diners a la Igualtat d'oportunitats entre dones i homes.

Podem concloure, finalment, que només es pot governar amb unes comptes plantejades pels opositors si es renuncia a part del programa electoral.

El programa socialista presentava 10 punts:

- Acord per les pensions
- Acord per l'educació
- Acord per la ciència i la reindustrialització
- Acord per l'aigua, el clima i l'energia
- Acord per la dignitat: establiment de la renda mínima garantida
- Acord per un treball digne: nova política de rendes
- Acord per rescatar els joves
- Acord per la igualtat de gènere
- Acord per un nou pacte constitucional
- Acord pel finançament autonòmic i local

D'aquests, únicament cinc són directament inabordables amb les comptes proposades per l'executiu l'any 2017.

La renúncia forma, sens dubte, part del preu que el PSOE ha hagut de pagar per arribar a la Moncloa.

BIBLIOGRAFIA

Bibliografia en paper:

- PENALONGA SWEERS, A. (2015). *Economía: Batxillerat*. Madrid: Mc Graw Hill Education.
- ALBI, E.; GONZÁLEZ-PÁRAMO MARTÍNEZ J.M.; URBANOS, R.M.; ZUBIRI, I. (2017). *Economía Pública I: Fundamentos. Presupuesto y Gastos*. Madrid: Ariel.

Recursos digitales o pàgines web:

- BOE: PRESSUPOSTOS GENERALS DE L'ESTAT PER A L'ANY 2007. [Consultat el 20 de desembre del 2018].
Disponible a internet: <https://www.boe.es/boe/dias/2006/12/29/pdfs/A46226-46444.pdf>
- BOE: PRESSUPOSTOS GENERALS DE L'ESTAT PER A L'ANY 2008. [Consultat el 20 de desembre del 2018].
Disponible a internet: <https://www.boe.es/boe/dias/2007/12/27/pdfs/A53286-53409.pdf>
- BOE: PRESSUPOSTOS GENERALS DE L'ESTAT PER A L'ANY 2008. [Consultat el 20 de desembre del 2018].
Disponible a internet: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2015-11644>
- BOE: PRESSUPOSTOS GENERALS DE L'ESTAT PER A L'ANY 2016. [Consultat el 20 de desembre del 2018].
Disponible a internet: <https://www.boe.es/buscar/act.php?id=BOE-A-2017-7387>

- SEPG (SECRETARÍA DE ESTADO DE PRESUPUESTOS Y GASTOS). [Consultat el 25 de novembre del 2018].
Disponible a internet: <http://www.sepg.pap.hacienda.gob.es/sitios/sepg/es-ES/Paginas/Inicio.aspx>
- LIBRO AZUL 2018. [Consultat el 25 de novembre del 2018].
Disponible a internet: <http://www.congreso.es/docu/pge2018/LIBROAZUL2018.pdf>
- ECONOMIPEDIA (KEYNESIANISME). [Consultat el 12 d'octubre del 2018].
Disponible a internet: <https://economipedia.com/definiciones/keynesianismo.html>
- MONOGRAFIAS: NEOLIBERALISME. [Consultat el 12 d'octubre del 2018].
Disponible a internet:
<https://www.monografias.com/trabajos/neoliberalismo/neoliberalismo.shtml>
- WIKIPEDIA (PGE). [Consultat el 3 de novembre del 2018].
Disponible a internet:
https://es.wikipedia.org/wiki/Presupuestos_Generales_del_Estado
- RTVE NOTICIAS (28/6/18). [Consultat el 14 de desembre del 2018].
Disponible a internet: <http://www.rtve.es/noticias/20180628/congreso-aprueba-presupuestos-2018-32-enmiendas-del-senado/1757204.shtml>
- ABC (1/6/18). [Consultat el 14 de desembre del 2018].
Disponible a internet: https://www.abc.es/espana/abci-sanchez-llega-poder-sin-concretar-cuando-convocara-elecciones-201806010320_noticia.html

- EL CONFIDENCIAL (28/6/18). [Consultat el 14 de desembre del 2018].
Disponible a internet: https://www.elconfidencial.com/economia/2018-06-28/congreso-aprueba-presupuestos-generales-estado-montero_1585261/
- CONSTITUCIÓN ESPAÑOLA (ECONOMÍA Y HACIENDA). [Consultat el 23 de desembre del 2018].
Disponible a internet:
<http://www.congreso.es/consti/constitucion/indice/titulos/articulos.jsp?ini=128&fin=136&tipo=2>
- LA ADMINISTRACIÓN AL DÍA. [Consultat el 4 de novembre del 2018].
Disponible a internet:
<http://laadministracionaldia.inap.es/usuarios/noticia.asp?id=1167204>
- EL CONFIDENCIAL (4/4/17). [Consultat el 18 de desembre del 2018].
Disponible a internet: https://www.elconfidencial.com/economia/2017-04-04/presupuestos2017-graficos-cuentas-estado-crisis-montoro_1361018/

ANNEXOS

ANNEX I
Relació per programes

(Milers d'euros)

Classif. per programes	Explicació	Cap. 1 a 8	Cap. 9	Total
111M	Govern del Poder Judicial	37.873,28		37.873,28
111N	Direcció i Serveis Generals de Justícia	53.178,13		53.178,13
111O	Selecció i formació de jutges	21.146,11		21.146,11
111P	Documentació i publicacions judicials	9.971,25		9.971,25
111Q	Formac. del personal de l'Adm. de Justícia	13.867,74		13.867,74
112A	Trib. de Justícia i Ministeri Fiscal	1.295.305,03		1.295.305,03
113M	Registres vinculats amb la fe pública	20.137,68		20.137,68
121M	Adm. i Serveis Generals de Defensa	1.257.677,23		1.257.677,23
121N	Formació del personal de les Forces Armades	465.912,40		465.912,40
121O	Personal en reserva	638.934,23		638.934,23
122A	Modernització de les Forces Armades	1.374.892,90		1.374.892,90
122M	Despeses operatives de les Forces Armades	2.226.488,87		2.226.488,87
122N	Suport logístic	1.732.480,00	1,60	1.732.481,60
131M	Direcció i Serv. Generals de Seguretat i Protecció Civil	82.428,04		82.428,04
131N	Formació de forces i cossos de seguretat de l'Estat	134.971,88		134.971,88
131O	Forces i cossos en reserva	750.130,95		750.130,95
131P	Dret d'asil i apàtrides	4.848,18		4.848,18
132A	Seguretat ciutadana	5.278.688,15	72,72	5.278.760,87
132B	Seguretat viària	769.732,11		769.732,11
132C	Actuacions policials en matèria de droga	63.519,19		63.519,19
133A	Centres i institucions penitenciàries	989.290,46		989.290,46
133B	Treball, formació i assistència a reclusos	33.260,50		33.260,50
134M	Protecció civil	21.461,08		21.461,08
135M	Protecció de dades de caràcter personal	10.086,35		10.086,35
141M	Direcció i Serveis Generals d'Afers Exteriors	79.368,89		79.368,89
142A	Acció de l'Estat a l'exterior	556.131,10		556.131,10
142B	Acció diplomàtica davant la Unió Europea	22.845,13		22.845,13
143A	Cooperació per al desenvolupament	1.490.341,93		1.490.341,93
144A	Cooperació, promoció i difusió cultural a l'exterior	139.055,81		139.055,81
211M	Pensions contributives de la Seguretat Social	80.263.146,85		80.263.146,85
211N	Pensions de classes passives	8.225.550,98		8.225.550,98
211O	Altres pensions i prestacions de classes passives	60.785,50		60.785,50
212M	Pensions no contributives i prestacions assistencials	2.033.395,90		2.033.395,90
212N	Pensions de guerra	440.686,52		440.686,52
219M	Gestió de les prestacions econòmiques de Seguretat Social	426.268,72		426.268,72
219N	Gestió de pensions de classes passives	8.342,69		8.342,69
221M	Subsidis incapac. temporal i altres prest. econ. de Seg. Soc.	11.218.658,19		11.218.658,19
222M	Prestacions econòmiques del mutualisme administratiu	522.543,69	267,74	522.811,43
223M	Prestacions de garantia salarial	1.056.220,73		1.056.220,73
231A	Pla nacional sobre drogues	32.198,65		32.198,65
231B	Acció a favor dels migrants	437.594,55		437.594,55
231C	Serveis Socials Seg. Social a persones amb discapacitat	179.218,84		179.218,84
231D	Serveis Socials de la Seguretat Social a gent gran	196.922,86		196.922,86

(Milers d'euros)

Classif. per programes	Explicació	Cap. 1 a 8	Cap. 9	Total
231E	Altres serveis socials de la Seguretat Social	382.383,59		382.383,59
231F	Altres serveis socials de l'Estat	407.130,28		407.130,28
231G	Atenció a la infància i a les famílies	52.916,70		52.916,70
231M	Serveis socials de la Seg. Soc. gestionats per les comunitats autònomes	5.469,08		5.469,08
231N	Coordinació en matèria d'estrangeria i immigració	7.621,33		7.621,33
232A	Promoció i serveis a la joventut	37.018,86		37.018,86
232B	Igualtat d'oportunitats entre dones i homes	42.235,42		42.235,42
239M	Gestió dels serveis socials de la Seguretat Social	51.847,67		51.847,67
241A	Foment de la inserció i estabilitat laboral	7.265.957,86		7.265.957,86
241N	Desenvolupament de l'economia social i del Fons Social Europeu	20.996,21		20.996,21
251M	Prestacions als desocupats	14.470.660,64		14.470.660,64
261M	Direcció i Serveis Generals d'Habitatge	18.717,39		18.717,39
261N	Promoció, adm. i ajudes per a rehabilit. i accés a habitatge	1.149.245,83	6.000,00	1.155.245,83
261O	Ordenació i foment de l'edificació	77.894,68		77.894,68
261P	Urbanisme i política del sòl	1.698,03		1.698,03
291A	Inspecció i control de Seguretat i Protecció Social	124.585,95		124.585,95
291M	Direcc. i Serv. Generals de Seg. Social i Protecció Social	10.328.748,15	77.316,77	10.406.064,92
311M	Direcció i Serveis Generals de Sanitat	81.105,49		81.105,49
311O	Cohesió i qualitat del Sistema Nacional de Salut	226.573,61		226.573,61
312A	Assistència hospitalària a les Forces Armades	216.828,27		216.828,27
312B	Atenció primària de salut. Inst. Nac. de Gestió Sanitària	53.763,05		53.763,05
312C	Atenció especialitzada de salut. Inst. Nac. de Gest. Sanit.	133.619,45		133.619,45
312D	Medicina marítima	35.858,95		35.858,95
312E	Assistència sanitària del mutualisme administratiu	1.879.486,91		1.879.486,91
312F	Atenció primària de salut mútues acc. treball i EP i ISM	1.036.569,48		1.036.569,48
312G	Atenció especialitz. salut mútues acc. treball i EP i ISM	389.327,73		389.327,73
312M	Assistència sanitària de la Seg. Social gestionada per comunitats autònomes.	45.869,25		45.869,25
313A	Oferta i ús racional de medicaments i productes sanitaris	42.539,98		42.539,98
313B	Salut pública i sanitat exterior	36.574,54		36.574,54
313C	Seguretat alimentària	18.087,03		18.087,03
313D	Donació i trasplantament d'òrgans, teixits i cèl·lules	4.098,50		4.098,50
321M	Direcció i Serveis Generals de l'Educació	83.487,45		83.487,45
321N	Formació permanent del professorat d'Educació	6.521,11		6.521,11
322A	Educació infantil i primària	460.487,78		460.487,78
322B	Educ. secundària, FP i escoles oficials d'idiomes	192.289,94		192.289,94
322C	Ensenyaments universitaris	267.275,66		267.275,66
322D	Educació especial	11.855,40		11.855,40
322E	Ensenyaments artístics	4.824,79		4.824,79
322F	Educació a l'exterior	125.551,09		125.551,09
322G	Educació compensatòria	41.381,64		41.381,64
322H	Educació permanent i a distància no universitària	6.205,72		6.205,72
322I	Ensenyaments especials	610,19		610,19
322J	Noves tecnologies aplicades a l'educació	11.618,98		11.618,98

(Milers d'euros)

Classif. per programes	Explicació	Cap. 1 a 8	Cap. 9	Total
322K	Esport en edat escolar i a la universitat	21.163,77		21.163,77
323M	Beques i ajudes a estudiants	1.227.046,90		1.227.046,90
324M	Serveis complementaris de l'ensenyament	6.509,47		6.509,47
324N	Suport a altres activitats escolars	18.650,23		18.650,23
331M	Direcció i Serveis Generals de Cultura	45.914,67		45.914,67
332A	Arxius	57.011,76		57.011,76
332B	Biblioteques	100.471,55		100.471,55
333A	Museus	249.120,45		249.120,45
333B	Exposicions	5.972,17		5.972,17
334A	Promoció i cooperació cultural	33.568,83		33.568,83
334B	Promoció del llibre i publicacions culturals	18.520,52		18.520,52
335A	Música i dansa	104.205,68		104.205,68
335B	Teatre	43.031,34		43.031,34
335C	Cinematografia	85.249,32		85.249,32
336A	Foment i suport de les activitats esportives	157.424,73		157.424,73
337A	Administració del Patrimoni Històric Nacional	136.785,08	100,00	136.885,08
337B	Conservació i restauració de béns culturals	78.374,23		78.374,23
337C	Protecció del Patrimoni Històric	12.648,99		12.648,99
411M	Direcc. i Serveis Generals d'Agricultura, Pesca i Alimen.	155.346,64		155.346,64
412A	Competitivitat i qualitat de la producció agrícola	107.367,29		107.367,29
412B	Competitivitat i qualitat de la producció ramadera	199.071,36		199.071,36
412M	Regulació dels mercats agraris	6.368.466,67	90.151,82	6.458.618,49
413A	Competitivitat indústria agroalimentària i qualitat aliment.	92.446,94		92.446,94
414A	Pla nacional de regadius	202.996,01		202.996,01
414B	Desenvolupament sostenible del medi rural	944.246,61		944.246,61
415A	Protecció dels recursos pesquers i desenvolupament sostenible	51.229,63		51.229,63
415B	Millora d'estructures i mercats pesquers	143.557,61		143.557,61
416A	Previsió de riscos en les produccions agràr. i pesqueres	271.573,93		271.573,93
421M	Direcció i Serveis Generals d'Indústria i Energia	123.013,61		123.013,61
421N	Regulació i protecció de la propietat industrial	52.136,86		52.136,86
421O	Qualitat i seguretat industrial	8.068,13		8.068,13
422A	Incentius regionals a la localització industrial	280.892,20		280.892,20
422B	Desenvolupament industrial	44.550,16		44.550,16
422M	Reconversió i reindustrialització	509.085,23		509.085,23
423M	Desenvolupament alternatiu de les comarques mineres del carbó	242.490,00		242.490,00
423N	Explotació minera	733.073,73		733.073,73
424M	Seguretat nuclear i protecció radiològica	43.823,95		43.823,95
425A	Normativa i desenvolupament energètic	80.147,06		80.147,06
431A	Promoció comercial i internacionalització de l'empresa	701.368,62		701.368,62
431M	Direcció i Serveis Generals de Comerç i Turisme	29.374,84		29.374,84
431N	Ordenació del comerç exterior	13.590,47		13.590,47
431O	Ordenació i modernització de les estructures comercials	16.949,03		16.949,03
432A	Coordinació i promoció del turisme	301.140,53		301.140,53

(Milers d'euros)

Classif. per programes	Explicació	Cap. 1 a 8	Cap. 9	Total
433M	Suport a la petita i mitjana empresa	106.397,55		106.397,55
441M	Subvencions i suport al transport terrestre	1.182.281,60		1.182.281,60
441N	Subvencions i suport al transport marítim	93.215,52		93.215,52
441O	Subvencions i suport al transport aeri	379.641,81		379.641,81
441P	Subvencions al transport extrapeninsular de mercaderies	30.000,00		30.000,00
451M	Estudis i serv. assist. tècn. en obres públiques i urbanisme	43.651,89		43.651,89
451N	Direcció i Serveis Generals de Foment	3.788.151,67		3.788.151,67
451O	Direcció i Serveis Generals de Medi Ambient	86.663,38		86.663,38
452A	Gestió i infraestructures de l'aigua	1.761.934,56	219.057,04	1.980.991,60
452M	Normativa i ordenació territorial dels recursos hídrics	371.850,75		371.850,75
453A	Infraestructura del transport ferroviari	2.219.318,57		2.219.318,57
453B	Creació d'infraestructura de carreteres	2.747.765,68		2.747.765,68
453C	Conservació i explotació de carreteres	1.141.473,07		1.141.473,07
453M	Ordenació i inspecció del transport terrestre	55.809,58		55.809,58
454M	Seguretat del trànsit marítim i vigilància costanera	218.906,51		218.906,51
455M	Regulació i supervisió de l'aviació civil	44.013,39		44.013,39
456A	Qualitat de l'aigua	606.414,86	6.480,21	612.895,07
456B	Protecció i millora del medi ambient	57.363,69		57.363,69
456C	Protecció i millora del medi natural	346.981,52		346.981,52
456D	Actuació a la costa	271.040,79		271.040,79
456M	Act. per a la preven. de la contaminació i el canvi climàtic	9.486,44		9.486,44
457M	Infraestructures en comarques mineres del carbó	466.270,00		466.270,00
462M	Investigació i estudis sociològics i constitucionals	13.400,87		13.400,87
462N	Investigació i estudis estadístics i econòmics	7.158,15		7.158,15
463A	Recerca científica	726.453,60	300,00	726.753,60
463B	Foment i coord. de la recerca científica i tècnica	1.456.515,02		1.456.515,02
464A	Recerca i estudis de les Forces Armades	357.139,07		357.139,07
464B	Suport a la innovació tecnològica en el sector de la defensa	1.225.060,39		1.225.060,39
465A	Recerca sanitària	333.804,84		333.804,84
466A	Recerca i avaluació educativa	5.522,59		5.522,59
467A	Astronomia i astrofísica	15.925,78	882,73	16.808,51
467B	Recerca i experimentació d'obres públiques i de transp.	14.303,99		14.303,99
467C	Recerca i desenvolupament tecnologicointerindustrial	2.146.979,86		2.146.979,86
467D	Recerca i experimentació agrària	71.160,41		71.160,41
467I	Recerca oceanogràfica i pesquera	52.118,32		52.118,32
467F	Recerca geologicominera i mediambiental	66.523,14		66.523,14
467G	Recerca i desenvolupament de la societat de la informació	687.750,86		687.750,86
467H	Recerca energètica, mediambiental i tecnològica	123.869,72		123.869,72
467I	Innovació tecnològica de les telecomunicacions	819.070,00		819.070,00
491M	Ordenació i promoció de les telecom. i de la soc. de la informació	33.994,42		33.994,42
491N	Servei postal universal	96.537,33		96.537,33
492M	Defensa de la competència	8.976,83		8.976,83
492N	Regulació i vigilància de la compet. en el mercat de tabacs	10.501,15		10.501,15

(Milers d'euros)

Classif. per programes	Explicació	Cap. 1 a 8	Cap. 9	Total
492O	Defensa dels consumidors i inform. i atenció al ciutadà	19.845,25		19.845,25
493M	Direcció, control i gestió d'assegurances	224.962,69		224.962,69
493N	Regulació de mercats financers	1.493,04		1.493,04
493O	Regulació comptable i d'auditories	7.526,88		7.526,88
494M	Adm. de les relacions laborals i condicions de treball	73.165,18		73.165,18
495A	Desenvolupament i aplicac. de la informació geogràfica espanyola	52.111,35		52.111,35
495B	Meteorologia	104.833,37		104.833,37
495C	Metrologia	9.737,45		9.737,45
911M	Prefectura de l'Estat	8.289,97		8.289,97
911N	Activitat legislativa	218.293,26	15,00	218.308,26
911O	Control extern del sector públic	54.426,74		54.426,74
911P	Control constitucional	25.330,14		25.330,14
911Q	Suport a la gestió administrativa del Cap de l'Estat	5.823,19		5.823,19
912M	Presidència del Govern	47.011,69		47.011,69
912N	Alt assessorament de l'Estat	11.424,55		11.424,55
912O	Relac. Corts Generals, Secretariat del Gov. i suport Alta Dir.	93.816,97		93.816,97
912P	Assessor. del Govern en matèria social, econòmica i laboral	9.312,36		9.312,36
912Q	Assessorament per a la protecció dels interessos nacionals	241.570,69		241.570,69
921M	Direcció i Serveis Generals d'Administracions Públiques	55.572,22	6,01	55.578,23
921N	Direcció i organització de l'Administració Pública	22.525,90		22.525,90
921O	Formació del personal de les administracions públiques	137.110,61		137.110,61
921P	Administració perifèrica de l'Estat	286.464,81		286.464,81
921Q	Cobertura informativa	18.329,76		18.329,76
921R	Publicitat de les normes legals	31.293,54		31.293,54
921S	Assessorament i defensa interessos de l'Estat	31.065,94		31.065,94
921T	Serveis de transports de ministeris	54.341,93		54.341,93
921U	Publicacions	1.334,62		1.334,62
921V	Avaluació de polítiques i programes públics, qualitat dels serveis i impacte normatiu	4.901,35		4.901,35
922M	Organitz. territ. de l'Estat i desenvolup. dels seus sist. de col·lab.	3.507,88		3.507,88
922O	Coordinació i relacions financeres amb les comunitats autònomes	3.261,20		3.261,20
922P	Coordinació i relacions financeres amb les entitats locals	2.336,46		2.336,46
923A	Gestió del Patrimoni de l'Estat	470.950,13		470.950,13
923C	Elaboració i difusió estadística	225.568,09		225.568,09
923M	Direcció i Serveis Generals d'Economia i Hisenda	1.342.280,96		1.342.280,96
923N	Formació del personal d'Economia i Hisenda	14.398,22		14.398,22
923O	Gestió del Deute i de la Tresoreria de l'Estat	13.486,09		13.486,09
923P	Relacions amb els organismes financers multilaterals	662.238,32		662.238,32
924M	Eleccions i partits polítics	235.122,36		235.122,36
929M	Imprevistos i funcions no classificades	2.078.724,50		2.078.724,50
929N	Fons de contingència d'execució pressupostària	2.858.514,00		2.858.514,00
931M	Previsió i política econòmica	54.350,62		54.350,62
931N	Política pressupostària	53.444,59		53.444,59

(Milers d'euros)

Classif. per programes	Explicació	Cap. 1 a 8	Cap. 9	Total
931O	Política tributària	7.953,33		7.953,33
931P	Control intern i comptabilitat pública	83.578,88		83.578,88
932A	Aplicació del sistema tributari estatal	1.201.747,04		1.201.747,04
932M	Gestió del cadastre immobiliari	126.764,27		126.764,27
932N	Resolució de reclamacions economicoadministratives	30.542,62		30.542,62
941M	Transferències a comunitats autònomes per participació en ingressos Estat	33.411.669,59		33.411.669,59
941N	Transferències a comunitats autònomes pels Fons de Compens. Intert.	1.237.600,00		1.237.600,00
941O	Altres transferències a comunitats autònomes	815.340,00		815.340,00
942A	Cooperació econòmica local de l'Estat	190.659,82		190.659,82
942M	Transferències a entitats locals per participació en ingressos Estat	13.481.557,38		13.481.557,38
942N	Altres aportacions a entitats locals	202.329,55		202.329,55
943M	Transferències al pressupost general de les Comunitats Europees	11.474.150,05		11.474.150,05
943N	Cooperació al desenv. a través del Fons Europeu de Desenvolupament	180.000,00		180.000,00
951M	Amort. i despeses finan. del deute públic en moneda nacional	15.154.066,27	33.073.880,93	48.227.947,20
951N	Amort. i despeses finan. del deute públic en moneda estrangera	770.933,73	297.916,62	1.068.850,35
	TOTAL	291.191.166,30	33.772.449,19	324.963.615,49

ANNEX I (ARTICLE 2. U)
Distribució dels crèdits per programes
(En milers d'euros)

Classif. per programes	Explicació	Capítols 1 a 8	Capítol 9	Total
111M	Govern del Poder Judicial	39.516,12		39.516,12
111N	Direcció i Serveis Generals de Justícia	57.636,43		57.636,43
111O	Selecció i formació de jutges	23.111,11		23.111,11
111P	Documentació i publicacions judicials	10.236,66		10.236,66
111Q	Formac. del personal de l'Adm. de justícia	14.838,69		14.838,69
112A	Trib. de Justícia i Ministeri Fiscal	1.380.205,87		1.380.205,87
113M	Registres vinculats amb la fe pública	38.484,65		38.484,65
121M	Adm. i Serveis Generals de Defensa	1.221.574,41		1.221.574,41
121N	Formació del personal de les Forces Armades	473.558,91		473.558,91
121O	Personal en reserva	657.668,89		657.668,89
122A	Modernització de les Forces Armades	815.438,61		815.438,61
122B	Programes especials de modernització	607.105,72		607.105,72
122M	Despeses operatives de les Forces Armades	2.446.903,67		2.446.903,67
122N	Suport logístic	1.927.104,21	1,60	1.927.105,81
131M	Direcció i Serv. Generals de Seguretat i Protecció Civil	85.307,28		85.307,28
131N	Formació de forces i cossos de seguretat de l'Estat	139.103,27		139.103,27
131O	Forces i cossos en reserva	831.254,59		831.254,59
131P	Dret d'asil i apàtrides	4.522,73		4.522,73
132A	Seguretat ciutadana	5.720.506,78	72,72	5.720.579,50
132B	Seguretat viària	881.025,77		881.025,77
132C	Actuacions policials en matèria de droga	70.064,50		70.064,50
133A	Centres i institucions penitenciàries	1.076.682,80		1.076.682,80
133B	Treball, formació i assistència a reclusos	31.940,80		31.940,80
134M	Protecció civil	22.460,05		22.460,05
135M	Protecció de dades de caràcter personal	11.508,60		11.508,60
141M	Direcció i Serveis Generals d'Afers Exteriors	82.635,58		82.635,58
142A	Acció de l'Estat a l'exterior	589.863,70		589.863,70
142B	Acció diplomàtica davant la Unió Europea	23.542,30		23.542,30
143A	Cooperació per al desenvolupament	2.618.001,51		2.618.001,51
144A	Cooperació, promoció i difusió cultural a l'exterior	154.442,22		154.442,22
211M	Pensions contributives de la Seguretat Social	86.208.578,49		86.208.578,49
211N	Pensions de classes passives	8.789.122,86		8.789.122,86
211O	Altres pensions i prestacions de classes passives	68.988,68		68.988,68
212M	Pensions no contributives i prestacions assistencials	2.049.415,47		2.049.415,47
212N	Pensions de guerra	427.865,00		427.865,00
219M	Gestió de les prestacions econòmiques de Seguretat Social	459.296,97		459.296,97
219N	Gestió de pensions de classes passives	8.509,26		8.509,26

Classif. per programes	Explicació	Capítols 1 a 8	Capítol 9	Total
221M	Subsidis incapac. temporal i altres pres. econ. de Seg. Soc .	12.217.504,61		12.217.504,61
222M	Prestacions econòmiques del mutualisme administratiu . . .	550.506,01	181,50	550.687,51
223M	Prestacions de garantia salarial	1.317.281,76		1.317.281,76
231A	Pla nacional sobre drogues	32.258,87		32.258,87
231B	Accions a favor dels emigrants	135.967,21		135.967,21
231C	Serveis socials Seg. Social a persones amb discapacitat . . .	184.872,78		184.872,78
231D	Serveis socials de la Seguretat Social a persones grans . . .	233.998,97		233.998,97
231E	Altres serveis socials de la Seguretat Social	750.765,67		750.865,67
231F	Altres serveis socials de l'Estat	423.825,90		423.825,90
231G	Atenció a la infància i a les famílies	63.080,95		63.080,95
231H	Integració dels immigrants	111.940,94		111.940,94
231M	Serveis socials de la Seg. Soc. gestionats per les com. aut. .	5.578,46		5.578,46
231N	Coordinació en matèria d'estrangeria i immigració	7.908,82		7.908,82
232A	Promoció i serveis a la joventut	38.194,37		38.194,37
232B	Igualtat d'oportunitats entre dones i homes	43.240,96		43.240,96
239M	Gestió dels serveis socials de la Seguretat Social	56.268,21		56.268,21
241A	Foment de la inserció i estabilitat laboral	7.662.728,48		7.662.728,48
241N	Desenvolupament de l'economia social i del Fons Social Europeu	21.103,29		21.103,29
251M	Prestacions als desocupats	15.777.076,66		15.777.076,66
261M	Direcció i Serveis Generals d'Habitatge	23.843,29		23.843,29
261N	Promoció, adm. i ajudes per a rehabilit. i accés a habitatge . .	1.271.929,82	3.000,00	1.274.929,82
261O	Ordenació i foment de l'edificació	80.374,22		80.374,22
261P	Urbanisme i política del sòl	2.249,81		2.249,81
291A	Inspecció i control de seguretat i protecció social	165.280,06		165.280,06
291M	Direcc. i Serv. Grals. de Seg. Social i Protecció Social	11.067.441,42	330,42	11.067.771,84
311M	Direcció i Serveis Generals de Sanitat	85.954,63		85.954,63
311O	Cohesió i qualitat del Sistema Nacional de Salut	229.023,77		229.023,77
312A	Assistència hospitalària a les Forces Armades	215.022,97		215.022,97
312B	Atenció primària de salut. Inst. Nac. de Gestió Sanitària . . .	58.534,79		58.534,79
312C	Atenció especialitzada de salut. Inst. Nac. de Gest. Sanit . . .	152.814,38		152.814,38
312D	Medicina marítima	36.988,53		36.988,53
312E	Assistència sanitària del mutualisme administratiu	1.977.352,57		1.977.352,57
312F	Atenció primària de salut mútues acc. treball i EP i ISM . . .	1.119.932,30		1.119.932,30
312G	Atenció especialitz. salut mútues acc. treball i EP i ISM . . .	405.272,53		405.272,53
312M	Assistència sanitària de la Seg. Social gestionada per com. aut.	46.786,64		46.786,64
313A	Oferta i ús racional de medicaments i productes sanitaris . .	47.865,48		47.865,48
313B	Salut pública i sanitat exterior	35.504,36		35.504,36
313C	Seguretat alimentària i nutrició	18.556,71		18.556,71
313D	Donació i trasplantament d'òrgans, teixits i cèl·lules	4.207,57		4.207,57
321M	Direcció i Serveis Generals de l'Educació	90.144,13		90.144,13
321N	Formació permanent del professorat d'Educació	6.663,10		6.663,10
322A	Educació infantil i primària	692.557,35		692.557,35
322B	Educ. secundària, formació professional i esc. ofic. d'idiomes	224.018,80		224.018,80
322C	Ensenyaments universitaris	311.857,31		311.857,31
322D	Educació especial	12.966,13		12.966,13
322E	Ensenyaments artístiques	5.439,99		5.439,99
322F	Educació a l'exterior	128.878,12		128.878,12
322G	Educació compensatòria	58.602,64		58.602,64
322H	Educació permanent i a distància no universitària	6.583,10		6.583,10
322I	Ensenyaments especials	724,72		724,72
322J	Noves tecnologies aplicades a l'educació	10.961,18		10.961,18
322K	Esport en edat escolar i a la universitat	21.814,53		21.814,53
323M	Beques i ajudes a estudiants	1.334.703,48		1.334.703,48
324M	Serveis complementaris de l'ensenyament	6.451,28		6.451,28
324N	Suport a altres activitats escolars	20.258,81		20.258,81
331M	Direcció i Serveis Generals de Cultura	47.239,21		47.239,21
332A	Arxius	63.309,31		63.309,31
332B	Biblioteques	106.013,46		106.013,46
333A	Museus	259.870,37		259.870,37
333B	Exposicions	6.410,39		6.410,39
334A	Promoció i cooperació cultural	51.768,22		51.768,22
334B	Promoció del llibre i publicacions culturals	17.907,11		17.907,11
335A	Música i dansa	116.145,74		116.145,74
335B	Teatre	48.787,28		48.787,28
335C	Cinematografia	108.140,13		108.140,13
336A	Foment i suport de les activitats esportives	165.611,62		165.611,62

Classif. per programes	Explicació	Capítols 1 a 8	Capítol 9	Total
337A	Administració del patrimoni històric nacional	140.318,67	100,00	140.418,67
337B	Conservació i restauració de béns culturals	74.395,70		74.395,70
337C	Protecció del patrimoni històric	14.517,32		14.517,32
411M	Direc. i Serveis Generals d'Agricultura, Pesca i Alimen	168.836,62		168.836,62
412A	Competitivitat i qualitat de la producció agrícola	109.212,33		109.212,33
412B	Competitivitat i qualitat de la producció ramadera	206.706,40		206.706,40
412M	Regulació dels mercats agraris	6.380.571,46	90.151,82	6.470.723,28
413A	Competitivitat indústria agroalimentària i qualitat aliment ..	103.472,26		103.472,26
414A	Gestió de recursos hídrics per al regadiu	219.348,05		219.348,05
414B	Desenvolupament del medi rural	1.233.746,17		1.233.746,17
414C	Programa de desenvolupament rural sostenible	100.000,00		100.000,00
415A	Protecció dels recursos pesquers i desenvolupament sosteni- ble	52.354,36		52.354,36
415B	Millora d'estructures i mercats pesquers	136.671,97		136.671,97
416A	Previsió de riscos en les produccions agrar. i pesqueres ..	287.720,98		287.720,98
421M	Direcció i Serveis Generals d'Indústria i Energia	109.665,34		109.665,34
421N	Regulació i protecció de la propietat industrial	60.445,66		60.445,66
421O	Qualitat i seguretat industrial	7.797,98		7.797,98
422A	Incentius regionals a la localització industrial	297.398,82		297.398,82
422B	Desenvolupament industrial	84.583,04		84.583,04
422M	Reconversió i reindustrialització	628.748,18		628.748,18
423M	Desenvolupament alternatiu de les comarques mineres del carbó	250.102,00		250.102,00
423N	Explotació minera	741.334,45		741.334,45
424M	Seguretat nuclear i protecció radiològica	45.243,73		45.243,73
425A	Normativa i desenvolupament energètic	88.036,14		88.036,14
431A	Promoció comercial i internacionalització de l'empresa	671.324,88		671.324,88
431M	Direcció i Serveis Generals de Comerç iTurisme	30.419,56		30.419,56
431N	Ordenació del comerç exterior	14.040,50		14.040,50
431O	Ordenació i modernització de les estructures comercials ..	17.220,80		17.220,80
432A	Coordinació i promoció del turisme	362.898,68		362.698,68
433M	Suport a la petita i mitjana empresa	24.693,72		24.693,72
441M	Subvencions i suport al transport terrestre	1.243.527,04		1.243.527,04
441N	Subvencions i suport al transport marítim	114.049,98		114.049,98
441O	Subvencions i suport al transport aeri	402.420,00		402.420,00
441P	Subvencions al transport extrapeninsular de mercaderies ..	57.000,00		57.000,00
451M	Estudis i serv. assist. tècn. en obres públiques i urbanisme ..	44.624,61		44.624,61
451N	Direcció i Serveis Generals de Foment	4.047.202,55		4.047.202,55
451O	Direcció i Serveis Generals de Medi Ambient	97.812,28		97.812,28
452A	Gestió i infraestructures de l'aigua	1.908.193,88	277.236,81	2.185.430,69
452M	Normativa i ordenació territorial dels recursos hídrics	415.958,68		415.958,68
453A	Infraestructura del transport ferroviari	2.359.402,46		2.359.402,46
453B	Creació d'infraestructura de carreteres	2.821.800,01		2.821.800,01
453C	Conservació i explotació de carreteres	1.219.182,60		1.219.182,60
453M	Ordenació i inspecció del transport terrestre	57.614,91		57.614,91
454M	Seguretat del trànsit marítim i vigilància costanera	248.043,80		248.043,80
455M	Regulació i supervisió de l'aviació civil	44.485,29		44.485,29
456A	Qualitat de l'aigua	550.332,35	6.480,21	556.812,56
456B	Protecció i millora del medi ambient	61.632,87		61.632,87
456C	Protecció i millora del medi natural	373.538,30		373.538,30
456D	Actuació a la costa	291.095,28		291.095,28
456M	Act. per a la preven. de la contaminació i el canvi climàtic ..	163.808,61		163.808,61
457M	Infraestructures en comarques mineres del carbó	465.000,00		465.000,00
462M	Recerca i estudis sociològics i constitucionals	14.315,98		14.315,98
462N	Recerca i estudis estadístics i econòmics	7.611,88		7.611,88
463A	Recerca científica	760.674,36	8.606,93	769.281,29
463B	Foment i coord. de la recerca científica i tècnica	1.905.919,95		1.905.919,95
464A	Recerca i estudis de les Forces Armades	351.770,71		351.770,71
464B	Suport a la innovació tecnològica en el sector de la defensa ..	1.308.570,39		1.308.570,39
465A	Recerca sanitària	417.246,84		417.246,84
466A	Recerca i avaluació educativa	5.764,76		5.764,76
467A	Astronomia i astrofísica	18.831,94	1.276,61	20.108,55
467B	Recerca, desenvolupament i experimentació en transport i infraestructures	98.573,46		98.573,46
467C	Recerca i desenvolupament tecnològicoindustrial	2.553.932,31		2.553.932,31
467D	Recerca i experimentació agrària	83.156,69		83.156,69
467E	Recerca oceanogràfica i pesquera	68.048,91		68.048,91
467F	Recerca geològicominera i mediambiental	76.330,55		76.330,55
467G	Recerca i desenvolupament de la Societat de la Informació ..	845.676,92		845.676,92

Classif. per programes	Explicació	Capítols 1 a 8	Capítol 9	Total
467H	Recerca energètica, mediambiental i tecnològica	111.060,01		111.060,01
467I	Innovació tecnològica de les telecomunicacions	800.453,89		800.453,89
491M	Ordre. i prom. de les telecom. i de la societat de la informació.	41.024,56		41.024,56
491N	Servei postal universal	100.428,09		100.428,09
492M	Defensa de la competència	10.503,50		10.503,50
492N	Regulac. i vigilància de la compet. en el mercat de tabacs ..	10.656,29		10.656,29
492O	Defensa dels consumidors i inform. i atenció al ciutadà ...	43.971,61		43.971,61
493M	Direcció, control i gestió d'assegurances	238.173,92		238.173,92
493N	Regulació de mercats financers	1.650,01		1.650,01
493O	Regulació comptable i d'auditories	7.788,15		7.788,15
494M	Adm. de les relacions laborals i condicions de treball	70.395,02		70.395,02
495A	Desenvolupament i aplicac. de la informació geogràfica espanyola	49.571,40		49.571,40
495B	Meteorologia	106.518,83		106.518,83
495C	Metrologia	9.969,61		9.969,61
911M	Prefectura de l'Estat	8.663,02		8.663,02
911N	Activitat legislativa	232.510,77	15,00	232.525,77
911O	Control extern del sector públic	57.162,84		57.162,84
911P	Control constitucional	26.270,67		26.270,67
911Q	Suport a la gestió administrativa de la Prefectura de l'Estat	5.987,05		5.987,05
912M	Presidència del Govern	47.666,79		47.666,79
912N	Alt assessorament de l'Estat	11.746,81		11.746,81
912O	Relac. Corts Grals., Secretariat del Gob. i suport alta dir ...	104.323,59		104.323,59
912P	Assessor. del Govern en matèria social, econòmica i laboral	10.156,91		10.156,91
912Q	Assessorament per a la protecció dels interessos nacionals	264.711,40		264.711,40
921M	Direcció i Serveis Generals d'Administracions Públiques ...	58.605,07	6,01	58.611,08
921N	Direcció i organització de l'Administració Pública	22.643,14		22.643,14
921O	Formació del personal de les administracions públiques ...	150.152,60		150.152,60
921P	Administració perifèrica de l'Estat	309.596,24		309.596,24
921Q	Cobertura informativa	20.064,17		20.064,17
921R	Publicitat de les normes legals	32.582,13		32.582,13
921S	Assessorament i defensa interessos de l'Estat	32.306,97		32.306,97
921T	Serveis de transports de ministeris	52.115,11		52.115,11
921U	Publicacions	2.834,58		2.834,58
921V	Avaluació de polítiques i programes públics, qualitat dels serveis i impacte normatiu	5.151,87		5.151,87
922M	Organitz. territ. Estat i desenvolupament dels seus sist. de col·laboració	3.468,69		3.468,69
922O	Coordinació i relacions financeres amb les comunitats autònomes	3.538,02		3.538,02
922P	Coordinació i relacions financeres amb les entitats locals ..	2.864,69		2.864,69
923A	Gestió del patrimoni de l'Estat	502.875,00		502.875,00
923C	Elaboració i difusió estadística	237.785,29		237.785,29
923M	Direcció i Serveis Generals d'Economia i Hisenda	1.325.109,37		1.325.109,37
923N	Formació del personal d'Economia i Hisenda	16.450,07		16.450,07
923O	Gestió del Deute i de la Tresoreria de l'Estat	18.525,30		18.525,30
923P	Relacions amb els organismes financers multilaterals	904.311,21		904.311,21
924M	Eleccions i partits polítics	271.596,10		271.596,10
929M	Imprevistos i funcions no classificades	2.005.562,23		2.005.562,23
929N	Fons de contingència d'execució pressupostària	3.051.213,80		3.051.213,80
931M	Previsió i política econòmica	63.142,52		63.142,52
931N	Política pressupostària	56.948,72		56.948,72
931O	Política tributària	8.249,49		8.249,49
931P	Control intern i comptabilitat pública	85.702,82		85.702,82
932A	Aplicació del sistema tributari estatal	1.248.048,86		1.248.048,86
932M	Gestió del cadastre immobiliari	133.607,52		133.607,52
932N	Resolució de reclamacions economicoadministratives	31.357,76		31.357,76
941M	Transferències a comunitats autònomes per participació en ingressos Estat	36.472.306,83		36.472.306,83
941N	Transferències a comunitats autònomes pels Fons de Compens. Intert	1.337.981,60		1.337.981,60
941O	Altres transferències a comunitats autònomes	821.309,00		821.309,00
942A	Cooperació econòmica local de l'Estat	186.160,06		186.160,06
942M	Transferències a entitats locals per participació en ingressos Estat	14.398.282,60		14.398.282,60
942N	Altres aportacions a entitats locals	210.486,38		210.486,38
943M	Transferències al pressup. gral. de les Comunitats Europees	12.208.100,00		12.208.100,00
943N	Cooperació al des. a través del Fons Europeu de Desenvolupament	215.000,00		215.000,00

Classif. per programes	Explicació	Capítols 1 a 8	Capítol 9	Total
951M	Amort. i despeses financeres del deute públic en moneda nacional	15.854.387,98	31.067.651,43	46.922.039,41
951N	Amort. i despeses. financeres del deute públic en moneda estrangera	754.612,02	3.437.859,14	4.192.471,16
	Total	314.322.266,91	34.892.970,20	349.215.237,11

ANNEX I

Distribució dels crèdits per programes

(Milers d'euros)

Classif. per programes	Explicació	Cap. 1 a 8	Cap. 9	Total
111M	Govern del Poder Judicial.	31.672,75		31.672,75
111N	Direcció i Serveis Generals de Justícia.	45.240,20		45.240,20
111O	Selecció i formació de jutges.	14.547,44		14.547,44
111P	Documentació i publicacions judicials.	8.663,37		8.663,37
111Q	Formació del personal de l'Administració de justícia.	9.250,14		9.250,14
111R	Formació de la carrera fiscal.	3.098,01		3.098,01
112A	Tribunals de Justícia i Ministeri Fiscal.	1.465.024,13		1.465.024,13
113M	Registres vinculats amb la fe pública.	26.815,75		26.815,75
121M	Administració i Serveis Generals de Defensa.	1.167.948,84		1.167.948,84
121N	Formació del personal de les Forces Armades.	384.906,94		384.906,94
121O	Personal en reserva.	524.130,18		524.130,18
122A	Modernització de les Forces Armades.	202.053,66		202.053,66
122B	Programes especials de modernització.	6.842,50		6.842,50
122M	Despeses operatives de les Forces Armades.	2.197.422,95		2.197.422,95
122N	Suport logístic.	1.250.986,84		1.250.986,84
131M	Direcció i Serveis Generals de Seguretat i Protecció Civil.	68.013,18		68.013,18
131N	Formació de forces i cossos de seguretat de l'Estat.	94.917,76		94.917,76
131O	Forces i cossos en reserva.	426.648,93		426.648,93
131P	Dret d'asil i apàtrides.	6.201,00		6.201,00
132A	Seguretat ciutadana.	5.299.146,44	72,60	5.299.219,04
132B	Seguretat viària.	754.517,80		754.517,80
132C	Actuacions policials en matèria de droga.	76.540,58		76.540,58
133A	Centres i institucions penitenciàries.	1.149.713,63		1.149.713,63
134M	Protecció civil.	14.085,15		14.085,15
135M	Protecció de dades de caràcter personal.	13.833,13		13.833,13
141M	Direcció i Serveis Generals d'Afers Exteriors.	64.429,42		64.429,42
142A	Acció de l'Estat a l'exterior.	736.538,94		736.538,94
142B	Acció diplomàtica davant la Unió Europea.	21.248,73		21.248,73
143A	Cooperació per al desenvolupament.	517.715,34		517.715,34
144A	Cooperació, promoció i difusió cultural a l'exterior.	128.008,09		128.008,09
144B	Cooperació, promoció i difusió educativa a l'exterior.	9.999,33		9.999,33
211M	Pensions contributives de la Seguretat Social.	111.691.309,56		111.691.309,56
211N	Pensions de classes passives.	13.419.284,71		13.419.284,71
211O	Altres pensions i prestacions de classes passives.	41.326,33		41.326,33
212M	Pensions no contributives i prestacions assistencials.	2.301.391,14		2.301.391,14
212N	Pensions de guerra.	190.571,61		190.571,61
212O	Gestió i control dels complements a mínims de pensions.	7.409.936,20		7.409.936,20
219M	Gestió de les prestacions econòmiques de Seguretat Social.	388.865,84		388.865,84
219N	Gestió de pensions de classes passives.	6.240,40		6.240,40
221M	Subsidis d'incapacitat temporal i altres prestacions econòmiques de la Seguretat Social.	10.208.026,38		10.208.026,38
222M	Prestacions econòmiques del mutualisme administratiu.	363.954,92	2,00	363.956,92
223M	Prestacions de garantia salarial.	1.087.118,47		1.087.118,47
224M	Prestacions econòmiques per cessament d'activitat.	26.609,44		26.609,44
231A	Pla nacional sobre drogues.	14.692,44		14.692,44
231B	Accions a favor dels emigrants.	69.458,23		69.458,23

Classif. per programes	Explicació	Cap. 1 a 8	Cap. 9	Total
231C	Serveis socials de la Seguretat Social a persones amb discapacitat.	55.675,53		55.675,53
231D	Serveis socials de la Seguretat Social a gent gran.	117.489,44		117.489,44
231E	Altres serveis socials de la Seguretat Social.	47.651,29		47.651,29
231F	Altres serveis socials de l'Estat.	312.661,70		312.661,70
231G	Atenció a la infància i a les famílies.	11.970,49		11.970,49
231H	Accions a favor dels immigrants.	312.696,33		312.696,33
231I	Autonomia personal i atenció a la dependència.	1.252.289,19		1.252.289,19
232A	Promoció i serveis a la joventut.	28.953,16		28.953,16
232B	Igualtat d'oportunitats entre dones i homes.	19.741,84		19.741,84
232C	Actuacions per a la prevenció integral de la violència de gènere.	25.228,18		25.228,18
239M	Gestió dels serveis socials de la Seguretat Social.	27.714,70		27.714,70
241A	Foment de la inserció i estabilitat laboral.	5.178.875,88		5.178.875,88
241N	Desenvolupament del treball autònom, de l'economia social i de la responsabilitat social de les empreses.	36.040,06		36.040,06
251M	Prestacions als desocupats.	19.620.938,90		19.620.938,90
261N	Promoció, administració i ajudes per a rehabilitació i accés a habitatge.	552.784,21	300,00	553.084,21
261O	Ordenació i foment de l'edificació.	32.862,81		32.862,81
261P	Urbanisme i política del sòl.	1.462,07		1.462,07
291A	Inspecció i control de seguretat i protecció social.	122.939,74		122.939,74
291M	Direcció i Serveis Generals de Seguretat Social i Protecció Social.	5.867.183,76	646,65	5.867.830,41
311M	Direcció i Serveis Generals de Sanitat, Serveis Socials i Igualtat.	65.903,84		65.903,84
311O	Polítiques de salut i ordenació professional.	8.835,66		8.835,66
312A	Assistència hospitalària a les Forces Armades.	130.723,07		130.723,07
312B	Atenció primària de salut. Institut Nacional de Gestió Sanitària.	64.174,94		64.174,94
312C	Atenció especialitzada de salut. Institut Nacional de Gestió Sanitària.	150.932,62		150.932,62
312D	Medicina marítima.	31.373,77		31.373,77
312E	Assistència sanitària del mutualisme administratiu.	2.164.040,21		2.164.040,21
312F	Atenció primària de salut de mútues col·laboradores amb la Seguretat Social i ISM	857.211,89		857.211,89
312G	Atenció especialitzada de salut de mútues col·laboradores amb la Seguretat Social i ISM	419.824,03		419.824,03
313A	Prestacions sanitàries i farmàcia.	51.515,22		51.515,22
313B	Salut pública, sanitat exterior i qualitat.	35.709,75		35.709,75
313C	Seguretat alimentària i nutrició.	15.807,24		15.807,24
313D	Donació i trasplantament d'òrgans, teixits i cèl·lules.	4.065,41		4.065,41
321M	Direcció i Serveis Generals d'Educació, Cultura i Esport.	89.541,81		89.541,81
321N	Formació permanent del professorat d'educació.	3.258,17		3.258,17
322A	Educació infantil i primària.	161.689,91		161.689,91
322B	Educació secundària, formació professional i escoles oficials d'idiomes.	454.464,78		454.464,78
322C	Ensenyaments universitaris.	119.117,45		119.117,45
322E	Ensenyaments artístics.	3.372,18		3.372,18
322F	Educació a l'exterior.	96.133,92		96.133,92
322G	Educació compensatòria.	5.113,22		5.113,22
322I	Ensenyaments especials.	2.491,02		2.491,02
322K	Esport en edat escolar i a la universitat.	2.600,00		2.600,00
322L	Altres ensenyaments i activitats educatives.	42.001,66		42.001,66
323M	Beques i ajudes a estudiants.	1.472.397,88		1.472.397,88
324M	Serveis complementaris de l'ensenyament.	32.098,81		32.098,81
332A	Arxius.	26.941,78		26.941,78

Classif. per programes	Explicació	Cap. 1 a 8	Cap. 9	Total
332B	Biblioteques.	43.551,47		43.551,47
333A	Museus.	151.421,94		151.421,94
333B	Exposicions.	2.202,32		2.202,32
334A	Promoció i cooperació cultural.	10.612,42		10.612,42
334B	Promoció del llibre i publicacions culturals.	7.465,68		7.465,68
334C	Foment de les indústries culturals.	13.997,54		13.997,54
335A	Música i dansa.	94.282,03		94.282,03
335B	Teatre.	53.476,73		53.476,73
335C	Cinematografia.	74.539,15		74.539,15
336A	Foment i suport de les activitats esportives.	170.318,86		170.318,86
337A	Administració del patrimoni historiconacional.	126.103,58	100,00	126.203,58
337B	Conservació i restauració de béns culturals.	27.420,14		27.420,14
337C	Protecció del patrimoni històric.	4.425,70		4.425,70
412C	Competitivitat i qualitat de la producció i els mercats agraris.	36.962,54		36.962,54
412D	Competitivitat i qualitat de la sanitat agrària.	41.816,66		41.816,66
412M	Regulació dels mercats agraris.	5.899.795,54		5.899.795,54
413A	Competitivitat indústria agroalimentària i qualitat alimentària.	32.337,07		32.337,07
414A	Gestió de recursos hídrics per al regadiu.	70.193,89		70.193,89
414B	Desenvolupament del medi rural.	1.034.345,72		1.034.345,72
415A	Protecció dels recursos pesquers i desenvolupament sostenible.	18.290,39		18.290,39
415B	Millora d'estructures i mercats pesquers.	53.078,43		53.078,43
416A	Previsió de riscos en les produccions agràries i pesqueres.	216.432,06		216.432,06
421M	Direcció i Serveis Generals d'Indústria i Energia.	68.850,15		68.850,15
421N	Regulació i protecció de la propietat industrial.	47.673,57		47.673,57
421O	Qualitat i seguretat industrial.	3.673,85		3.673,85
422A	Incentius regionals a la localització industrial.	81.625,05		81.625,05
422B	Desenvolupament industrial.	63.828,57		63.828,57
422M	Reconversió i reindustrialització.	844.573,30		844.573,30
423M	Desenvolupament alternatiu de les comarques mineres del carbó.	50.000,00		50.000,00
423N	Explotació minera.	331.529,77		331.529,77
424M	Seguretat nuclear i protecció radiològica.	46.457,13		46.457,13
425A	Normativa i desenvolupament energètic.	3.918.808,07		3.918.808,07
431A	Promoció comercial i internacionalització de l'empresa.	465.410,34		465.410,34
431N	Ordenació del comerç exterior.	9.518,48		9.518,48
431O	Ordenació i modernització de les estructures comercials.	13.958,76		13.958,76
432A	Coordinació i promoció del turisme.	329.257,21		329.257,21
433M	Suport a la petita i mitjana empresa.	164.474,02		164.474,02
441M	Subvencions i suport al transport terrestre.	900.032,01		900.032,01
441N	Subvencions i suport al transport marítim.	109.899,65		109.899,65
441O	Subvencions i suport al transport aeri.	358.808,17		358.808,17
441P	Subvencions al transport extrapeninsular de mercaderies.	55.327,93		55.327,93
451M	Estudis i serveis d'assistència tècnica en obres públiques i urbanisme.	29.801,86		29.801,86
451N	Direcció i Serveis Generals de Foment.	1.019.512,38		1.019.512,38
451O	Direcció i Serveis Generals d'Agricultura, Alimentació i Medi Ambient.	140.774,68		140.774,68
452A	Gestió i infraestructures de l'aigua.	1.137.679,48	193.010,19	1.330.689,67
452M	Normativa i ordenació territorial dels recursos hídrics.	109.524,64		109.524,64
453A	Infraestructura del transport ferroviari.	851.308,17		851.308,17
453B	Creació d'infraestructura de carreteres.	1.075.187,64		1.075.187,64
453C	Conservació i explotació de carreteres.	934.910,66		934.910,66

Classif. per programes	Explicació	Cap. 1 a 8	Cap. 9	Total
453M	Ordenació i inspecció del transport terrestre.	23.853,45		23.853,45
453N	Regulació i supervisió de la seguretat ferroviària.	16.304,52		16.304,52
454M	Regulació i seguretat del trànsit marítim.	41.231,49		41.231,49
455M	Regulació i supervisió de l'aviació civil.	74.881,12		74.881,12
456A	Qualitat de l'aigua.	205.610,66	12.786,70	218.397,36
456B	Protecció i millora del medi ambient.	18.481,99		18.481,99
456C	Protecció i millora del medi natural.	197.349,97		197.349,97
456D	Actuació a la costa.	91.707,43		91.707,43
456M	Actuacions per a la prevenció de la contaminació i el canvi climàtic.	50.851,82		50.851,82
457M	Infraestructures en comarques mineres del carbó.	30.000,00		30.000,00
462M	Recerca i estudis sociològics i constitucionals.	12.612,99		12.612,99
462N	Recerca i estudis estadístics i econòmics.	6.098,60		6.098,60
463A	Recerca científica.	718.218,08	4.000,00	722.218,08
463B	Foment i coordinació de la recerca científica i tècnica.	1.613.215,32		1.613.215,32
464A	Recerca i estudis de les Forces Armades.	163.709,99	177,00	163.886,99
464B	Suport a la innovació tecnològica en el sector de la defensa.	468.138,99		468.138,99
465A	Recerca sanitària.	272.128,90		272.128,90
467B	Recerca, desenvolupament i experimentació en transport i infraestructures.	960		960
467C	Recerca i desenvolupament tecnologicointerindustrial.	2.114.649,54		2.114.649,54
467D	Recerca i experimentació agrària.	79.867,51		79.867,51
467E	Recerca oceanogràfica i pesquera.	64.761,34	260,00	65.021,34
467F	Recerca geologicominera i mediambiental.	24.617,17		24.617,17
467G	Recerca i desenvolupament de la societat de la informació.	126.255,47		126.255,47
467H	Recerca energètica, mediambiental i tecnològica.	89.759,54		89.759,54
467I	Innovació tecnològica de les telecomunicacions.	670.168,83		670.168,83
491M	Ordenació i promoció de les telecomunicacions i de la societat de la informació.	27.472,80		27.472,80
491N	Servei postal universal.	180.790,00		180.790,00
492M	Defensa de la competència en els mercats i regulació de sectors productius.	60.019,61		60.019,61
492N	Regulació i vigilància de la competència en el mercat de tabacs.	8.148,20		8.148,20
492O	Protecció i promoció dels drets dels consumidors i usuaris.	13.045,52		13.045,52
493M	Direcció, control i gestió d'assegurances.	15.622,20		15.622,20
493O	Regulació comptable i d'auditories.	8.040,25		8.040,25
494M	Administració de les relacions laborals i condicions de treball.	35.231,86		35.231,86
495A	Desenvolupament i aplicació de la informació geogràfica espanyola.	31.929,61	27,28	31.956,89
495B	Meteorologia.	121.995,80		121.995,80
495C	Metrologia.	8.225,37		8.225,37
496M	Regulació del joc.	6.921,42		6.921,42
497M	Salvament i lluita contra la contaminació al mar.	147.910,00		147.910,00
911M	Cap de l'Estat.	7.775,04		7.775,04
911N	Activitat legislativa.	206.270,39	20,00	206.290,39
911O	Control extern del sector públic.	62.897,82		62.897,82
911P	Control constitucional.	23.001,80		23.001,80
911Q	Suport a la gestió administrativa del Cap de l'Estat.	6.028,63		6.028,63
912M	Presidència del Govern.	36.053,52		36.053,52
912N	Alt assessorament de l'Estat.	10.646,29		10.646,29
912O	Relacions amb les Corts Generals, Secretariat del Govern i suport a l'alta direcció.	32.054,23		32.054,23
912P	Assessorament del Govern en matèria social, econòmica i laboral.	7.866,00		7.866,00

Classif. per programes	Explicació	Cap. 1 a 8	Cap. 9	Total
912Q	Assessorament per a la protecció dels interessos nacionals.	240.977,17		240.977,17
921N	Direcció i organització de l'Administració pública.	44.745,55		44.745,55
921O	Formació del personal de les administracions públiques.	74.319,46		74.319,46
921P	Administració perifèrica de l'Estat.	267.851,36		267.851,36
921Q	Cobertura informativa.	55.096,85		55.096,85
921R	Publicitat de les normes legals.	30.885,60		30.885,60
921S	Assessorament i defensa dels interessos de l'Estat.	32.508,98		32.508,98
921T	Serveis de transports de ministeris.	37.798,21		37.798,21
921U	Publicacions.	162,64		162,64
921V	Avaluació de polítiques i programes públics, qualitat dels serveis i impacte normatiu.	3.705,35		3.705,35
921X	Avaluació de la transparència de l'activitat pública.	2.974,54		2.974,54
922M	Organització territorial de l'Estat i desenvolupament dels seus sistemes de col·laboració.	2.686,56		2.686,56
922N	Coordinació i relacions financeres amb els ens territorials.	26.008.432,45		26.008.432,45
923A	Gestió del patrimoni de l'Estat.	175.646,84		175.646,84
923C	Elaboració i difusió estadística.	177.582,97		177.582,97
923M	Direcció i Serveis Generals d'Hisenda i Administracions Públiques.	578.000,55		578.000,55
923N	Formació del personal d'Economia i Hisenda.	12.080,64		12.080,64
923O	Gestió del deute i de la Tresoreria de l'Estat.	57.362,84	1,00	57.363,84
923P	Relacions amb institucions financeres multilaterals.	557.975,64		557.975,64
923Q	Direcció i Serveis Generals d'Economia i Competitivitat.	62.926,16		62.926,16
923R	Contractació centralitzada.	193.769,22		193.769,22
924M	Eleccions i partits polítics.	123.121,23		123.121,23
929M	Imprevistos i funcions no classificades.	3.030.643,55		3.030.643,55
929N	Fons de contingència d'execució pressupostària.	2.467.880,00		2.467.880,00
931M	Previsió i política econòmica.	349.426,49		349.426,49
931N	Política pressupostària.	63.210,58		63.210,58
931O	Política tributària.	5.654,88		5.654,88
931P	Control intern i comptabilitat pública.	74.121,32		74.121,32
931Q	Control i supervisió de la política fiscal.	4.484,42		4.484,42
932A	Aplicació del sistema tributari estatal.	999.478,18		999.478,18
932M	Gestió del cadastre immobiliari.	132.044,65		132.044,65
932N	Resolució de reclamacions economicoadministratives.	28.394,61		28.394,61
941M	Transferències a comunitats autònomes per participació en els ingressos de l'Estat.	17.388.239,40		17.388.239,40
941N	Transferències a comunitats autònomes pels fons de compensació interterritorial.	582.430,00		582.430,00
941O	Altres transferències a comunitats autònomes.	444.300,00		444.300,00
942A	Cooperació econòmica local de l'Estat.	6.637,03		6.637,03
942M	Transferències a entitats locals per participació en els ingressos de l'Estat.	16.408.483,45		16.408.483,45
942N	Altres aportacions a entitats locals.	228.351,57		228.351,57
943M	Transferències al pressupost general de la Unió Europea.	13.446.100,00		13.446.100,00
943N	Cooperació al desenvolupament a través del Fons Europeu de Desenvolupament.	311.501,00		311.501,00
951M	Amortització i despeses financeres del deute públic en euros.	33.354.987,00	84.302.324,91	117.657.311,91
951N	Amortització i despeses financeres del deute públic en moneda estrangera.	135.013,00		135.013,00
	Total	351.856.294,76	84.513.728,33	436.370.023,09

ANNEX I

Distribució dels crèdits per programes

(Miles de euros)

Clasif. por programas	Explicación	Cap. 1 a 8	Cap. 9	Total
111M	Gobierno del Poder Judicial	32.144,75		32.144,75
111N	Dirección y Servicios Generales de Justicia	48.416,73		48.416,73
111O	Selección y formación de jueces	15.248,44		15.248,44
111P	Documentación y publicaciones judiciales	8.881,48		8.881,48
111Q	Formación del Personal de la Administración de Justicia	8.307,44		8.307,44
111R	Formación de la Carrera Fiscal	2.947,24		2.947,24
112A	Tribunales de Justicia y Ministerio Fiscal	1.580.183,83		1.580.183,83
113M	Registros vinculados con la Fe Pública	30.061,02		30.061,02
121M	Administración y Servicios Generales de Defensa	1.244.176,80		1.244.176,80
121N	Formación del Personal de las Fuerzas Armadas	400.243,62		400.243,62
121O	Personal en reserva	567.726,59		567.726,59
122A	Modernización de las Fuerzas Armadas	146.052,85		146.052,85
122B	Programas especiales de modernización	1.824.477,00		1.824.477,00
122M	Gastos Operativos de las Fuerzas Armadas	2.155.188,46		2.155.188,46
122N	Apoyo Logístico	1.237.727,55		1.237.727,55
131M	Dirección y Servicios Generales de Seguridad y Protección Civil	62.679,80		62.679,80
131N	Formación de Fuerzas y Cuerpos de Seguridad del Estado	124.348,09		124.348,09
131O	Fuerzas y Cuerpos en reserva	404.063,81		404.063,81
131P	Derecho de asilo y apátridas	6.305,71		6.305,71
132A	Seguridad ciudadana	5.325.797,47	67,60	5.325.865,07
132B	Seguridad vial	740.038,00		740.038,00
132C	Actuaciones policiales en materia de droga	76.304,25		76.304,25
133A	Centros e Instituciones Penitenciarias	1.144.995,16		1.144.995,16
134M	Protección Civil	13.965,07		13.965,07
135M	Protección de datos de carácter personal	13.833,13		13.833,13
141M	Dirección y Servicios Generales de Asuntos Exteriores	63.488,91		63.488,91
142A	Acción del Estado en el exterior	780.433,83		780.433,83
142B	Acción diplomática ante la Unión Europea	20.302,77		20.302,77
143A	Cooperación para el desarrollo	512.582,97		512.582,97
144A	Cooperación, promoción y difusión cultural en el exterior	132.944,50		132.944,50
144B	Cooperación, promoción y difusión educativa en el exterior	11.945,52		11.945,52
211M	Pensiones contributivas de la Seguridad Social	115.757.032,38		115.757.032,38
211N	Pensiones de Clases Pasivas	13.782.850,49		13.782.850,49
211O	Otras pensiones y prestaciones de Clases Pasivas	40.905,36		40.905,36
212M	Pensiones no contributivas y prestaciones asistenciales	2.329.688,00		2.329.688,00
212N	Pensiones de guerra	170.226,17		170.226,17
212O	Gestión y control de los complementos a mínimos de pensiones	7.179.594,91		7.179.594,91
219M	Gestión de las prestaciones económicas de Seguridad Social	380.573,85		380.573,85
219N	Gestión de pensiones de Clases Pasivas	5.851,92		5.851,92

(Miles de euros)

Clasif. por programas	Explicación	Cap. 1 a 8	Cap. 9	Total
221M	Subsidios de incapacidad temporal y otras prestaciones económicas de la Seguridad Social	12.020.627,91		12.020.627,91
222M	Prestaciones económicas del Mutualismo Administrativo	382.790,13	2,00	382.792,13
223M	Prestaciones de garantía salarial	1.072.118,47		1.072.118,47
224M	Prestaciones económicas por cese de actividad	36.361,72		36.361,72
231A	Plan Nacional sobre Drogas	14.719,70		14.719,70
231B	Acciones en favor de los emigrantes	57.475,68		57.475,68
231C	Servicios Sociales de la Seguridad Social a personas con discapacidad	53.278,52		53.278,52
231D	Servicios Sociales de la Seguridad Social a personas mayores	117.512,58		117.512,58
231E	Otros servicios sociales de la Seguridad Social	46.923,43		46.923,43
231F	Otros servicios sociales del Estado	328.961,14		328.961,14
231G	Atención a la infancia y a las familias	12.129,14		12.129,14
231H	Acciones en favor de los inmigrantes	312.802,76		312.802,76
231I	Autonomía personal y atención a la dependencia	1.354.811,38		1.354.811,38
232A	Promoción y servicios a la juventud	30.937,13		30.937,13
232B	Igualdad de oportunidades entre mujeres y hombres	19.741,84		19.741,84
232C	Actuaciones para la prevención integral de la violencia de género	31.728,18		31.728,18
239M	Gestión de los servicios sociales de la Seguridad Social	27.271,79		27.271,79
241A	Fomento de la inserción y estabilidad laboral	5.487.883,60		5.487.883,60
241N	Desarrollo del trabajo autónomo, de la economía social y de la responsabilidad social de las empresas	11.371,15		11.371,15
251M	Prestaciones a los desempleados	18.318.312,65		18.318.312,65
261N	Promoción, administración y ayudas para rehabilitación y acceso a vivienda	453.069,89	300,00	453.369,89
261O	Ordenación y fomento de la edificación	19.757,87		19.757,87
261P	Urbanismo y política del suelo	1.414,27		1.414,27
291A	Inspección y control de Seguridad y Protección Social	124.092,97		124.092,97
291M	Dirección y Servicios Generales de Seguridad Social y Protección Social	14.163.638,25	33,50	14.163.671,75
311M	Dirección y Servicios Generales de Sanidad, Servicios Sociales e Igualdad	66.172,93		66.172,93
311O	Políticas de Salud y Ordenación Profesional	8.864,19		8.864,19
312A	Asistencia hospitalaria en las Fuerzas Armadas	133.585,96		133.585,96
312B	Atención primaria de salud. Instituto Nacional de Gestión Sanitaria	64.914,38		64.914,38
312C	Atención especializada de salud. Instituto Nacional de Gestión Sanitaria	156.910,73		156.910,73
312D	Medicina marítima	34.873,77		34.873,77
312E	Asistencia sanitaria del Mutualismo Administrativo	2.177.691,67		2.177.691,67
312F	Atención primaria de salud de Mutuas colaboradoras con la Seguridad Social e Instituto Social de la Marina	904.755,11		904.755,11
312G	Atención especializada de salud de Mutuas colaboradoras con la Seguridad Social e Instituto Social de la Marina	433.319,87		433.319,87
313A	Prestaciones sanitarias y farmacia	55.679,70		55.679,70

(Miles de euros)

Clasif. por programas	Explicación	Cap. 1 a 8	Cap. 9	Total
313B	Salud pública, sanidad exterior y calidad	36.636,87		36.636,87
313C	Seguridad alimentaria y nutrición	16.007,24		16.007,24
313D	Donación y trasplante de órganos, tejidos y células	4.065,41		4.065,41
321M	Dirección y Servicios Generales de Educación, Cultura y Deporte	87.134,10		87.134,10
321N	Formación permanente del profesorado de Educación	2.682,88		2.682,88
322A	Educación infantil y primaria	159.234,73		159.234,73
322B	Educación secundaria, formación profesional y Escuelas Oficiales de Idiomas	429.367,55		429.367,55
322C	Enseñanzas universitarias	124.413,30		124.413,30
322E	Enseñanzas artísticas	3.372,55		3.372,55
322F	Educación en el exterior	95.319,18		95.319,18
322G	Educación compensatoria	4.652,88		4.652,88
322I	Enseñanzas especiales	2.615,11		2.615,11
322K	Deporte en edad escolar y en la Universidad	2.112,00		2.112,00
322L	Inversiones en centros educativos y otras actividades educativas	89.559,04		89.559,04
323M	Becas y ayudas a estudiantes	1.523.352,88		1.523.352,88
332A	Archivos	26.426,09		26.426,09
332B	Bibliotecas	43.682,14		43.682,14
333A	Museos	151.587,13		151.587,13
333B	Exposiciones	2.022,65		2.022,65
334A	Promoción y cooperación cultural	8.998,81		8.998,81
334B	Promoción del libro y publicaciones culturales	8.421,65		8.421,65
334C	Fomento de las industrias culturales	13.551,47		13.551,47
335A	Música y danza	99.660,26		99.660,26
335B	Teatro	50.597,21		50.597,21
335C	Cinematografía	84.862,66		84.862,66
336A	Fomento y apoyo de las actividades deportivas	171.464,68		171.464,68
337A	Administración del Patrimonio Histórico-Nacional	108.846,70	100,00	108.946,70
337B	Conservación y restauración de bienes culturales	27.715,35		27.715,35
337C	Protección del Patrimonio Histórico	4.755,23		4.755,23
412C	Competitividad y calidad de la producción y los mercados agrarios	49.003,91		49.003,91
412D	Competitividad y calidad de la sanidad agraria	41.525,76		41.525,76
412M	Regulación de los mercados agrarios	5.741.134,86		5.741.134,86
413A	Competitividad industria agroalimentaria y calidad alimentaria	32.076,74		32.076,74
414A	Gestión de recursos hídricos para el regadío	57.127,77		57.127,77
414B	Desarrollo del medio rural	1.213.714,10		1.213.714,10
415A	Protección de los recursos pesqueros y desarrollo sostenible	18.588,30		18.588,30
415B	Mejora de estructuras y mercados pesqueros	42.896,79		42.896,79
416A	Previsión de riesgos en las producciones agrarias y pesqueras	216.432,06		216.432,06

(Miles de euros)

Clasif. por programas	Explicación	Cap. 1 a 8	Cap. 9	Total
421M	Dirección y Servicios Generales de Energía, Turismo y Agenda Digital	68.215,93		68.215,93
421N	Regulación y protección de la propiedad industrial	47.333,08		47.333,08
421O	Calidad y seguridad industrial	3.739,36		3.739,36
422A	Incentivos regionales a la localización industrial	64.359,83		64.359,83
422B	Desarrollo industrial	25.399,67		25.399,67
422M	Reconversión y reindustrialización	875.226,74		875.226,74
423M	Desarrollo alternativo de las comarcas mineras del carbón	33.747,49		33.747,49
423N	Explotación minera	319.814,89		319.814,89
424M	Seguridad nuclear y protección radiológica	46.447,13		46.447,13
425A	Normativa y desarrollo energético	3.947.886,97		3.947.886,97
431A	Promoción comercial e internacionalización de la empresa	401.395,08		401.395,08
431N	Ordenación del comercio exterior	9.186,38		9.186,38
431O	Ordenación y modernización de las estructuras comerciales	4.741,32		4.741,32
432A	Coordinación y promoción del turismo	319.611,49		319.611,49
433M	Apoyo a la pequeña y mediana empresa	140.452,78		140.452,78
441M	Subvenciones y apoyo al transporte terrestre	900.288,66		900.288,66
441N	Subvenciones y apoyo al transporte marítimo	109.899,65		109.899,65
441O	Subvenciones y apoyo al transporte aéreo	350.509,65		350.509,65
441P	Subvenciones al transporte extrapeninsular de mercancías	60.327,93		60.327,93
451M	Estudios y servicios de asistencia técnica en Obras Públicas y Urbanismo	27.771,25		27.771,25
451N	Dirección y Servicios Generales de Fomento	605.199,94		605.199,94
451O	Dirección y Servicios Generales de Agricultura y Pesca, Alimentación y Medio Ambiente	127.959,74		127.959,74
452A	Gestión e infraestructuras del agua	1.073.728,19	95.160,88	1.168.889,07
452M	Normativa y ordenación territorial de los recursos hídricos	44.027,83		44.027,83
453A	Infraestructura del transporte ferroviario	845.147,47		845.147,47
453B	Creación de infraestructura de carreteras	1.122.162,57		1.122.162,57
453C	Conservación y explotación de carreteras	935.612,19		935.612,19
453M	Ordenación e inspección del transporte terrestre	20.359,92		20.359,92
453N	Regulación y supervisión de la seguridad ferroviaria	14.065,48		14.065,48
453O	Comisión de Investigación de Accidentes Ferroviarios	323,64		323,64
454M	Regulación y seguridad del tráfico marítimo	41.964,06		41.964,06
454O	Comisión de Investigación de Accidentes e Incidentes Marítimos	635,36		635,36
455M	Regulación y supervisión de la aviación civil	75.278,91		75.278,91
455O	Comisión de Investigación de Accidentes e Incidentes de Aviación Civil	1.501,23		1.501,23
456A	Calidad del agua	176.732,99	11.479,69	188.212,68
456B	Protección y mejora del medio ambiente	16.533,74		16.533,74
456C	Protección y mejora del medio natural	171.854,16		171.854,16
456D	Actuación en la costa	94.644,14		94.644,14

(Miles de euros)

Clasif. por programas	Explicación	Cap. 1 a 8	Cap. 9	Total
456M	Actuaciones para la prevención de la contaminación y el cambio climático	27.641,50		27.641,50
457M	Infraestructuras en comarcas mineras del carbón	30.000,00		30.000,00
462M	Investigación y estudios sociológicos y constitucionales	11.985,64		11.985,64
462N	Investigación y estudios estadísticos y económicos	5.980,91		5.980,91
463A	Investigación científica	704.995,57	10.000,00	714.995,57
463B	Fomento y coordinación de la investigación científica y técnica	3.395.349,59		3.395.349,59
464A	Investigación y estudios de las Fuerzas Armadas	159.090,04	300,00	159.390,04
464B	Apoyo a la innovación tecnológica en el sector de la defensa	302.357,00		302.357,00
465A	Investigación sanitaria	269.957,38		269.957,38
467B	Investigación, desarrollo y experimentación en transporte e infraestructuras	960,00		960,00
467C	Investigación y desarrollo tecnológico-industrial	760.700,60		760.700,60
467D	Investigación y experimentación agraria	53.641,87	353,24	53.995,11
467E	Investigación oceanográfica y pesquera	60.036,34	453,72	60.490,06
467F	Investigación geológico-minera y medioambiental	23.592,17		23.592,17
467G	Investigación y desarrollo de la Sociedad de la Información	130.958,39		130.958,39
467H	Investigación energética, medioambiental y tecnológica	87.254,68	50,00	87.304,68
467I	Innovación tecnológica de las telecomunicaciones	535.760,45		535.760,45
491M	Ordenación y promoción de las telecomunicaciones y de la Sociedad de la Información	28.674,77		28.674,77
491N	Servicio postal universal	59.490,00		59.490,00
492M	Defensa de la competencia en los mercados y regulación de los sectores productivos	58.414,82		58.414,82
492N	Regulación y vigilancia de la competencia en el Mercado de Tabacos	8.148,20		8.148,20
492O	Protección y promoción de los derechos de los consumidores y usuarios	16.545,52		16.545,52
493M	Dirección, control y gestión de seguros	13.997,37		13.997,37
493O	Regulación contable y de auditorías	7.996,09		7.996,09
494M	Administración de las relaciones laborales y condiciones de trabajo	50.617,21		50.617,21
495A	Desarrollo y aplicación de la información geográfica española	32.383,24	27,28	32.410,52
495B	Meteorología	126.293,15		126.293,15
495C	Metrología	8.272,16		8.272,16
496M	Regulación del juego	6.814,14		6.814,14
497M	Salvamento y lucha contra la contaminación en la mar	137.910,00		137.910,00
911M	Jefatura del Estado	7.818,89		7.818,89
911N	Actividad legislativa	207.420,26	15,00	207.435,26
911O	Control externo del Sector Público	62.199,27		62.199,27
911P	Control Constitucional	23.590,92		23.590,92
911Q	Apoyo a la gestión administrativa de la Jefatura del Estado	6.016,67		6.016,67
912M	Presidencia del Gobierno	35.209,70		35.209,70

(Miles de euros)

Clasif. por programas	Explicación	Cap. 1 a 8	Cap. 9	Total
912N	Alto asesoramiento del Estado	10.857,35		10.857,35
912O	Relaciones con las Cortes Generales, Secretariado del Gobierno y apoyo a la Alta Dirección	30.775,71		30.775,71
912P	Asesoramiento del Gobierno en materia social, económica y laboral	7.566,00		7.566,00
912Q	Asesoramiento para la protección de los intereses nacionales	260.960,15		260.960,15
921N	Dirección y organización de la Administración Pública	42.916,59		42.916,59
921O	Formación del personal de las Administraciones Públicas	79.415,76		79.415,76
921P	Administración periférica del Estado	260.438,43		260.438,43
921Q	Cobertura informativa	55.159,42		55.159,42
921R	Publicidad de las normas legales	30.725,84		30.725,84
921S	Asesoramiento y defensa de los intereses del Estado	33.764,23		33.764,23
921T	Servicios de transportes de Ministerios	37.309,07		37.309,07
921U	Publicaciones	98,34		98,34
921V	Evaluación de políticas y programas públicos, calidad de los servicios e impacto normativo	3.617,84		3.617,84
921X	Evaluación de la transparencia de la actividad pública	2.919,02		2.919,02
922M	Organización territorial del Estado y desarrollo de sus sistemas de colaboración	4.047,28		4.047,28
922N	Coordinación y relaciones financieras con los Entes Territoriales	17.508.445,01		17.508.445,01
923A	Gestión del Patrimonio del Estado	178.595,60		178.595,60
923C	Elaboración y difusión estadística	174.118,54		174.118,54
923M	Dirección y Servicios Generales de Hacienda y Función Pública	533.433,26		533.433,26
923N	Formación del personal de Economía y Hacienda	13.400,95		13.400,95
923O	Gestión de la Deuda y de la Tesorería del Estado	82.526,53	1,00	82.527,53
923P	Relaciones con Instituciones Financieras Multilaterales	592.021,76		592.021,76
923Q	Dirección y Servicios Generales de Economía, Industria y Competitividad	58.554,90		58.554,90
923R	Contratación centralizada	259.271,75		259.271,75
924M	Elecciones y Partidos Políticos	72.149,33		72.149,33
929M	Imprevistos y funciones no clasificadas	2.338.633,38		2.338.633,38
929N	Fondo de contingencia de ejecución presupuestaria	2.366.740,00		2.366.740,00
931M	Previsión y política económica	26.729,33		26.729,33
931N	Política presupuestaria	61.903,64		61.903,64
931O	Política tributaria	5.486,16		5.486,16
931P	Control interno y Contabilidad Pública	73.259,65		73.259,65
931Q	Control y Supervisión de la Política Fiscal	4.675,00		4.675,00
932A	Aplicación del sistema tributario estatal	1.059.985,56		1.059.985,56
932M	Gestión del catastro inmobiliario	121.791,26		121.791,26
932N	Resolución de reclamaciones económico-administrativas	28.559,78		28.559,78
941M	Transferencias a Comunidades Autónomas por participación en los ingresos del Estado	17.548.423,01		17.548.423,01

(Miles de euros)

Clasif. por programas	Explicación	Cap. 1 a 8	Cap. 9	Total
941N	Transferencias a Comunidades Autónomas por los Fondos de Compensación Interterritorial	582.430,00		582.430,00
941O	Otras transferencias a Comunidades Autónomas	429.550,00		429.550,00
942A	Cooperación económica local del Estado	36.070,23		36.070,23
942M	Transferencias a Entidades Locales por participación en los ingresos del Estado	16.149.435,66		16.149.435,66
942N	Otras aportaciones a Entidades Locales	226.898,17		226.898,17
943M	Transferencias al Presupuesto General de la Unión Europea	12.924.704,00		12.924.704,00
943N	Cooperación al desarrollo a través del Fondo Europeo de Desarrollo	325.000,00		325.000,00
951M	Amortización y gastos financieros de la deuda pública en euros	31.883.749,00	87.627.152,38	119.510.901,38
951N	Amortización y gastos financieros de la deuda pública en moneda extranjera	287.251,00	276.654,00	563.905,00
	TOTAL	355.111.179,21	88.022.150,29	443.133.329,50